

ΝΕΟΛΟΓΙΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ.

Τιμάται γρ. άογ. 2.

Τιμάται γρ. άογ. 2.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, 17 Νοεμβρίου 1891.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Πολιτική 'Επιθεώρησις.—'Ο Μέγας Βεζίρης 'Αχμέτ Δζεββάτ πασδάς (μετά εικόνας).—'Οί τάμπτες τής 'Ανατολής (μετά σχημάτων).—'Ποικίλα.—(Καρόλου Ραμπώ) Περσική δια τών Ουραλίων και τής Σιβηρίας.—'Η Εύδαιμονία.—(Καμίλλου Φλαμαριώνας) 'Αδερφα όνειρα (διήγημα).—'Ο "Εμπιστός (διήγημα).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Οί έν Εύρώπη σπουδαιότεροι πολιτικοί κύκλοι έξακολουθοῦσι τυρβάζοντες περί τήν περιοδείαν τοῦ κ. Γίερς, ἥτις έπεσκίασε πράγματι τὰ κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας πολιτικά γεγονότα, τὸν λόγον τοῦ μαρκισίου Σαλισβουρή έν τῷ συμποσίῳ τοῦ νέου λόρδου δημάρχου Δαυίδ, τήν έν Μεδιολάνοις δημογραφίαν τοῦ ἰταλοῦ πρωθυπουργοῦ, τὰς έν ταῖς αντιπροσωπειαῖς δηλώσεις τοῦ κόμπος Καλνόκη. Πάντα ταῦτα τὰ γεγονότα και ὁ τελευταῖος έν Βιέννη και Βερολίνο οικονομικὸς σάλος, ὁ ἀνάστατον επί τινας ἡμέρας κρατήσας τὸν έν Εύρώπη οικονομολογικὸν κόσμον, έν δευτέρα ὄλωσ τίθενται μοίρα πρὸ τῆς έν Παρισίοις και Βερολίνο παρουσίας τοῦ επί τῶν έξωτερικῶν ὑπουργοῦ τῆς μεγάλης τοῦ Βορρά αὐτοκρατορίας, τοῦ συνετοῦ και μετὰ ἰδιασμένης πάντοτε ἐπιφυλάξεως ένεργοῦντος, τοῦ οὐδέποτε πιστεύσαντος ἢ ἀξιώσαντος ὅπως, σιγηλὸς αὐτός, τοσοῦτον περί έαυτοῦ προκαλέσει πάταγον και τηλικαῦτην κινήση τήν μέριμναν τῶν ὀργάνων, ἅπερ έγκανυχῶνται επί τῆ ἀναπαραστάσει τῶν ἰδεῶν και τῶν φρονημάτων τῶν κυριωτέρων έν Εύρώπη πολιτικῶν κύκλων. 'Ο κ. Γίερς, συνδικῆς μᾶλλον καταγωγῆς ἢ γερμανικῆς, αείποτε διεκρίθη επί νομοταγεῖ πολιτεία και οὐδέποτε έπειράθη νὰ επιβάλῃ τήν θέλησιν αὐτοῦ, ὡς ὁ προκάτοχος Γορτσακῶφ ἢ ὡς ὁ πρόων γερμανὸς ἀρχιγραμματεὺς, ὅστις πολλάκις έκανυχήθη επί τῷ ὅτι ἥκιστα ἢ Γερμανία ἠθέλεν ἀνέλθει εἰς τήν νῦν ὑψηλὴν αὐτῆς περιωπήν, εἰμὴ πιστὸν πράγματι τῶν συμβουλῶν αὐτοῦ έκτελεστὴν εύρισκεν έν τῷ προσώπῳ τοῦ αἰοδίου αὐτοκράτορος Γουλιέλμου τοῦ Α΄. Τήν παρὰ τῷ τσάρῳ 'Αλεξάνδρῳ τῷ Γ΄ μεγίστην έμπιστοσύνην προσεκτίσασαο κατὰ τήν έξαψιν τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος επί

τῆ εἰς Σοφίαν καθόδῳ τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου, ὅτε, παρατηρηθέντος ὅτι ἡ γερμανικὴ διπλωματία ὑπεστήριζε μᾶλλον τήν βουλγαρικὴν, ζητήσασαν τήν επικύρωσιν τοῦ ἀνόμως τὸν βουλγαρικὸν θρόνον κατέχοντος, εἰς ἄκρον έξήπτετο ὁ ἀκλόνητος τοῦ πανσλαβισμοῦ στύλος, ὁ ἀποθανὼν Νικηφόροβιτς Κάτκωφ, ὁ ἰδρυτῆς τῆς μεγάλης επί τῶν ὁπαδῶν τούτου ένασκούσης έπιτροπῆν 'Εθνημειδὸς τῆς Μόσχας, και σφοδρὰ τότε συνήπτετο πάλιν Κάτκωφ και Γίερς, τούτου μὲν ζητοῦντος νὰ μὴ έκτραχυνθῆ ἡ κατὰ τῆς Γερμανίας πολιτικὴ, εκείνου δὲ κατηγοροῦντος τοῦ πολεμίου γερμανοφιλίαν και συνηγοροῦντος παρὰ τῷ τσάρῳ ὑπὲρ τῆς διαχαράξεως έτέρας πρὸς τήν γείτονα πολιτείας. 'Αλέξανδρος ὁ Γ΄, εἰς δεινὴν περιελθὼν θέσιν, ἀποφεύγων δὲ και τήν επέμβασιν εἰς τὸ ζήτημα τῆς έριδος τῶν δύο σπουδαίων τῆς αὐτοκρατορίας ἀνδρῶν, προείλετο νὰ παραπέμψῃ τὸν Κάτκωφ εἰς τὸν ὑπουργὸν και νὰ συμβουλευσῇ αὐτὸν τήν συνδιαλλαγὴν πρὸς τὸν ἀντίπαλον ἀκλόνητος ὅμως οὔτος έν τῆ περι τοῦ λυσιτελοῦς τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ πεποιθήσει, ἠρνεῖτο νὰ παράσχη ἀκρόασιν τῷ πολεμίῳ και τήν ἀρὰν έπεσπᾶτο τῶν θιασωτῶν τοῦ μὴ ἀξιοθέντος τῆς εἰς τὰ δώματα τοῦ συνετοῦ πολιτικοῦ εισόδου ισχυροῦ πανσλαβιστοῦ. Σφοδρὰ τότε διωργανοῦτο ἀντενέργεια κατὰ τοῦ κ. Γίερς, ἀλλ' ὁ τσάρος, συνδιαλλάττων τὰ διεστῶτα και τοὺς φοβεροὺς πράγματι κατεξαναστάντας ἱκανοποιῶν, ἀνεκάλεῖ μὲν τὸ διάταγμα, καθ' ὃ ἀπενέμετο τῷ μεγάλῳ πολιτικῷ τὸ παράσημον τοῦ ἁγ. Βλαδιμήρου, ταῦτοχρόνως δ' έξέφραξεν, έν ἰδιαίτερα ἀκρόασει, πρὸς τὸν κ. Γίερς τήν εύαρέσκεϊαν επί τῆ συνετῆ πολιτικῆ και τήν διαβεβαίωσιν ὅτι οὐδέποτε κρείσσονα αὐτοῦ σύμβουλον θὰ ζητήσῃ. Οἱ λόγοι τοῦ ρώσου αὐτοκράτορος βαθεῖαν ένεποίησαν έντύπων έν Γερμανία, και έκτοτε ὁ κ. Γίερς θεωρεῖται, μετὰ τοῦ έν τῆ βερολίνεϊῳ αὐλῆ ἀντιπροσώπου τοῦ ἀνακτοβουλίου Πετρουπόλεως, τοῦ κόμπος Σουβάλωφ, ὡς ὁ κυριώτερος έν Ρωσία φίλος τῆς Γερμανίας, τοῦτο δὲ πληρέστατα έτεκμηριώθη κατὰ τήν έν Παρισίοις και Βερολίνο παρουσίαν τοῦ έξόχου πολιτευτοῦ. 'Αμα τῆ εἰς τήν γαλλικὴν πρωτεύουσαν μεταβάσει αὐτοῦ σύμπας σχεδὸν ὁ γερμανικὸς τύπος μετὰ μεγάλης ἀπεδέξατο γαλήνης και ψυχικῆς ἀταραξίας τὸ γεγονός, καιτοι πολλοὶ τῶν έν τῆ λοιπῇ Εύρώπη διπλωματικῶν κύκλων έπειράθησαν νὰ διδώσιν έν ταῖς συνδιαλέξεσι τοῦ κ. Γίερς μετὰ τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας και τῶν ὑπουργῶν αὐτοῦ συνέχισιν τοῦ έν Κροστάνδη ένισχυθέντος έργου τῆς ρωσογαλλικῆς συμποίας και συναδελφώσεως ἀλλὰ τὸν λό-

γον ποιούμενος περί τῆς ἐν Βερολίῳ παρουσίας ἐξήν-
τλησεν ἅπαν τὸ ταμείον τῶν γνώσεων καὶ ἰδεῶν αὐτοῦ
ὅπως τεκμηριώσῃ ὅτι ἡ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς αὐτο-
κρατορίας τοῦ Χοχεντσόλτερν δεξίωσις τοῦ κ. Γίερς
παρά τε τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ ἀρχιγραμματέως
ἐνεῖχε πολλὴν τὴν σπουδαιότητα καὶ ἀπέβλεπεν, εἰ μὴ
εἰς τὴν ἀνασύνδεσιν τῶν λίαν χαλαρωθέντων πολιτικῶν
δεσμῶν, τοῦλάχιστον εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν οἰκονομικῶν
τῶν δύο αὐτοκρατοριῶν σχέσεων. Ἐντεῦθεν ἡ
δυσεξήγητος γλῶσσα τῶν κυριωτέρων ὀργάνων, ἅπερ
πειρώμενα νὰ διευκολύνωσι τὸ ἔργον τῆς γερμανορω-
σικῆς προσεγγίσεως τοὺς μὲν Γάλλους παρέστησαν ὡς
πλουσίους, ἀλλ' ἡκιστα συγκαταβατικοὺς εἰς τὸ ἔχειν
ἀεῖποτε ἀνοικτὰ τὰ βαλάντια εἰς τὰ ρωσικὰ δάνεια,
τοὺς δ' ἐν Βερολίῳ ὡς τοὺς μόνον γησίους καὶ ἐπι-
στηθίους φίλους, τοὺς ἐπὶ δεκαετίαν ὄλην προφρόνως
καὶ αὐθορμήτως τὸ χρῆμα αὐτῶν προσενεγκόντας τοῖς
ἐν Πετρούπολει. Ἡ ἐνία τῶν κυβερνητικῶν τῆς Ρωσίας
μαστιζουσα πενία παρίσταται ὡς ἀφικομένη εἰς τὸ μὴ
περαιτέρω καὶ ὡς χρήζουσα ριζικωτέρων μέτρων, ὧν
τὴν πρώτην κατέχει τὰξιν ἡ ὄντως αὐτοκρατορικὴ δω-
ρεὰ τοῦ τσάρου ἐκ 50,000,000 ρουβλίων ὑπὲρ τῶν λιμω-
τόντων· ἀλλαχοῦ μὲν ὁ λαὸς ἐν ταῖς προσευχαῖς καὶ
δεήσεσιν αὐτοῦ εὐχεται τὴν παροχὴν αὐτῷ ἄρτου ἀλλα-
χοῦ δέ, παραμελῶν παντὸς ἐπιβαλλομένου αὐτῷ καθή-
κοντος, ἀπαιτεῖ ἀνατροπὴν τοῦ νῦν καθεστώτος, ἐὰν μὴ
σύντονα ληφθῶσι μέτρα καὶ μὴ χορηγηθῇ προσοδοφό-
ρος τῷ ἐργάτῃ ἐργασία. Ἐν πᾶσι τούτοις διαβλέπεται
ἡ τάσις τοῦ ἐξαναγκάσαι μᾶλλον ἢ πείσαι τὴν ρωσικὴν
κυβέρνησιν νὰ μεταβάλῃ τὴν πρὸς τὴν Γερμανίαν πολι-
τείαν καὶ ν' ἀναζητήσῃ ἐν αὐτῇ τὴν βελτίωσιν τῶν κακῶς
ἐχόντων οἰκονομικῶν τῆς χώρας, τῶν συνεπαγομένων
κατ' ἀνάγκην καὶ τὴν σύσφιγξιν τῶν πολιτικῶν δεσμῶν·
ἐφαρμόζεται δηλονότι ἐν πᾶσιν ἡ βισμαρκικὸς πολιτική,
ἣτις βλέπουσα τὴν Ρωσίαν, ἀφισταμένην βαθυπυδὸν τῆς
προτέρως φίλης καὶ συμμάχου καὶ προβαίνουσας εἰς τὴν
ἐνίσχυσιν τῶν δυτικῶν μεθοριῶν, ἐκήρυττε τὸν κατὰ
τοῦ ρουβλίου πόλεμον ἐπὶ βλάβῃ αὐτῶν τούτων τῶν
Γερμανῶν, τῶν καὶ κατόχων τῶν ρωσικῶν χρεωγράφων·
ἀλλὰ διὰ τῆς τῆς τοιαύτης πολιτικῆς, διὰ τῆς ἀκριτομύθου
ταύτης γλώσσης τῶν ὀργάνων τοῦ βερολινείου ἀνακτο-
βουλίου οὐδὲν σχεδὸν ἐπιτυγχάνεται, καὶ ὁ κ. Γίερς ἄ-
πρακτος ἀπῆλθεν ἤδη διὰ Καϊνιξβέργης εἰς τὴν Πετρού-
πολιν.

Παρὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν πραγματικὴν ἀλήθειαν ἐν
τῷ δυσχυρισμῷ ὅτι ἡ τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης διακί-
βευσις ἐγκειταί ἐν τῇ δεινώσει τῶν ρωσογερμανικῶν
σχέσεων μᾶλλον ἢ ἐν τῇ συσφίγξει τῶν γαλλορωσικῶν
δεσμῶν, παρὰ τοὺς ἐν Βερολίῳ καταβαλλομένους μό-
χθους τῇ διαταγῇ τοῦ γερμανοῦ μονάρχου, ἐκτελοῦντος
ἐν τούτῳ πιστῶς τὰς συμβουλάς τοῦ ἀοιδίου παπποῦ, δε-
τις ἀποθνήσκων συνεβούλευεν ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης
τὴν καλλιέργειαν τῶν πρὸς τὴν Ρωσίαν σχέσεων, παρὰ
τὰ θρυληθέντα ὅτι καὶ αὐτόγραφοι ἀντιπλάγησαν ἐπιστο-
λαί, ὑπισχνούμεναι τὴν πρὸς τὸν Γουλιέλμον ἀντεπίσκε-
ψιν τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, ἡ τοῦ κ.
Γίερς ἐν Βερολίῳ παρουσία κατ' οὐδὲν μετέβαλε τὰς
σχέσεις τῶν δύο ἰσχυρῶν αὐτοκρατοριῶν, καί, τὴν
γερμανικὴν ἐκλείπων πρωτεύουσιν ὁ ἐξοχος ρώσος πο-
λιτικός, ἐν τῷ αὐτῷ σχεδὸν ἐγκατέλιπε σημείῳ καὶ τὰς
γερμανορωσικὰς σχέσεις ἀρνητικῶν ἄρα ἦτο τὸ ἀποτέλε-
σμα τῆς διὰ Βερολίμου διαβάσεως τοῦ ρώσου ὑπουργοῦ,
ὃν τρόπον ἀρνητικῶν ἦτο ἴσως καὶ τὸ τῆς ἐν Παρισίοις

παρουσίας ὑπὸ τὴν ἐποψιν τοῦ ὅτι τὰ ἐν Κρονστάνδῃ ἐπι-
τευχθείσας ὁμοφωνίας ἐπεκύρωσαν γραπτὰ ἅμα καὶ ὁ-
ριστικὰ συνθήκαι, τοῦθ' ὅπερ ἀπῆται οὐ μόνον τὴν
παρὰ τοῦ κοινοβουλίου ἐπικύρωσιν, ἀλλὰ συνάμα καὶ
τὴν γνωμοδότησιν τοῦ τσάρου, τοῦ ἡκιστα τοιαύτην
δόντος, ἅτε ἀπὸ τριμηνίας περίπου ἀπουσιάζοντος τῆς
πρωτεύουσας αὐτοῦ καὶ μὴ συσκεψαμένου ἐπομένως
μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ αὐτοῦ.

Τοιοῦτο τὸ σπουδαιότερον πολιτικὸν ζήτημα ὑπὸ
γενικὴν ἐποψιν· ἐὰν ἦδῃ ἐξετασθῇ ἡ ἐσωτερικὴ πολιτικὴ
τῶν διαφόρων ἐν Εὐρώπῃ κρατῶν, δυνατὸν εἶπειν ὅτι
τὴν πρώτην κατέχει θέσιν ἡ Γαλλία. Σὺν τῇ παρουσίᾳ
τοῦ κ. Γίερς, ἐκλιπόντος τοὺς Παρισίους τῇ ἐσπέρα τῆς
παρελθούσης κυριακῆς, τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῇ γερουσίᾳ
ἀνακινηθέντα ζητήματα οὐ μικρὰν ἐπεσπάσαντο τὴν προ-
σοχήν, ἅτε ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐδοραῖωσιν τοῦ ὑπουργείου
Φρεσινέ· σπουδαία ἰδία ἦτο ἡ παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐπι-
τροπῆς κύρωσις τῆς ἐκλογῆς τοῦ κ. Λαθάργ, περὶ οὗ
πολλὰ καὶ ποικίλα ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν, οἷον τὰ
περὶ καταγωγῆς αὐτοῦ ἐξ Ἰσπανῶν, τὰ περὶ γεννήσεως
αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλα· οὐκ ὀλίγον σημαν-
τικὴ ἦτο καὶ ἡ ἐν τῇ γερουσίᾳ συζήτησις περὶ τῶν νέων
τιμολογίων, ἅπερ σφόδρα κατακρίνων ὁ κύρος ἀποτελῶν
ἐν οἰκονομικοῖς ζητήμασι κ. Τισὰρ συνηγόρησεν ὑπὲρ
τοῦ συστήματος τῆς ἐλευθέρως ἀνταλλαγῆς· ἀλλὰ σπου-
δαιότερον πάντων τούτων εἶναι ἡ ἐν τῇ Βουλῇ νίκη τοῦ
ὑπουργείου κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν μυστικῶν κεφα-
λαίων, καθ' ἣν ὁ γάλλος πρωθυπουργός, ὑποστηρίζων τὸν
δεξιὸν αὐτοῦ βραχίονα, τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν δηλονότι
ὑπουργῶν κ. Κωνστάν, συνέδεσε τὸ συζητούμενον ζήτη-
μα μετὰ τῆς ψήφου ἐμπιστοσύνης καὶ ἐτύχεν οὐ μικρὰς
πλειοψηφίας. Αἱ ἐπανεπιληψίαι αὗται νίκαί τοῦ κ. Φρε-
σινέ ἀνατρέπουσιν ἄρδην σχεδὸν τὰς ὑπό τινος γαλλικοῦ
φύλλου ἀναγραφείσας εἰδησεις, καθ' ἃς ὁ κ. Φρεσινέ,
θεωρῶν ὡς ἐπίσταν τὸν πολιτικὸν σταδίου αὐτοῦ τὴν
εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὀριστικὴν εἴσοδον, προαιρεῖται τὴν
ἀπόθεσιν τῆς ἀρχῆς.

Ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ τῶν διαφόρων κομμάτων ἠγέται ἀγω-
νίζονται νὰ σαγηνεύσωσι τοὺς ὀπαδοὺς αὐτῶν καὶ νὰ
ἐξασφαλίσωσι τὴν τοῦ οἰκείου κόμματος πλειονοψηφίαν
κατὰ τὰς ἐπικειμένας γενικὰς ἐκλογάς. Ἰδία ἀπὸ τῆς
παρελθούσης ἐβδομάδος τὸ ρητορικὸν οὕτως εἶπειν κί-
νημα προσέλαβεν εὐρείας διαστάσεις καὶ μάλιστα ἐν τῇ
κατ' ἐξοχίαν πόλει τοῦ φιλελευθέρου κόμματος, ἐν ἣ τπ-
λικάυτας ρητορικὰς ἅμα καὶ ἐκλογικὰς ἤρατο νίκας ὁ
πολιτὸς τούτου ἠγέτης. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρατεθέν-
τος συμποσίου εἰς τιμὴν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουρ-
γοῦ κ. Γῶσεν, ὁ τῶν ἐνωτικῶν φιλελευθέρων ἠγέτης λόρ-
δος Ἀρτιγκτων ἀπήγγειλε λόγον, μεγάλην ἐμποιήσαν-
τος τῷ ἀκροατηρίῳ ἐντύπωσιν, ἅτε ὑποδείξαντα ὅτι τὸ
ἐνωτικὸν φιλελεύθερον κόμμα συγχωνεύεται μετὰ τοῦ
συντηρητικοῦ· ἀλλὰ μεθ' ὄλην τὴν ἀναπτυχθεισάν ρητο-
ρικὴν δεινότητα τοῦ λόρδου Ἀρτιγκτων ἀκούοντως σα-
φῶς ὑποδεικνύεται ἐκ τῶν λεχθέντων ὅτι οἱ συντηρητι-
κοὶ πολὺν αἰσθάνονται περὶ τῆς θέσεως αὐτῶν φόβον,
παρὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουρ-
γοῦ ὅτι οἱ περὶ ἐπανόδου τοῦ φιλελευθέρου κόμματος
εἰς τὴν ἐξουσίαν ὑπαινωμοὶ τοῦ λόρδου Ἀρτιγκτων στε-
ροῦνται ὑποστάσεως, καὶ ὅτι βεβαία θεωρεῖται ἡ ἐν τῇ
ἀρχῇ διαθήρησις τοῦ τορικοῦ ὑπουργείου· τὴν κορωνίδα
τῶν καὶ ἐν ἄλλαις τοῦ ἡνωμένου βασιλείου ἀπαγγελλέν-
των λόγων ἐπέθηκεν ἡ ἐν Βιρμιγγάμη δημηγορία τοῦ
τῆς ἀνάσεως πρωθυπουργοῦ, ἀπαξ ἔτι πειραθέντος νὰ

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΕΖΙΡΗΣ
ΑΧΜΕΤ ΔΖΕΒΒΑΤ ΠΑΣΣΑΣ.

μεταστρέψῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀγγλικοῦ δημοσίου ἀπὸ τῆς ἐσωτερικῆς εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, ὡς τοῦτο ἀρκούντως σαφῶς ἐξάγεται ἐκ τῆς δηλώσεως ὅτι ἢ τῆς Ἀγγλίας δύναμις ἐξήρτηται ἐκ τῆς διακρίσεως τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ αἰτήσεων. Ὁ ὑπαιτιγμός εἶναι εὐνόητος καὶ οὐδενὸς σχεδὸν χρήζει σχολείου.

Οἱ ἐν Αὐστρίᾳ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐστραυμένῃν ἔχουσιν οὐχὶ τόσοσιν πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συμβαίνοντα ὅσον εἰς τὰς ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς τῶν ἀντιπροσωπειῶν διεξαγομένας προκαταρκτικὰς ἐργασίας. Μετὰ τὸν κόμητα Καλνόκιν, ἀράμενον διπλοῦν θρίαμβον τὸ μὲν διὰ τὰ ἐπὶ τῇ δεκαετηρίδι τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν εἰσόδου αὐτοῦ, ὅπου ἐκαλεῖτο ἀπὸ τῆς ἐν Πετροπόλει προσθεῖας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ βαρῶνου Χαυμέρλε, συγχαρητήρια τῶν τε συναδέλφων καὶ τοῦ ὅλου ἐν γένει εὐρωπαϊκοῦ τύπου, ἐκθειάσαντος τὰς ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς εἰρήνης προσπάθειάς τοῦ κόμητος, τὸ δὲ ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ κ. Φάλκ, ἐν πᾶσιν ἐπιδοκιμασάση τὰς δηλώσεις καὶ ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἀναρροῦσῃ οὕτως ἄρδην τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας θρυλῆματα, τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Βιέννῃ καὶ Πέστην συνεκεντρώσε περὶ ἑαυτὸν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός τῆς μοναρχίας, ὅστις ἐδικαιολόγησε τὴν δαπάνην 1,000,000 φλωρινίων διὰ τὰ ἐν Γαλικίᾳ ὀχυρώματα, καὶ ὁ βαρῶνος Κάλλαϋ, ὅστις σὺν τῷ χαρτοφυλάκῳ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἔχων καὶ τὰ καθήκοντα ἀρμοστοῦ τῶν προσηρτημένων ἐπαρχιῶν ἐπειράθη νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐν ταύταις διοικήσιν τῆς μοναρχίας καὶ νὰ τεκμηριώσῃ ὅτι ἐσφαλμένοι πάνυ τυγχάνουσιν αἱ ἐν Σερβίᾳ διαδιδόμεναι εἰδήσεις περὶ μεγάλου κινήματος μεταναστεύσεως.

Ἐν Ρωσίᾳ ἡ προσοχὴ στρέφεται οὐχὶ τόσοσιν περὶ τὴν περιοδεῖαν τοῦ κ. Γίερς, παρὰ τὰ ἀναγραφόμενα μυθεύματα, οἷον εἶναι καὶ τὸ ἀναγομένον εἰς διαπραγματεύσεις διῆθεν ἐν Φρέμδεσβοργ, ἀποληξάσας εἰς τὴν σύνταξιν πρωτοκόλλου, ὅπερ ὑπογεγραμμένον ἐκόμισεν εἰς Παρισίους ὁ ὑπουργός καὶ ὅπερ, ἐπιβάλλον τὴν ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, παντὸς ἀπολύει δεσμοῦ τὰ συμβαλλόμενα μέρη ὅταν τὸ ἕτερον τούτων προβῇ εἰς πόλεμον ἐξ ἰδίας ὅπως πρωτοβουλίας, ὅσον εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν λιμωπόντων. Ὑπὲρ τούτων στεντορεῖαν ἔβαλε κραυγὴν οἴκτου ὁ κόμης Τολστόης, ὅστις, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, περιέρχεται τὰ λιμόδλντα μέρη καὶ διοργανοῖ οἰκοτροφεία, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὲρ τῶν θυμάτων.

Ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ ἐπελθοῦσα ὑπουργικὴ κρίσις ἔληξε διὰ τοῦ σχηματισμοῦ νέου ὑπουργείου ὑπὸ τὴν προεδρείαν καὶ πάλιν τοῦ κ. Κανόβα, ὅστις πράγματι δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὁ Δεπρέτης τῆς Ἰσπανίας.

Ἐκ τῶν τοῦ Αἴμου κρατῶν ἡ μὲν Ἑλλάς, ὑποδεχθεῖσα ἤδη τὸ ἐξ Εὐρώπης ἐπανακάμψαν βασιλικὸν ζεῦγος καὶ τὸν ἠγέτην τῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Τρικούπιν, ἀναμένει τὴν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, βραδύνουσαν ἔτι ἐπὶ τῇ ἐλλείψει ἀπαρτίας, ἡ δὲ Σερβία ἀσχολεῖται εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν.

Ἐκ τῶν ἐν τῷ Νέῳ κόσμῳ γεγονότων τὸ σπουδαιότερον εἶναι ἡ βελτιώσις τῶν ἐν Βραζιλίᾳ διὰ τῆς παραίτησεως τοῦ δικτάτορος Φονσέκα ὑπὲρ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς δημοκρατίας στρατηγοῦ Φλωριάνου Πειξότο καὶ διὰ τοῦ διορισμοῦ νέου ὑπουργείου, ὅπερ ἀπεφάσισε νὰ συγκαλέσῃ τὸ συνέδριον κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ δεκεμβρίου.

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΕΖΙΡΗΣ ΑΧΜΕΤ ΔΖΕΒΒΑΤ ΠΑΣΣΑΣ.

Ἡ Α. Υ. ὁ Μέγας Βεζίρης Ἀχμέτ Δζεββάτ πασσᾶς ἐγεννήθη ἐν Δαμασκῷ τῷ 1850. Ὑῖος ὢν συνταγματάρχου, εἰσήχθη εἰς τὴν ἐν Κων/πόλει στρατιωτικὴν σχολὴν, εἶτα δὲ εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἤρξατο νὰ καθίσταται γνωστός δι' ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ ἔργων. Κατὰ τὸν ρωσοτουρκικὸν πόλεμον ὁ Δζεββάτ πασσᾶς ὑπηρετήσεν ὡς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Δουνάβεως, μετὰ τὴν συνομολόγησιν δὲ τῆς εἰρήνης ἀπετέλεσε μέλος τῶν ἐπιτροπῶν, αἷς εἶχεν ἀνατεθῆ ὁ καθορισμὸς τῶν σερβικῶν, ἑλληνικῶν καὶ ρωσικῶν μεθοριῶν. Τῷ 1884 προαχθεὶς εἰς ὑποστράτηγον καὶ διορισθεὶς πληρεξούσιος ὑπουργός ἐν Κεττίγη, ἐπεδείξατο ἐν τῇ τῶν λεπτῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἐκπληρώσει ἀξιοσημεῖωτα διπλωματικά πλεονεκτήματα. Τῷ 1886 ἀνεκλήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, προήχθη εἰς ἀντιστράτηγον καὶ διορίσθη μέλος τοῦ ἀνωτάτου στρατιωτικοῦ συμβουλίου. Προσκητούμενος τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἀνακτος, ἀπεστάλη εἶτα ὑπ' αὐτοῦ εἰς Κρήτην ἐν δυσχερεστάταις περιστάσεσιν, ὡς ἀνώτερος αὐτόθι ἀρχηγός τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, ἐν τῇ θέσει δὲ ταύτῃ διατελῶν ἐπέτυχε νὰ συγκεράσῃ τὴν αὐστηρότητα μετὰ ζωνροῦ αἰσθήματος φιλανθρωπίας κατὰ τὴν τῶν ταραχῶν καταστολὴν. Τῷ 1890 διεδέξατο τὸν Σακὴρ πασσᾶν ὡς προσωρινὸς γενικὸς διοικητὴς τῆς Κρήτης καὶ μετὰ ζήλου εἰργάξατο πρὸς εἰρηνοποίησιν τῆς νήσου, ὅτε ὁ ἀναξ, καλέσας εἰς Κων/πολιν, διώρισεν αὐτὸν τῇ 22/3 σεπτεμβρίου 1891 Μέγαν Βεζύρην εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Κιαμὴλ πασσᾶ. Ὁ Δζεββάτ πασσᾶς φέρεται βαθυὸν μουσίρον καὶ εἶναι γαμβρός τοῦ Σαβῆτ πασσᾶ. Συνέγραψε δὲ «Γεωγραφίαν τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους», — «Ἱστορίαν τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοῦ», ἢς μόνος ὁ πρῶτος τόμος ἐδημοσιεύθη, κλπ.

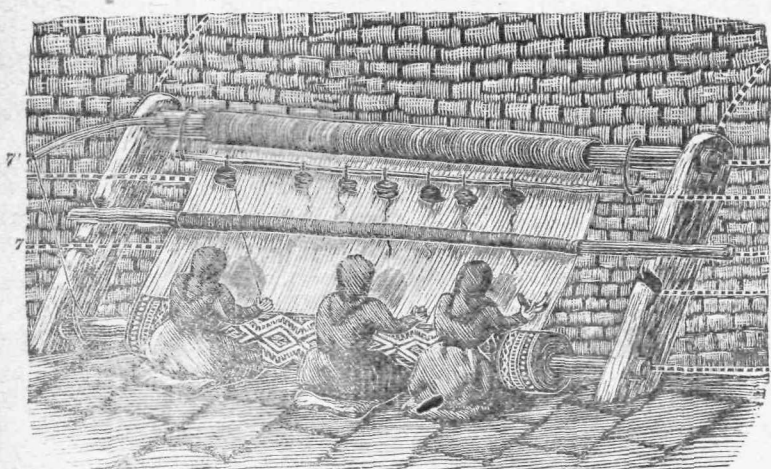
ΟΙ ΤΑΠΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.

Γνωστὸν ὅτι ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχαιότητος ἡ ταπιτουργία ἦτο γνωστὴ καὶ ἐξήσκειτο παρὰ διαφόροις λαοῖς. Πάντες οἱ τὰ τῆς ἀρχαίας τέχνης ἱστορῆσαντες ἐξέφρασαν τὴν λύπην αὐτῶν ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν εἶχον εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν πληρεστέρας πληροφωρίας περὶ τῶν εἰς τὴν τέχνην ταύτην ἀναγομένων λεπτομερειῶν. Τὸ κυριώτερον ὅμως τῆς ταπιτουργίας κέντρον ὑπῆρξεν ἡ Ἀνατολή· οἱ Ἀσσύριοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι ἐκόσμουσαν τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ τὰ τῶν βασιλέων ἀνάκτορα διὰ πλουσίων ἐπισημασίων μεταξοποικίλων τε καὶ χρυσοκεντήτων καὶ εἰργασμένων διὰ τῆς κερκίδος ἢ τῆς βελόνης. Ἐξ Ἀνατολῆς ἤρθοντο πάντων μὲν τῶν χρόνων οἱ Ἕλληνας, οἱ πρὸ τῆς παρακμῆς δὲ Ῥωμαῖοι τὰ πολύτιμα ταῦτα πλεκτά. Παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, τῷ Ἡροδότῳ καὶ τῷ Φιλостράτῳ πολυάριθμα παρετηρήθησαν χωρία, ἀναγόμενα εἰς τὰ σχεδιάσματα καὶ τὰ ποικίλματα, ἅτινα παρίστων μυθολογικὰς ἢ καὶ ἱστορικὰς σκηνάς. Ὁπωδιόποτε οἱ τῆς Ἀνατολῆς τάπητες ἤρξαντο νὰ προσκτώνται ἰδιαίτερον ἐν Εὐρώπῃ ὑπόληψιν κυρίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν· ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐγενικεύθη, καὶ ἐκτῶν ναῶν περιῆλθεν εἰς τὰ μέγαρα, καὶ σήμερον δ' ἔτι ἀπαντᾷσιν ἐν τε ταῖς ἀρχαίαις μητροπόλεσιν καὶ τοῖς ἀρχαῖαις οἰκίμασι θαυμάσια συλλογαί, εὐρωπαϊκῆς ἀπολαύουσαι φήμης. Οἱ ἥττον τεχνικοὶ, κατασκευαζόμενοι πιθα-

νώσ ἐν ἀρχῇ κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ἀχυροπλέκτων καὶ σχοινοπλέκτων ψιθῶν, ἐξηπλοῦντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· οἱ πλεῖστοι ὅμως, ἐλλείπει κεχρωματισμένων χαρτωμάτων, νεωτέραν ὁλως ἀποτελούντων ἐφευρεθῆν, ἐξετείνοντο κατὰ μῆκος τῶν τοίχων ὡς πλούσιον χαρτωμα, λαμπρότατον τὴν οἴην καὶ πολυτιμώτατον, ἀπυρορευμένον δὲ εἰς τοὺς μετρίαν κεκτημένους οὐσίαν.

Ἡ ταπιτουργία λοιπὸν νέας ἔτυχε κατὰ τὸν μεσαίωνα ἀναπτύξεως· οἱ σμυρναῖκοι τάπητες, πρῶτοι γνωσθέντες, κατέστησαν διάσημοι ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ', καὶ πάραυτα ἡ βιομηχανία τοῦ Σαβοννερί (ἦν δ' αὕτη ἡ πρώτη βασιλικὴ ἐν Γαλλίᾳ ταπιτουργία, κληθεῖσα Σαβοννερί, διότι ἰδρυθεῖσα ἐν τῷ Λούδρω τῷ 1604 μετνήχθη τῷ 1631 εἰς κατάστημα ἐν Σαλλιό, καλούμενον: maison de la Savonnerie) κατεσκεύαζεν αὐτοὺς τοσοῦτον ἐπιτυχῶς, ὥστε τὸ τῶν ἀνατολικῶν ταπήτων ἐμπόριον ὑπέστη ποιὰν τινα βλάβην. Οἱ περσικοὶ τάπητες εἰσῆχθησαν αὐτότε βραδύτερον, κατὰ τοὺς ἡμετέρους δὲ μόνον χρόνους κατέστησαν διασημότεροι οἱ τοῦ Καυκάσου τάπητες. Πρὸς σαφῆ διάκρισιν τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν τῶν ταπήτων ἀπ' ἀλλήλων, δεόν νὰ εἰσδύσῃ τις εἰς αὐτὴν τὴν τοῦ ἐργάτου κατοικίαν, ἀτε ταῖς γυναιξίν ἀποκλειστικῶς τοῦ ἔργου τούτου ἰδιότητος, δεόν νὰ εἰδῆλθῃ εἰς τὰς πενιχρὰς καλύβας τῶν στεππῶν καὶ τῆς ἐρήμου, αἷτινες ἀντικαθιστῶσιν ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις τὰ τῆς Εὐρώπης ἐργοστάσια. Ἡ κατασκευὴ τῶν ταπήτων οὐδέποτε γίνεται ἀπὸ κοινοῦ, ἀποτελεῖ δὲ πάντοτε οἰκιακὸν ἔργον καὶ κατὰ συνείπειαν ἀνεπίδεκτον περιήπου μεταβολῆς τινος, μεταρρυθμίδεως καὶ προόδου.

Ἐν Περσίᾳ ὁ πρὸς ὑφανθῶν τῶν ταπήτων ἰστός ἀποτελεῖται ἐν γένει ἐκ δύο ξυλίνων κυλινδρικών δοκῶν, καθέτων ἀμφοτέρων καὶ κινουμένων ἐπὶ τοῦ ἄξονος αὐτῶν (Εἰκ. 1). Ἡ δοκὸς 1 στρο-

ζομένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἕρεται, εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀπόστασιν, ἐπὶ δύο παραλλήλων στρογγυλῶν 5' 5", φέροι περὶ ἑαυτὴν τετυλιγμένα μακρὰ παρὰλληλα νήματα, ὧν τὰ ἄλλα ἄκρα συνάπτονται μετὰ τῆς κατωτέρας δοκοῦ 4. Ἡ ἐργασία ἄρχεται ἐκ τῶν κάτω, ὁ δὲ τάπης, ἐφ' ὅσον κατασκευάζεται, τυλίσσεται βαθμηδὸν ἐπὶ τῆς δοκοῦ 4. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω πρόδηλον ἀποβαίνει ὅτι ἂν ἡ ποσότης τῶν ἐν τῇ δοκῷ 1 περιτετυλιγμένων νημάτων εἴη ἐπαρκής, οἱ τάπητες δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰκανὸν μῆκος. Ἐν τῇ διδραῖ ῥάβδῳ 2, κρεμασμένη ἀπὸ σχοινίων, ὑπάρχουσι προσδεδεμένα ἀγαθῖδες (κουβάρια) νημάτων προδιτῶν ταῖς ἐργάσις· ἡ διδραῖ αὕτη δοκὸς κρέματα ἐνίοτε ἀπὸ τῆς ὀροφῆς. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 δοκὸς, κειμένη ἐν τῷ μέσῳ σχεδὸν τοῦ τμήματος τῶν ἀνεπτυγμένων νημάτων, χρῆσιμεύει εἰς τὸ νὰ τηρῆ κανονικὴν τὴν θέσιν αὐτῶν· συμβαίνει μάλιστα ἡ ἐργάτις νὰ χρησιμοποιοῖ ἔτι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐτέραν ῥάβδον ὁμοίαν, τιθεμένην ἐν τῇ ἐντομῇ β, μὴ ὑπάρχουσαν δὲ ἐν τῇ παρατιθεμένῃ εἰκόνι, ὡς καὶ ῥάβδον πολλῶν μικρότερον, ὅπερ ἡ ἐργάτις εἰσάγει μεταξὺ τῶν δεσμιῶν ἀκριβῶς ἐν τῷ τμήματι, ἐν ᾧ ἐργάζεται. Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐντασις τῶν νημάτων ἀυξάνεται καὶ τὸ ἔργον ἐτι μᾶλλον διευκολύνεται. Τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 5' 5" στρογγύματα, ὧν τὸ μῆκος λίαν ποικίλλει, ἐνίοτε μὲν προσκλίνουσι πρὸς τὸν τοίχον (ὡς ἐν τῇ εἰκόνι παρίσταται), ἐνίοτε δὲ προσαρμύζονται καθέτως

διὰ μέσου ἄλλων στρογγυμάτων. Τέλος οἱ ἀριθ. 7 7' δευκνύουσι διπλῆν σειρὰν νημάτων, τῆς κατωτέρας σειρᾶς τῶν νημάτων ἀποκρυπτομένης ὑπὸ τῆς ἄλλης.

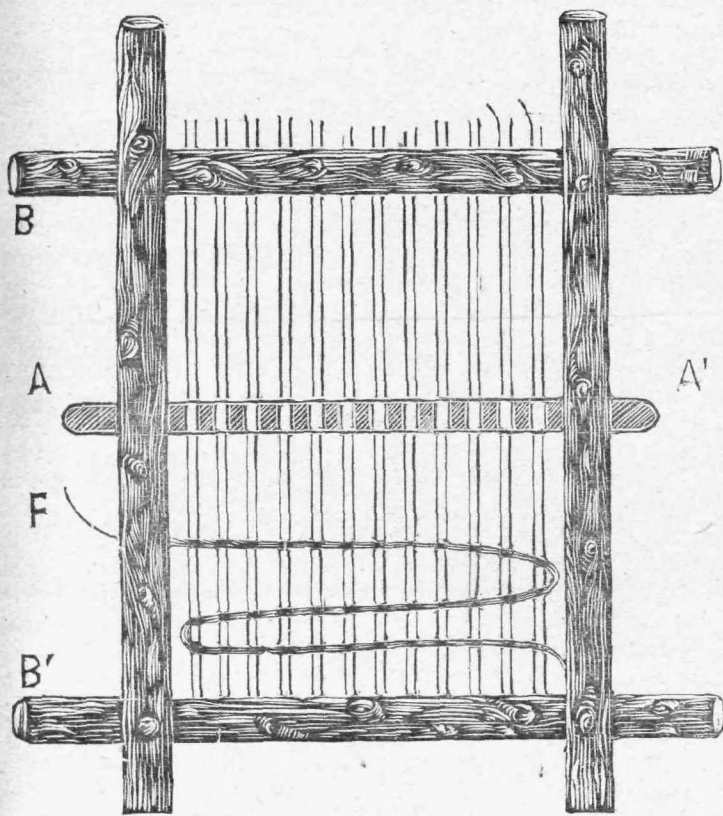
Αἱ δύο σειραὶ, παραλλήλως κείμεναι ἡ μὲν πρὸ τῆς δέ, περιλαμβάνουσιν ἀκριβῶς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν νημάτων, ἡ δὲ τὰς δύο σειρᾶς χωρίζουσα ἀπόστασις εἶναι ἐνὸς περιήπου ἑκατοστομέτρου. Τὸ εὖρος τοῦ τάπητος ἐξαρτᾶται φυσικῶς ἐκ τοῦ πλάτους, ὅπερ ἔχουσιν αἱ τῶν νημάτων σειραὶ, ἢ ἐκ τοῦ μῆκους. τῶν δοκῶν 1 καὶ 4. Τοιαύτη περιήπου ἡ κατασκευὴ τοῦ τελειοτέρου τῆς ταπιτουργίας μηχανήματος, τοῦ ἰστοῦ.

Τὰ νομαδικὰ ἕψυλα, ἅτινα πλανῶνται ἐν Μουγάρ, Φάρς καὶ ἄλλαις ἐπαρχίαις, χρῆσιμοποιοῦσιν ἀπλούστατα δύο ζυγοὺς (traverses), παραλλήλως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τεθειμένους καὶ κινουμένους ἐν αὐτῷ διὰ πασσάλων. Ὄταν τὸ νομαδικὸν ἕψυλον ἄρχεται τῆς ὁδοπορίας, ἀποσύρονται οἱ πασσαλοὶ, αἱ διπλαῖ τῶν νημάτων σειραὶ προσεκτικῶς τυλίσσονται περὶ τοὺς ζυγοὺς καὶ οἱ τελευταῖοι οὗτοι φορτῶνται ἐπὶ τῶν ἡμιόνων, ἐκ νέου στερεοῦμενοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατὰ τὸν προσεχῆ καταλισμὸν. Ἐν τῷ Καυκάσῳ ἡ διάταξις διαφέρει ἐν γένει τῆς ἐν Περσίᾳ χρῆσιμοποιομένης, ποικίλλουσα ἔτι καὶ καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν· οὕτως ἐν Καραβάγ τὸ μῆκος τοῦ ὑφαντικοῦ ἰστοῦ δὲν εἶναι ὀρισμένον, τὸ πλάτος ὅμως οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὰ 2.50 μέτρα, ἐν Σερβίαν καὶ τὸ μῆκος εἶναι ὀρισμένον· ἐν Καζάκ οἱ τάπητες ἔχουσι σχῆμα τετραγώνων καὶ ἐξ αὐτῆς καὶ μόννης τῆς ἰδιότητος διακρίνονται τῶν ὁμοίων ταπήτων τοῦ Καραβάγ. Ἐν Ἀφγανίᾳ καὶ Βελουχιστάν αἱ διαστάσεις μεγάλως ποικίλλουσι, ἀλλ' ἐν Βελουχιστάν ἰδίᾳ ἡ τοῦ μῆκους πρὸς τὸ πλάτος ἀναλογία εἶναι ἴσταθερά, τοῦ μῆκους ἄλλως μὴ ὑπερβαίνοντος τὰ 3—3 1/2 μέτρα καὶ τοῦ πλάτους τὰ 2—2 1/2 μέτρα.

Πρὸς τί ὅμως ἡ ποικιλία αὕτη; διὰ τὸ πλάτος νὰ μὴ ὑπερβαίνειν ἐν Καραβάγ τὰ 2 1/2 μέτρα τὸ δὲ μῆκος νὰ μὴ ἦναι ἐν Βελουχιστάν ἀνώτερον τῶν 3 1/2 μέτρων; Οἱ ἐν Ἀνατολῇ δίδουσι τὴν καλλιτέραν καὶ ἀπλουστέραν ἀπάντησιν εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας· τοιαύτη, λέγουσιν, ἐπεκράτησε παράδοσις, τοιαύτη ἡ συνῆθεια, τοιοῦτο τὸ ἔθος, ὅπερ μετεδόθη ἀπὸ τῶν μητέρων εἰς τὰς θυγατέρας ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα· ἐν Καζάκ ἐπικρατεῖ συνῆθεια νὰ κατασκευάζονται οἱ τάπητες τετραγωνικοὶ, μακροὶ δὲ ὀρθογώνιοι ἐν Καραβάγ· τοῦτο δὲ γίνεται οὕτω, διότι οὕτω πρὸ ἡμῶν ἐγίνετο, δὲν θὰ μεταβληθῆ δὲ κατόπιν ἡμῶν. Ἴδου ἡ ὅλη ἀπάντησις. Ἀδίκως οἱ ἐν τῇ Δύσει καταφέρονται κατὰ τοῦ ἐπὶ τῆς συνῆθειας βασιζομένου καὶ πεισματωδῶς συντηρητικοῦ πνεύματος τῶν χωρικῶν τῆς Ἰταλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰσπανίας· ἡ συνῆθεια εἶναι οὐδιωδῶς ἀνατολική, ἀρχεὶ δὲ καὶ βασιλεύει ἐν Ἀσίᾳ· οὐδεμίᾳ ἀνατροπῇ κατορθώσε καὶ τίς οἶδεν ἂν θὰ κατορθώσῃ ποτὲ νὰ κλονίσῃ τὸ κράτος αὐτῆς. Ὅπωςδὴποτε ἐν Μικρασίᾳ, τῇ σταθερωτέρας ἐχοῦσῃ μετὰ τῆς Εὐρώπης σχέσεις, ἤροξάτο ἡ κατασκευὴ ταπήτων πασῶν τῶν διαστάσεων· ὁ τρόπος ὅμως τῆς ὑφῆς οὐδαμῶς διαφέρει τοῦ ἐν Καυκάσῳ καὶ Περσίᾳ χρῆσιμοποιομένου συστήματος. Ἡ ἐτησίᾳ ἐξαγωγή ταπήτων τῆς Μικρασίας, τῶν λεγομένων ταπήτων τῆς Σμύρνης, ἀνέρχεται κατὰ τὰς στατιστικὰς εἰς 250 ἢ 300,000 περίπου τετραγωνικῶν μέτρων.

Μετὰ τὴν γενικὴν περιγραφὴν τοῦ ὑφαντικοῦ μηχανήματος παρατιθέμεθα ἴδῃ καὶ τὰ κατωτέρω πρὸς παροχὴν ἰδέας τινὸς τοῦ τρόπου τῆς ὑφαντικῆς. Τὰ ἐργαλεῖα ἢ ὄργανά εἰσιν ἀπλούστατα· σιδιροῦν κτένιον, χονδροειδῆς μαχαίριον, ραβδίον, εἶδος σφύριου καλουμένου **τοκμάκ** καὶ μία ψαλις· ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τὴν ὅλην τελειῆ ἐργασίαν εἶναι ἡ τῆς ἐργάτιδος χεὶρ, ἡ ἀντικαθιστῶσα τὴν κερκίδα καὶ πάντα τὰ ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀσημότεροις τῶν ἐργοστασίων χρῆσιμοποιοῦμενα ὄργανα. Τῶν νημάτων κανονικῶς τεταγμένων, ἡ ἐργάτις λαμβάνει τὰ πρῶτα ἐξ αὐτῶν ἐκάστης σειρᾶς, κείμενα εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς ἑκατοστοῦ τοῦ μέτρου ἀπ' ἀλλήλων, καὶ συνδέει αὐτὰ διὰ μαλλίνου νηματος, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ δύναμμα (κόμβος)· τῶν δύο πρῶτων νημάτων ἅπαξ συνδεθέντων, συνδέονται εἶτα ὁμοιότροπως τὰ δύο δεύτερα, εἶτα τὰ δύο τρίτα καὶ οὕτω καθεξῆς, οὕτως ὥστε ἐν τέλει αἱ δύο σειραὶ συνευθύνονται νῆμα πρὸς νῆμα. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπετα ἔτι τὸ ὑφαίνειν συνίσταται εἰς τὸ συνδέειν ἀνά δύο τὰ νήματα ἐκάστης σειρᾶς διὰ συναμμάτων ἐν τῇ αὐτῇ εὐρίσκομένων γραμμῇ. Τὸ μᾶλλινον νῆμα, ὅπερ χρῆσιμεύει εἰς τὸ

δυνέσθαι τὰ νήματα, είτε κρέματα από τῆς ὀροφῆς είτε ἀναρτᾶται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἰσοῦ ἐν ἀγαθῷ ποικίλων χρωμάτων. (Εἰκ. 1, ἄρ. 2). Ὅταν περατωθῇ ἡ πρώτη γραμμὴ, πιέζουσι τὰ δυνάμματα διὰ τοῦ διηροῦ κτενίου, ὥστε εὐθεία νὰ καταστῇ ἡ τῶν δυναμμάτων γραμμὴ (εἰκ. 1, ἡ πρὸς δεξιὰν ἐργάτις), εἶτα δὲ εἰσάγουσι μεταξύ τῶν δύο σειρῶν καθ' ὄλον τὸ πλάτος μάλλινον νῆμα συνθέςτερον λευκοῦ χρώματος καὶ συμπιέζουσιν αὐτὸ πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν δυναμμάτων διὰ τοῦ διηροῦ κτενίου. Εἶτα καταρτίζουσι δευτέραν σειρὰν δυναμμάτων, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ ἔλκεται ἡ πρώτη, εἶτα συμπιέζουσι πάλιν τὰ δυνάμματα ταῦτα, εἰσάγουσι μεταξύ τῶν δύο σειρῶν τὴν συνέχειαν τοῦ λευκοῦ μάλλινου νήματος, ὅπερ ἄσπι ἐχρησιμοποίηθη, συμπιέζουσι τὸ λευκὸν τοῦτο νῆμα πρὸς τὰ δυνάμματα καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἡ εἰκὼν 2 παρίσθητι μικρὸν ἰσὸν διὰ τάπτης ὠρισμένων διαστάσεων· αἱ δύο δοκοὶ Β Β' εἰσὶν ἀκίνητοι. Τὰ δυνάμματα καὶ τὸ λευκὸν μάλλινον νῆμα F παρίστανται λίαν ἠραιωμένα· ἐν τῷ πραγματικῷ ὅμως τάπτη εἶναι τόσον συμπιεσμένα ταῦτα, ὥστε ὁρατικῶς διακρίνονται· ἡ δοκὸς Α Α' παρίσθητι τὴν πρὸς ἔντασιν τῶν νημάτων χρησιμοποιοιμένην τέλος τὰ δυνάμματα φέρουσι διάφορα χρώματα, ἀναλόγως τοῦ σχεδίου, ὅπερ θὰ ἐκτελεσθῇ.

Τὸ λευκὸν μάλλινον νῆμα ἀποτελεῖ, ὥς ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξάγεται, τὴν **κρόκην** τοῦ τάπτης καὶ παρακλύει διὰ τῆς αὐτῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν γραμμῶν τῶν δυναμμάτων κατὰ μῆκος τῶν νημάτων. Πράγματι τὰ δυνάμματα εἰσὶν ὅλως ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, καθόσον τὸ νῆμα, δι' οὗ κατασκευάζονται ταῦτα, κόπτεται μετὰ τὸν τῶν δυναμμάτων σχηματισμὸν. Κατὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ τάπτης ἀποκόπεται διὰ τῆς ψαλίδος πάντα τὰ πλεονάζοντα νήματα. Οἱ τῶν ἄκρων κροσσοὶ ἀποτελοῦσι τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἀρχικῶν σειρῶν, ὅπερ δυνέσθαι τοῖς στήμονας μετὰ τῶν δύο δοκῶν τοῦ ἰσοῦ.

Ἦδη δύναται τις νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν τῆς κολοσσαίας καὶ μονοτόνου ἐργασίας, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ ὑφαντικὴ τάπτης καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν ἑκατομμυρίων ἐκείνων δυναμμάτων, ἅπερ τῆς χειρὸς κατασκευάζονται. Ἀληθῶς περὶ τὸν εἶνα νὰ παρατηρῇ τις τὴν δεξιότητα καὶ τὴν ταχύτητα, μεθ' ὧν αἱ ἐργάτιδες ἐκτελοῦσι τὸ ἔργον αὐτῶν. Αὐτόπται θεαταὶ διηγούμενοι ὅτι εἶναι αὐτῶν τόσον ἐξοικειωμένα ἦσαν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας πρὸς τὸ ἔργον αὐτῶν, ὥστε οἱ δάκτυλοι αὐτῶν εἰσὶν ὁλοκλήρως εἰσπτόμενοι τῶν σειρῶν τῶν στήμονων· δυνάμεθα δὲ νὰ πιστεύσωμεν

ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀνατολῇ ἡ γυναικεία ἡλικία τέρπει ἡμὰ καὶ διευκολύνει κατὰ τι τὸ ἔργον· τὰ ἦθη εἰσὶ διάφορα καὶ μεταλλάσσονται ἀναλόγως τῶν κλιμάτων· δύναται τις ὅμως νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ φύσις δὲν ἐπικρατεῖ καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἰδίαι γυναῖκες δὲν εἶναι πανταχοῦ οἱ αὐτοὶ κατὰ βάθος;

Εὐχερές νὰ ἐξηγήσῃ τις, ἀνεξαρτήτως παντὸς ὑφαντικῶ ὄργανου, τὰς διαφορὰς τῶν ποιότητων, αἰτινες διακρίνουσι τοῖς διάφορον προελεύσεων τάπτης. Καί ποῶτον τὸ ὑλικὸν δὲν εἶναι πανταχοῦ τὸ αὐτό· ἐν Περσίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Χορασάν καὶ ἐν Φερὰν χρησιμοποιοῦσιν διὰ μὲν τοὺς διπλοῦς στήμονας τὸν βάμβακα, δι' ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ τὸ ἔριον· ἐν τῷ Καυκάσῳ καὶ τῇ Μικρῇ Ἀσίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν Χαμαδάν, Φάρς, Σιρὰζ καὶ Κουρδιστάν, χρησιμοποιοῦσιν ἀποκλειστικῶς ἔριον. Διὰ τὴν ἡ σταθερὰ περιπέτου αὐτῆ διαφορά ἐν ταῖς περι τὸ εἶδος τῆς ὑλης συνθεταῖς; Καὶ ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ ἡ παράδοσις. Ἐν Ἀφγανίᾳ οἱ στήμονες ἀποτελοῦνται ἐκ τοιχῶν αἰγῶν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξ ἔριου· ἐν Τουρκεστάν καὶ τὰ τρία εἶδη εἶναι ἐκ καθαροῦ ἔριου· εἰσὶ δὲ ταῦτα τὸ **ζουμούδ**, τὸ **τεκέ**, ὁρατικῶς ἐξαγόμενον, καὶ τὸ **μερδῆ** διασημότερον ἐν Εὐρώπῃ. Οἱ τάπτης τοῦ Τουρκεστάν, γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τάπτης τῆς Βουχάρας ἢ τῆς Χίβας, ἀνέκουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κυρίως λεγομένων βελουδίνων τάπτης· ἡ κατασκευὴ αὐτῶν εἶναι λίαν ἐπιμελετημένη, τὸ δὲ ὑφάσμα λεπτότερον. Οὗτοι θαυμασίως ἀρμολογοῦσιν δι' ἐπιπλοστροφῆς, δι' ἐπιφαλύματα ἔδρων καὶ δι' ἐπίστρωσιν κλισίας. Κατὰ τὸν χορὸν τοῦ Μουχταῖδ ἐπὶ τῇ εἰς Τιφλίδα μεταβάσει τοῦ Τάρου, οἱ οὗτῶ χρησιμοποιοιθέντες τάπτης ἦσαν κεκοσμημένοι διὰ μωσαϊκῶν ποικιλιῶν τῆς Περσίας, ἀτινα παρεῖχον αὐτοῖς ἰδιάζουσαν ὅλως λάμψιν, πλήρη πλοῦτου καὶ πρωτοτυπίας· ἐν Βελουχιστάν χρησιμοποιοῦσιν ἔριον ἐνίοτε δὲ καὶ βάμβακ· τριχῆς καμήλου χρησιμοποιοῦνται ἐν τισὶ τμήμασι τοῦ Καρὰδάξ καὶ τῆς Περσίας πρὸς κατασκευὴν ὠραίων τάπτης στερεωτάτων.

Οἱ μάλλινοι τάπτης εἰσὶ προφανῶς προτιμότεροι τῶν βαμβακίνων καὶ τῶν ἐκ τοιχῶν αἰγῶν ἢ καμήλου κατασκευαζομένων. Οἱ πρώτοι εἰσὶ πάντοτε στερεώτεροι, οἱ δὲ περσικοὶ ὠραιότεροι καὶ συχνάκις λεπτότεροι τῶν ἄλλων δὲν δύναται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον οἱ τοῦ Καυκάσου καὶ τῆς Μικρῆς Ἀσίας. Ἄσπ' ἑτέρου ὅμως καὶ οἱ βαμβακεροὶ προτιμῶσιν τῶν ἐκ τοιχῶν αἰγῶν. Ἡ ποιότης τῶν μάλλινων τάπτης ἐξαρτάται ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ χρησιμοποιοιμένου ἔριου καὶ τῆς προσοχῆς μεθ' ἧς τελοῦνται τὰ δυνάμματα· οἱ λεπτότεροι τάπτης τοῦ Καυκάσου, κατασκευαζόμενοι δι' ἀπαλωτάτου ἔριου ἀρνίων, εἰσὶν ἐπίσης καὶ μαλακώτεροι· οἱ περσικοὶ τάπτης τοῦναντίου εἰσὶ δύσκαμπτοι καὶ τραχεῖς, χωρὶς ὅμως νὰ ἦναι καὶ στερεώτεροι, ἐνεκα τοῦ ἐν αὐτοῖς χρησιμοποιοιμένου βάμβακος.

Ὅταν περατωθῇ ἡ ὑφαντικὴ περικόπεται ἡ δαδεῖα ἐπιφάνεια τῶν τάπτης, τὰ δὲ περικόμενα τοῦ μάλλινου, ἀτινα ἐκ τῆς τοιαύτης καθαρίσεως προέρχονται, μεταστρέφονται συχνάκις εἰς νήματα, ἵνα χρησιμοποιοηθῶσιν ἐκ νέου· οἱ ἐκ τούτων ὅμως κατασκευαζόμενοι τάπτης εἰσὶ καὶ οἱ ἥκιστα στερεοὶ καὶ οἱ ταχύτερον ἀποβάλλοντες τὸ χρῶμα αὐτῶν.

Οὕτως, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ κατασκευὴ τῶν τάπτης συντελεῖται κατ' οἶκον ὑψ' ἐκάστην οἰκιστῆν· ἡ ἐργασία ἀγοράζει ἀποκλειστικῶς τὰ ὑφαντικὰ αὐτῆς ὄργανα, ἀτινα ὡς γνωστὸν, εἶναι ἥκιστα πολυπλοκά· καὶ αὐτὸ τὸ ἔριον παρέχεται ὑπὸ τῶν ποιμνίων, περὶ ὧν φροντίζουσιν οἱ ἄνδρες, ἐνῶ αἱ γυναῖκες ἐνασχολοῦνται ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ ὑφαντικῇ· τὰ πρὸς βαθὴν χρησιμοποιοῦντα φυτὰ συλλέγονται ἐκ διάφορων μερῶν τῆς ἐρημου. Μετὰ τὴν τῶν ποιμνίων κουράν, τὸ ἔριον πλύνεται ἀφθόνως, στεγνοῦται καὶ νηματοποιεῖται· τότε δὲ μόνον βάφεται. Ἡ βαφικὴ, ἐξασκουμένη ἐν Ἀσίᾳ ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος, ἐλαχίστας ἐποιήσατο προσόδους· αἱ λεπτομέρειαι αὐτῆς εἰσὶ πάντοτε πολλαὶ καὶ κοπιαστικά, ἀλλ' ἡ ἀποκλειστικὴ χρῆσις φυτικῶν χρωμάτων, τόσον ποικίλων καὶ τόσον λαμπρῶν, οἶα τὰ χρώματα τῆς ἰνδικῆς ἰσάτιδος, οὐδέποτε διακυβεύει τὴν τῶν τάπτης στερεότητα. Ὁ Σάχης τῆς Περσίας καθ' ὁλοκληρίαν παρεκάλωσε τὴν εἰσαγωγὴν χημικῶν βαφικῶν οὐσιῶν, ὧν ἡ κατ'αὐξήσας πάντοτε ποσότητος εἰσαγωγὴ ἠπέλει ν' ἀπαστερῆσθαι τοῖς περσικοῖς τάπτης τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν φήμιν· οἱ τάπτης εἰσπτόμενοι ταχύτερον, τὰ δὲ χρώματα παρήλλαδον δὲν τῷ χρόνῳ

ὑπὸ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπιφύειαν τοῦ φωτός. Φυσικῶς νέος νόμος ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα νέον λαθροεμπόριον.

Τὰ φυσικὰ χρώματα, ἄπερ χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ τῶν ταπιῶν κατασκευῇ, εἰδὶ τὸ ἐρυθροδανόν, τὸ ξύλον τῆς γλυκυρρίνης, ἢ κικίς, οἱ κίτρινοι κόκκοι, ὁ ἰνδόκοικος (κιρμίσι), τὸ ἰνδικόν, φῦλλα τινὰ καὶ τέλος ὁ φλοιὸς καρπῶν τινῶν.

Ἡ παράδοσις, ἥτις ἐπιβάλλει ἐν ἐκάστη χώρᾳ τὴν ἀποδοχὴν τῶν διαστάσεων καὶ τὴν χρῆσιν προσδιορισμένων πρώτων ὑλῶν, διατηρεῖ πρὸς τούτοις ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ τὸ σταθερῶς ὁμοιοῦδες τῶν σχεδίων. Ἡ ἐργασία, ἀπ' αὐτῆς τῆς νεαρῆς αὐτῆς ἡλικίας, ἐν μόνον εἶδε σχεδίον καὶ αὐτὸ μόνον ἀναπαράγει. Οὕτως ὁ τύπος τοῦ σχεδίου ἀρκεῖ πάντοτε σχεδὸν εἰς τὸ νὰ ὑποδείξη ἀκριβῶς τὴν τοῦ τάπητος προέλευσιν. Ἐν Κίτλα π. χ., ἐν Ἀρχερῶν, οἱ τάπητες παριστάδι φοινίκας· ἐν Δζεβραϊλῇ ἐν τῷ Καραβάγ ὀρθογώνια σχήματα καταρτίζονται ἐπὶ κυανοῦ ἐδάφους, ἐν Μολλάϊ Κενδῆ τοῦ Σερβῶν κατασκευάζονται τάπητες ποικίλων σχεδίων, κεκοσμημένων ὅμως πάντοτε δι' ἀστέρων ἐπὶ κυανοῦ ἢ κιτρίνου ἐδάφους. Δυνατὸν πρὸς τούτοις ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαφόρων σχεδίων ν' ἀνεύρη τις τὸν ἀριθμὸν τῶν χωρίων, ἐξ ὧν προέρχεται ὁρισμένος τις τάπητες· σπανίως ἀπαπτόδι δύο σχέδια ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ χωρίῳ. Τέλος τὰ παράδοξα καὶ ἄνευ ἀρμονίας σχέδια, ἅτινα ἔστιν ὅτε ἀπαντῶσιν, εἰδὶν ἐργα ἐργατικῶν παρεικκλινουσῶν μὲν τῆς παραδόσεως, ἀδυνατουσῶν δὲ ν' ἀντικαταστήσωσιν αὐτὴν δι' ἰδίας αὐτῶν ἐφευρέσεως, εἰς τρόπον ὅστε ἐν γένει προτιμότερον εἶναι ἴσως αἱ παραδόσεις ν' ἀναχαιτίσῃ πᾶσαν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν. Καὶ ἀληθές μὲν ὅτι ἡ τῆς ἐργατικῆς εὐφυΐα ἀποκοιμίζεται κατὰ γράμμα ἐν τῷ ὁμοιοεἶδι καὶ μονοτόνῳ αὐτῆς ἔργῳ, τοῦλάχιστον ὅμως ὁ τάπητες ἀποβαίνει ἀνάξιος πάσης μομφῆς.

Κατὰ τὰς ὑπὸ περιγητοῦ τινὸς ληθθείσας πληροφορίας ὁ Καῦκασος, δὲ Τουρκιστᾶν, τὸ Βελουχιστᾶν καὶ ἡ Ἀθγιανία ἐξάγουσι κατ' ἔτος 220,000 ταπιῶν, ὧν τὰς 120,000 διὰ Κωνσταντινουπόλεως, τὰς δὲ λοιπὰς, κατωτέρας ἐν γένει ποιότητος, δι' Ἀστραχᾶν καὶ Ὀδησσοῦ. Παρατηρητέον ὅτι ἐν τῷ ἐπὶ τὰδε Καυκάσῳ, ἵτοι ἐν Βατούμ, Ποτιῶ, Κουταχιδῶ καὶ Τιφλίδι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐργάζονται ἐν τῇ γεωργίᾳ καὶ δὲν κατασκευάζουσιν σχεδὸν τάπητας· ἡ ταπιτουργία ἰδιάζει ἐν τῇ ἐρήμῳ, παρὰ τοῖς νομάδι ποιμέσιν· ἀληθῶς εἰπεῖν ἡ ταπιτουργία ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ βουκολικοῦ βίου, τοῦ μόνου δυνατοῦ ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Περσίας καὶ Μικρᾶς Ἀσίας.

Οἱ τῆς Ἀνατολικῆς τάπητες, ἢ φῆμιν τῶν ὁποίων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐξάνει καὶ οἵτινες τὸν ἐπιτυχεστέρην διεξάγουσιν συναγωνισμὸν πρὸς τοὺς τάπητας τῆς δυτικῆς βιομηχανίας, παριστάδι κάλλιστα τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ἀνατολικοῦ πνεύματος διὰ τοῦ ἀλλοκότου τῶν σχεδίων καὶ τοῦ πρωτοτύπου συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων. Ἐν τῇ χώρᾳ τῆς καταγωγῆς αὐτῶν καθημερινῆς εἰδὶ χρῆσεως καὶ φαίνονται, ὡς ὁ ἀραβικὸς ἵππος, ἀπολαύοντες τῆς εὐνοίας τοῦ κυρίου καὶ συνδεδεδεμένοι μετ' αὐτοῦ δι' ἀρρήκτου δεσμοῦ. Ἐκεῖν τὸ ὅποιον περικαλύπτει τὴν τῆς ἐγγάμου προῖκα εἶναι τάπητες, εἰς ἡ περιδρόμοι, φέρων πάντα τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου· τάπητες ἐπίσης ῥίπτεται ἐπὶ τῶν τεθνεῶτων πρὶν ἢ διὰ χόδς οἱ νεκροὶ αὐτῶν καλυφθῶσιν· ἐπὶ τάπητος πρὸς τούτοις οἱ πιστοὶ προσεύχονται τὴν πρῶταν καὶ τὴν ἐσπέραν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν. Ὁ Ἀνατολίτης δὲν ταξειδεῖται ἄνευ τοῦ **σεδ-ζαδὲ** αὐτοῦ (μικροῦ τάπητος), αἱ δὲ Ὀθωμανίδες ἄγουσιν αὐτὸν διὰ τῶν θεραπόντων μετ' αὐτῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς. Πάντες οἱ διατρέξαντες τοὺς περιπάτους καὶ τοὺς δημοσίους κίπους τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀναμιμνῆσκονται τῶν ἀπειραριθμῶν **χανοῦμ**, ὁμοίων πρὸς νηρηίδας, αἵτινες ἐξαπλοῦνται ἐπὶ τῶν ταπιῶν αὐτῶν καὶ ὧν αἱ ἀπαστρέπτουσαι στολαὶ ἀνταυγάζουσιν, ὡς τόσα κάτοπρα, τὰς πυροειδεῖς ἀκτίνας τοῦ δύνοντος ἡλίου. Καὶ ἰδοὺ ὅτι καὶ οἱ τῆς Δύσεως κάτοικοι ἐν τῷ μέρει ἀγοράζουσιν τοὺς ἀνατολικοὺς τάπητας πρὸς κάλυψιν τῶν ἐπίπλων καὶ ἀντικατάστασιν τῶν ἐγγυθρίων αὐτῶν ἐπικαλυμμάτων.

Γινώσκουσιν ἄρα γε ὅτι οἱ τῆς ἐρήμου τάπητες μείζονα προσδιδόνται ἀξίαν παλαιούμενοι, ὡς οἱ οἶνοι τῆς Βουργουνδίας καὶ τῶν Βορδιγάλων· Τοῦλάχιστον ὀκτὼ ἢ δέκα ἔτη χρῆσεως ἀπαιτοῦνται ὅστε τάπητες τις ἀρμοδίως νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν τῆς ἀξίας αὐτοῦ· κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δέον νὰ σαθρήνῃ καὶ νὰ ἐκκονίζῃται καθ' ἡμέραν

ὅστε νὰ καταστῇ εὐκαμπτος, νὰ πλύνῃται δι' ἀφθόνου ὕδατος δις ἢ τρίς τοῦ ἔτους ἴν' ἀποσβεθεθῶσιν ὀλίγον τὰ χρώματα καὶ ἀρμονικῶς ὁμοῦ συγχωνευθῶσιν· τάπητες, τοιαύτης τυγγάνων ἐπιμελημένης διατηρήσεως, πωλεῖται ἀκριβέστατα, ἀλλ' ὅποιαδῆποτε κατ' ἄξίαν ἢ ἄλλως ἢ ἐργασία μόλις ὑπ' ὅψιν λαμβάνεται ἐν Ἀνατολῇ. Δὲν πρέπει ν' ἀποκρουθῇ ὅμως καὶ τὸ ὅτι καὶ τεχνικῆ τελεῖται παλαιώδης τῶν ταπιῶν, ἐκτιθημένων πρὸς τοῦτο εἰς τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπενέργειαν τοῦ καπνοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καπνοδόχῳ· τὰ χρώματα συγχωνεύονται τάχιστα· ὁποσοῦν ὁμοῦς ὁ τάπητες λαμβάνει παράδοξόν τινα καὶ ἀλλοκότον ὕψιν, ἴν' εὐχερῶς οἱ πεπειραμένοι ἀναγνωρίζουσιν.

Κατὰ τὰς εἰς Μικρὴν Ἀσίαν καὶ εἰς Μουγᾶν ἐκδρομὰς αὐτοῦ εἰς τῶν περιγητῶν ἐποικήσαν πολλὰς ἐρεύνας περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν χρησιμοποιουμένων σχεδίων· ὁ περιγητῆς οὗτος ἐκτίθησιν ὅτι χωρὶς νὰ εἰδέλῃ ποδῶς εἰς λεπτομερείας δύναται, λέγει, νὰ διαβεβαιώσῃ ὅτι ἡ ἀρχὴ αὐτῆ εἶναι θρησκευτικὴ. Ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τόπου παρατηρηθέντων ταπιῶν καὶ τῶν ἐν τῇ συλλογῇ αὐτοῦ συμπεριληφθέντων, ἢ ἐργατὶς ἀναπαρήγαγεν εἴτε τὰ σχέδια αὐτὰ τῶν διὰ τὸ **ναμάζιον** προσορισμένων ταπιῶν, εἴτε ἄλλα ἀνάλογα καὶ προσομοιάζοντα κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἧττον πρὸς τὰ ἀρχαῖα σχέδια. Γνωστὸν ὅτι ἐν τοῖς **ναμαζῆ** (τάπησι χρησιμοποιουμένοις ἐν ταῖς προσευχαῖς) τὰ σχέδια συμμοιοῦσι τὸν τόπον, ἐφ' οὗ θὰ τεθῶσι τὰ γόνατα τοῦ προσευχομένου, αἱ κνήμαι καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ. Προσθετόν ὅτι ὁ λέων συχνάκις ἀπεικονίζεται ἐπὶ τῶν ταπιῶν τῆς Περσίας, ὡς ὁ ἄγριος τράγος ἐν τοῖς τάπησι τοῦ Μουγᾶν, τοῦ Καραβάγ καὶ τοῦ Καυκάσου ἐν γένει.

Ἡ αὐξουσα φῆμιν τῶν τῆς Ἀνατολικῆς ταπιῶν οὐκ ὀλίγην ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἐπαρκέσαι εἰς τὰς γινόμενας αἰτήσεις, αἱ ἐργατὶδες ἐργάζονται ταχύτερον καὶ μετ' ἧττονος προσοχῆς, χρησιμοποιοῦσιν τεχνικὰ χρώματα καὶ ἐκτιθεῖσιν τοὺς τάπητας εἰς τὸν καπνόν. Τὰ σχέδια τῶν ἀρχαίων ταπιῶν εἰδὶν ἐν γένει ἀσυγκρίτως πλουσιώτερα τῶν νεωτέρων· τὸ ἐν αὐτοῖς χρησιμοποιούμενον ἐριον ἦτο καλλιτέρας ποιότητος καὶ συχνάκις ἀνάμικτον μετὰ μετάξης· πολυαριθμότεροι δὲ κατασκευάζοντο τάπητες ἐκ καθαρῶς μετάξης, ἀπαιτοῦντες πολλὰ περιδρόματα προσοχὴν καὶ χρόνον παρὰ οἱ ἐξ ἐρίου. Μετάξινοι τοιοῦτοι παρατηρήθησαν ὑπὸ τοῦ περιγητοῦ ἐν ἀθλία ὄλως καταστάσει, ἅτε ἀριθμοῦντες βίον ἐπέκεινα τῶν 50 ἐτῶν ἀπὸ τῆς κατασκευῆς, καὶ ὅμως ἠδύνατό τις νὰ θαυμάσῃ ἐν αὐτοῖς τὴν ἀπαράμιλλον ποικιλίαν τῶν σχεδίων καὶ τὴν ἀπαλότητα τοῦ ὑφάσματος, ὅπερ ὡς πρὸς τὴν στιλπνότητα καὶ τὴν λεπτότητα ὑπερέβαινε τὰ χνοῶδη τοιαῦτα (peluches) τῶν τῆς Εὐρώπης ἐπιδηξίων βιομηχανῶν. Ἡ κατασκευὴ παραπλησίον ἀριστοουργημάτων ἀπῆται ἐργασίαν πολλῶν ἐτῶν, ἢ δὲ τιμὴ αὐτῶν δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν τῶν λαμπροτέρων εἰκόνων· καὶ διατίθῃ· Ἡ ταπιτουργία εἶναι τέχνη ἀνάλογος πρὸς τὰς πλαστικὰς τέχνας· εἶναι ἢ ἐξόχως ἀνατολικὴ τέχνη, ἢ τέχνη τῶν ἡμιπεπολιτισμένων Ἀνατολικῶν τῶν ἀκαλλιειργητῶν ἐρημῶν καὶ τῶν ἀπειρημένων στεππῶν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ἔο ἄνθρωπος κατὰ Σουρῶν.—Ἐκ τῆς νέας συλλογῆς τῶν ποιημάτων τοῦ χαριστάτου σατυρικοῦ ποιητοῦ Γεωργίου Σουρῆ ἀποσπῶμεν τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον **Ἔο ἄνθρωπος καὶ τὰ ζῶα**, ἔχον ὅδε :

Καὶ τ' εἶσαι, ἄνθρωπε μωρῆ, ποῦ φλυαρεῖς ἐμπρὸς μου,
ἄν μὲ τὰ ζῶα τὰ λοιπὰ παραβλήθῃς τοῦ κόσμου :

Ἔχεις τὴν χαίτη λιονταριοῦ καὶ τὸ κεντρὶ τῆς σφήκας,
ἔχεις πτερὰ τοῦ παγωνοῦ καὶ τοῦ στρουθοκαμήλου,
ἢ τοῦ προβύτου τὸ μαλλί, τὸ γάλα τῆς κατσίκας,
τὰ δόντια τοῦ ἐλέφαντος, τὸ στόμα κροκοδείλου :

Ἐχεις τὸ χιλιμίντρισμα ἐκείνο τῆς φοράδας,
ἔχεις λαγὺ περπατησιὰ καὶ κάθουρα ποδάρια,
ἢ τοῦ ξιφία τὴν οὐρά, ἢ καὶ τῆς σουσουράδας,
ἢ καὶ τῆς πίνας τὸ φαγὶ καὶ τὰ μαργαριτάρια :

Ἐχεις αὐτιὰ τοῦ γαϊδουριοῦ, τῆς κουκουβάγιας μάτι,
ἢ τῆς χελώνας τὸ καυκί καὶ τζιτζικα λαρύγγι,
κι' ὅποταν θέλης εἰμφορεῖς, βρὲ ἄνθρωπε σακάτη,
νὰ βγάλης ἀπὸ μέσα σου ἱπποποτάμου ξύγκι :

Μπορεῖς νὰ πέσης στὸ νερὸ ἀπὸ ὄψηλάν σαν γλάρος,
καὶ τὸ μακρὸ τὸ ράμφος σου σμαρῖδες νὰ ρουφήσῃ ;
Μπορεῖς καὶ σὺ ν' ἀλατισθῆς καθὼς ὁ μπακαλιχάρος
κι' ἀπὸ τ' ἀλάτι τὸ πολὺ νὰ γίνῃς στοκοφίσι :

Μπορεῖς σκουλιῆκε ἑνταυτῷ καὶ πεταλοῦδα νᾶσαι
κι' ἀπὸ τὸ σάλιο σου νὰ βγῇ μεταξωτὴ λουρίδα,
ἢ, ὅπερ σπουδαιότερον, ἢ μπορεῖς ν' ἀποκοιμᾶσαι
μ' ἓνα ποδᾶρι κρεμαστὸς καθὼς τὴν νυκτερίδα ;

Μπορεῖς νὰ ζῆς χωρὶς βραχιὰ, παπούτσι καὶ φωκίλα,
ἢ τρία καὶ πηδῆματα νὰ κἀνης σαν ζαρκαδι ;
Μπορεῖ ἀπὸ τα σπλάγγνα σου νὰ ἐβγῇ καμμιά κόλλα,
χαβιάρι, αὐγοτάραχο ἢ τῆς μουρούνας λάδι ;

Μπορεῖ ἀπὸ τὸ δέρμα σου νὰ δώσῃς μιὰ διφθέρα,
σαμούρινα, γούνας, στρώματα, παπλώματα, καπάταις ;
Μπορεῖς καθὼς τὸν κόκορα μονάχα σὲ μιὰ μέρα
νὰ χωρατεύῃς μ' ἓκατὸ τριάνα πέντε κότες ;

Μπορεῖς καὶ σὺ νὰ χώνεσαι στῆς τρύπαις σαν ποντίκι,
ἢ νὰ πετᾷς σαν κότσουφας, σαν σπίνος, σαν ὀρτύκι ;
Μπορεῖς ποτὲ τὰ ὅσα τρῶς, βρὲ ἄνθρωπε τεμπέλη,
νὰ τὰ ματοῦξ σαν μέλισσα καὶ νὰ τὰ βγάζῃς μέλι ;

Ὄψι! νὰ χολῆς, κηφηναρῖ . . . στῶν μελισσῶν τὸ σμῆνος
ἔσυ ζηλεύεις μοναχὰ τὴν θέσι τοῦ κηφῆνος,
καὶ θέλεις πάντα χάρισμα νὰ τρώγῃς στὴν κυψέλην,
ὅποταν εἶσαι μάλιστα γιγαντομάχος «Ἕλλην!»

Ὁ, τι μικρὸν καὶ ἀφανὲς ἢ πτέρνα σου πατεῖ
γελᾷ μὲ τὰ καμώματα τῆς λογικῆς ἀγέλης,
κ' ἂν πῆς κ' εἰς ἓνα μύριμχα ὅσον κόσμον τί ζητεῖ,
θὰ σ' ἀπαντήσῃ αὐθαδῶς : «ἀμὲ καὶ σὺ τί θέλεις ;»

Ἐνα κουνουπι ζωηρὸ ἐκάθισε, μιὰ μέρα
σ' ἑνὸς βουδιοῦ τὸ κέρατο κι' ἐσφύριζ' ἐκεῖ πέρα,
κι' εἶπε τὸ βῶδι μὲ ψυχρὸν Ἐγγελέζου χαρακτῆρα :
«καὶ ὅταν ἦλθες κ' ἐφυγες χαμπάρι δὲν σ' ἐπῆρα» .

Ἄν εἰμφορῆς, βρὲ ἄνθρωπε, ἵπές του καὶ σὺ αὐτὰ,
ὅταν σ' αὐτὰ σου νηστικὸ σφουρίζωντας πετᾷ·
μὲ σφύριγμα καὶ δάγκωμα κακὰ σὲ ζημεροῖνε,
ἂν δὲν σκεφθῆς δελτάριον ν' ἀνάψῃς Ζαμπιρόνι,

Βλέπεις αὐτὸν τὸν μπουρμπούλα, τὸν ἀφανῆ στὸ χῶμα,
ποῦ μὲ τὰ πόδια του κυλᾷ τὴν μιὰ καὶ ἄλλη βρωμὰ ;
μεγάλῃς ἔτυχε ποτὲ σ'τὴν Αἴγυπτον λατρείας,
ὡς τοῦ Ἠλίου σύμβολον, δυνάμειος κι' ἀνδρείας

Καὶ ὕστερα κορδόνεσαι καὶ θεωρεῖς ὡς δῶρον
καὶ τὸ μυαλὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ μυαλὸ τῆς ράχης,
σύ, τοῦ Δαρβίνου ἢ μαίμου, σὺ δίπου μαστοφόρον,
σὺ, ἄνθρωπε θαυμάσιε, ποῦ κακὸ ψόφο νάχῃς!

Ἔξένο ἢ ἐν Γαλλίᾳ.—Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν ὁ ἀριθμὸς
τῶν ἐν Παρισίοις διαμενοντῶν ξένων ἔχει ὡδε :

	Ἄνδρες	Γυναῖκες	Ἐν ὄλῳ
Βέλγοι	22,115	22,702	44,817
Γερμανοὶ	40,353	46,510	26,863
Ἐλβετοὶ	13,334	11,452	24,786
Ἴταλοὶ	13,212	7,913	21,125
Λουξεμβούργοι	6,496	6,961	13,457
Ἀγγλοὶ καὶ Ἰρλανδοὶ	5,224	7,503	12,727
Ῥῶσοι	5,125	4,159	9,284
Ἀυστριακοὶ	2,541	1,846	4,387
Ἄμερ. Ἡνωμ. Πολ.	1,870	2,367	4,237
Ὀλλανδοὶ	2,153	2,052	4,205
Ἰσπανοὶ	2,115	2,000	4,115
Ν. Ἀμερικανοὶ	1,563	1,522	3,085
Ὀύγγροι	791	492	1,283
Ρουμᾶνοι	701	374	1,075
Τούρκοι	761	266	1,027
Ἕλληνες	531	228	759
Σουηδοὶ	312	295	607
Δανοὶ	269	163	432
Πορτογάλοι	231	152	383
Μεξικανοὶ	151	133	284
Νορβηγοὶ	119	102	221
Σέρβοι καὶ Βούλγαροι	130	42	172
Σῖναι καὶ Ἰάπωνες	137	33	170
Ἀφρικανοὶ	101	49	150
Ἄλλων ἐθνοτήτων	47	—	47
Ἀγνωστού ἐθνοτήτος	724	806	1,530
	<u>90,806</u>	<u>90,122</u>	<u>180,928</u>

Ἐν δ' ἀπάσῃ τῇ Γαλλίᾳ ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰς κυριωτέρας ἐθνό-
τας ἀνηκόντων ξένων, οὔτινες σταθερῶς εἰσὶν ἐγκατεστημένοι ἐν αὐτῇ,
ἔχει ὡς ἔπειτα :

Βέλγοι	371,300
Ἴταλοὶ	295,741
Γερμανοὶ	84,293
Ἐλβετοὶ	80,387
Ἰσπανοὶ	67,720
Λουξεμβούργοι	33,166
Ἀγγλοὶ καὶ Ἰρλανδοὶ	25,334
Ῥῶσοι	12,704
Βορειοαμερικανοὶ	4,910
Τὸ ὅλον	<u>975,555</u>

Ἐν τῷ ἀριθμῷ τούτῳ δὲν συμπεριλαμβάνονται οἱ νομάδες ξένοι,
οἱ διαβατικοὶ, οἱ εἰς τὰ λουτρά φοιτῶντες, πάντες τέλος ὅσοι δὲν εἶ-
ναι ὑπόχρεοι νὰ δηλώσωσι τὴν κατοικίαν αὐτῶν.

Ὁ ἀγγλικανὸς κληρὸς.—Γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι ὁ ἀνώτερος
κληρὸς τῆς ἀγγλικανῆς ἐκκλησίας ἔχει πλουσιωτάτας ἐπιχορηγήσεις,
ἀλλ' ἄγνωστος καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ εἶναι ἡ ἔνδεικα καὶ ἡ πτωχία,
ἐν ἣ φυτοζωεῖ ὁ κατώτερος λεγόμενος κληρὸς. Τῷ 1703 ἐπὶ τῆς βα-
σιλείσσης Ἀννης ὑπῆρχον ἐν Ἀγγλίᾳ 6000 περίπου ἐφημερίαι ἢ ἐνορίαι,
ἀποφέρουσαι ἐκάστη εἰς τὸν ἱερέα 25 ἐν ὄλῳ φράγκα καθ' ἑβδομάδα.
Σήμερον κατ' ἐπίσημον στατιστικὴν, 18,000 κληρικοὶ ἐξ 21000 ἀπο-
λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν πρόσδορον ἀπολύτως ἀνεπαρκῆ
πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. 400 τῶν προσο-
δούχων τούτων ἔχουσιν ἐτήσιον εἰσόδημα 1250 φρ., 3600 λαμβάνουσι
3750 φρ. τοῦθ' ὅπερ εἶναι γλίσχρον ὄλως εἰσόδημα ἐν Ἀγγλίᾳ, 7000
ἐφημέριοι ἀπολαμβάνουσι κατὰ μέσον ὄρον 3,250 φρ. καὶ τέλος 7000
ἱερέων ἀποθνήσκουσιν οὕτως εἰπεῖν ἐκ πείνης. Πρὸ τῆς δυσαρέστου,
ταύτης καταστάσεως, τῆς δεινόμενης ἄλλως ὑπὸ τῆς θεολογικῆς κρί-
σεως, ἣτις πιέζει τὸν προτεσταντισμὸν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ, ἀνα-
φαίνονται τὰ πλοῦσια, σκανδαλώδη δ' ἔστιν ὅτε ὠφελήματα ἐπιτιμοῦν
νων, κανονικῶν κλπ. Συγγραφεὺς τις, ὁ κ. Μάσιγκαμ, ἐζήτησε διὰ
τῆς «Συγχρόνου» οὐκ εὐθύδικον διανομὴν τῶν ἐκκλ. προσόδων παρὰ
τοῖς τοῦ κλήρου μέλεσι, ἀλλὰ τὴν «ἐθνικοποιῆσιν» ἢ ἐκλαίκωσιν τῶν
μητροπόλεων. Οὗτος ἤρώτησε τοὺς συμπατριώτας αὐτοῦ εἰς τί χρη-
σιμεύουσιν αἱ εὐρεῖαι αὐτῶν μητροπόλεις καὶ μοναί, ἐν αἷς ἀπὸ καιροῦ
εἰς καιρὸν ἐκφωνεῖται λόγος τις, οὕτινος προηγεῖται ἢ ἔπειτα ψαλ-

μικὸν ζῆμα : Πρέπει ἄρα γε νὰ μετατραποῦσιν αὐταὶ εἰς μουσεῖα, εἰς χειμερινούς κήπους, εἰς οὓς νὰ προσέρχεται ὁ λαὸς τὰς κυριακάς πρὸς ἀναψυχὴν : Ὁ κ. Μάσιγκαμ δὲν ζητεῖ οὔτε τὸ κλείσιμον τῶν μητροπόλεων, οὔτε τὴν κατάργησιν τῶν πλουσιῶν προσόδων τῶν ἐπισκοπῶν, κανονικάτων, μονῶν καὶ πρεσβυτερίων, ἀλλὰ προτείνει νὰ χορηγηθῶσι μισθοὶ καὶ παροχαὶ εἰς τοὺς σοφοὺς, τοὺς πολυμαθεῖς, τοὺς ποιητάς, τοὺς διασέμους καλλιτέχνας· οἱ Χούξλεϋ, οἱ Τύνδαλ, οἱ Τέννυσον σοφιώτερα κέκτηνται ἐν τούτῳ δικαιοῦματα ἢ οἱ τῶν πανεπιστημίων ρητοροδιδάσκαλοι καὶ οἱ ἀνίκαντοι κήρυκες. Ἄλλως ὁ ἀγγλικανὸς κλῆρος ἀριθμεῖ ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ πρόσωπα μετρίως μόνον ἀξία· οἱ ἀρχιδιάκονοι καὶ πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἀπλοῦ θεαταὶ κατὰ τὰς τελετάς, τὰς ὁποίας διακανονίζουσι καὶ τελοῦσιν ἀπὸ κοινοῦ οἱ κατώτεροι ἱερεῖς μετὰ τοῦ ὀργανιστοῦ λαϊκός τις δύναται ν' ἀπαγγεῖλη ὑμνήϊαν τιμὰ μετ' ἴσης καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος εὐχερεῖας, καίπερ μὴ ἐξῆστων πράγματι οἰονδήποτε καθῆκον ποιμάνσεως τοῦ λαοῦ.

Ὁ καθολικὸς κλῆρος ἐν Γαλλίᾳ.—Προκειμένης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1892 καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἐκανοποιῆσαι τὴν εὐχὴν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἡ διευθυνσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατήρτισε κατάλογον τῶν μελῶν τοῦ ἑνοριακοῦ κλήρου ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς 55540. Ἐκ τούτων ἐκτὸς 18 ἀρχιεπισκόπων καὶ 69 ἐπισκόπων, 3450 εἰσιν ἐφημέριοι διαφόρων τάξεων, 182 γενικοὶ πρεσβύτεροι, 31,255 βοήθοι ἑφημέριοι, 7,109 πρεσβύτεροι καὶ 709 κανονικοί. Σημειωτέον δὲ περὶ τῶν τελευταίων τούτων ὅτι διὰ νόμου τοῦ 1881 ἀπερασίσθη ἡ κατάργησις τῆς τάξεως ταύτης διὰ τῆς μὴ ἀναπληρώσεως αὐτῶν ἐκλειπόντων. Συνεπέχθη δὲ τούτου ἀπὸ τοῦ 1885 μέχρι τῆς σήμερον 253 θέσεις αὐτῶν ἐκνεώθησαν, ἀνακουφίσασαι τὸν προϋπολογισμόν κατὰ 412,000 φρ. Οὗδαίς ξένοι ἱερεῖς μισθοδοτεῖται ὑπὸ τοῦ κράτους. Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν κληρικῶν, ὧν αἱ μισθοδοσίαι καταργήθησαν πειθαρχικῶς, ἀνέρχεται σήμερον μόνον εἰς 136.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ διαμαρτυρομένου κλήρου περιλαμβάνει μόνον 720 μέλη, τὸ δὲ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ 60 μέλη ἐν τε Γαλλίᾳ καὶ Ἀλγερίᾳ. Ὁ τοῦ κλήρου προϋπολογισμὸς τοῦ 1892 περιλαμβάνει τὸ ποσὸν 45,057,157 φράγκων, ἧτοι κατὰ 10000 φράγκων περίπου ἐπὶ ἑκάστων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1891.

Διατὶ φωνοῦδὸν οἱ παῖδες.—Ὁ παῖς δὲν φωνεῖ ἄνευ λόγου. Ἄν βελόνῃ κεντήσῃ αὐτόν, ἂν ἔχῃ τὸν στόμαχον πλήρη ἀερίων, ἂν πᾶσχη δυσπεψίαν, ἂν ἔχῃ τοὺς πόδας ψυχροὺς ἢ κεφαλαλίαν, θὰ φωνήσῃ δυνατὰ καὶ ἐπὶ μακρόν. Φωνεῖ πρὸς τούτοις ἂν πεινῇ, διψῇ, ἂν θέλῃ νὰ κοιμηθῇ, ἂν ῥῖναι παρωρισμένος, ἂν θερμαίνεται ἢ ἂν αἰσθάνηται ψῦχος.

Ἡ φωνὴ, ἣν βλάπτει ὅταν αἰσθάνηται κώλικα, εἶναι ἰσχυρὰ, προκαλοῦσα ἐντόπισιν καὶ φαίνεται ζητούσα ἄμεσον βοήθειαν.

Ὅταν ὁ ἐγ κ ε φ α λ ο σ πᾶσχη, ἡ φωνὴ εἶναι ὀξεῖα καὶ διαπεραστική, καθισταμένη ἐνίοτε ἀληθῆς κραυγῇ, ἀποκαλύπτουσα ἀνυπόφορον πᾶθημα.

Ἴπαρχει πρὸς τούτοις καὶ ἡ κατὰ τὴν ὁδὸν τ ο φ υ ς α ν φωνή, ἧτις ἐκφράζει πόνον, εἶναι ἀδιάκοπος, ἐνίοτε παραπονητικὴ, ἐνίοτε προπετῆς καὶ συνοδεύεται ὑπὸ ταραχῆς καὶ χόλου.

Ἡ φωνὴ τοῦ π ε ι ν ῶ ν τ ο ς παιδὸς εἶναι ἰσχυρὰ καὶ προδίδει ἀνυπομονησίαν.

Αἱ φωναί, αἷτινες παρατηροῦνται κατὰ τὸν ὕπνον, ὁμοιάζουσι πρὸς γογγυσμὸν καὶ δὲν συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ δακρύων. Ὁ παῖς εἶναι ἔστιν ὅτε ἥσυχος, ἀπαθής, γενικῶς δὲ νευρικός.

Ἡ φωνὴ τῆς ὀ ρ γ ῆ ς εἶναι θορυβώδης μετὰ στασιαστικῶν τάσεων καὶ συνοδεύεται πλέον ὑπὸ θορύβου ἢ ὑπὸ δακρύων.

Ἡ φωνὴ χαρακτηρίζει τὴν κατάστασιν τῶν ἀ ν α π ν ε υ σ τ ι κ ῶ ν ὀ ρ γ ἄ ν ω ν,

Συχνάκις οἱ ν ο υ γ μ ο ἶ εἰναι ἡ αἰτία τῆς φωνῆς τῶν παιδῶν.

Παῖς, εὖ ἔχων, δὲν φωνεῖ· ἡ φωνὴ εἶναι ἡ ἀπόδειξις παθήσεως αὐτοῦ ἢ ἀμελείας ἐκ μέρους τῆς μητρός. Ὅπωςδῆποτε ὁμως παῖς ὑγιαίνων, δύναται νὰ φωνῇ ἐπὶ ὧραν, νὰ κυλήται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, νὰ

συστρέφηται κτλ. ἂν κ λ ῆ ρ ο ν ο μ ι κ ῶ ς εἰς ὄργην προδιατίθεται.

Αἱ πλαγγόνες.—Ἡ ἀρχαιοτάτη ἄλλως εἰδωλοκρατικὴ συνήθεια τοῦ νὰ τίθενται πλησίον τῶν θάπτουμένων παιδῶν τὰ προσφιλέα αὐτοῖς ἀθύρματα διετηρήθη ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς· πολλὰ τῶν ἀθύρματων τούτων ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων, οὐ μόνον ἐν τοῖς ἀρχαίοις τάφοις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ρωμαϊκαῖς κατακόμβαις. Αἱ ἀρχαιότεραι πλαγγόνες, ὁμοιάζουσαι ὡς ἐκ τούτου πρὸς τὰ πλεῖστα τῶν ἐθνικῶν εἰδώλων, ἔχουσι πᾶσαι ἀποτρόπαιον καὶ φοβοποιὸν ὄψιν, ἀρμολιωτέραν εἰς τὸ ἐκφοβῆσαι ἢ τέρψαι τοὺς παῖδας· ἀλλ' ἀπὸ τῶν πρώτων ἡδὴ αἰῶνων τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ καλλιτέχνην πραγματικῆς ἱκανότητος κατεσκεύαζον πρὸς τέρψιν τῶν παιδῶν μορφὰς μετὰ λεπτότητος κατηρτισμένας καὶ ἐνάρθρους ἔτι. Κατὰ τὸν Μεσαίωνα, μηχανικὰ ἀθύρματα, προϊόντα εὐφουοῖς ἐργασίας, κατεσκεύαζοντο χάριν τῶν ἡγεμονικῶν αὐλῶν καὶ τῶν φεουδαλικῶν μεγάρων. Κατὰ τὴν νεωτέραν ὁμως περίσθον, αἱ ἐν Παρισίῳ κατασκευαζόμεναι πλαγγόνες μετ' ἐντέλῳ κομώσεως καὶ ἀνταποκρινομένης εἰς τὰ τελευταῖα τοῦ συρμοῦ δημιουργήματα ἀπεστελλόντο καθ' ἅπαντα τὴν Εὐρώπην ὡς πρότυπα καλαισθησίας καὶ κομψότητος. Κατὰ τὸ ζενιθ τοῦ μακροῦ ἀγῶνος, καθ' ὃν συνεπλάκησαν Γαλλία καὶ Ἀγγλία ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ' καὶ τῆς Ἀννης Στουάρτης, ἰδιαίτερα διαβατήρια εἶχον παραχωρηθῆ διὰ τὰς προτύπους πλαγγόνας, αἷτινες ἀπεστελλόντο ἐκ Παρισίων εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀγίου Ἰακώβου. Ἐν τούτοις αἱ καλλίτεραι κήρινα πλαγγόνες ἐφιλοτεχνούντο ἐν Ἀγγλίᾳ, ἢν περ ἡ Γαλλία ὑπερέβη ἐν τῷ εἶδει τούτῳ τῆς βιομηχανίας. Ἡ Γερμανία, ἧτις πάντοτε κατεσκεύαζε ξύλινα ἀνδρείκελα, ἀπειροκάλως μιμεῖται τὰς γαλλικὰς πλαγγόνας· ἐν τισὶ μάλιστα ἀγοραῖς τῶν Παρισίων τὰ μικρὰ ταῦτα ἀνδρείκελα πωλοῦνται ὡς προϊόντα τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας. Ἡ τῶν ἀθύρματων βιομηχανία ἐπασχολεῖ ἐν Εὐρώπῃ 25,000 προσώπων, ὧν ἡ ἑτησίαι μισθοδοσία ἀνέρχεται εἰς 75 ἑκατομμύρια φράγκων.

Αἰγυπτιακὴ ἀρχαιολογία.—Ὅποδος ἦτο ὁ τάφος πλουσίου ἰδιώτου κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν μεγάλων θηβαϊκῶν δυναστειῶν ; Ὁ κ. Μασπερώ ὑπέβαλεν ἐν ὄνόματι τοῦ κ. Μπουσάκ, μέλους τῆς ἀρχαιολογικῆς ἀποστολῆς τοῦ Καίρου, εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας πανομοιότυπον σχέδιον τάφου προσώπου τινός, καλουμένου Ἄννα, ἐκπληρώσαντος ἐμπιστευτικὰ καθήκοντα παρὰ τοῖς βασιλεῦσι Τουθμῳσίδῃ τῷ Α', Τουθμῳσίδῃ τῷ Β', τῇ βασιλείσῃ Χατσοπιτοῦ καὶ τῷ ἀνεψιῷ αὐτῆς Τουθμῳσίδῃ τῷ Γ'. Ἄγνωστον διὰ τίνος μέσου κατῴρθωσαν ὁ Ἄννας οὗτος νὰ ἀπολαύτῃ τόσο διαρκῶς τῆς εὐνοίας πολλῶν ἀλλεπαλλήλων ἡγεμόνων, τοῦθ' ὄπερ οὐδέποτε συνέβαινεν.

Ὁ κ. Ματπερώ ζωηρῶς ἐκίνητε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἀκαδημίας διὰ τῆς σαφούς καὶ μετ' εἰδικότητος ἀναπτύξεως ἐνὸς τῶν ἀριστουργημάτων τῆς περὶ τοὺς τάφους τέχνης τῶν Αἰγυπτίων ἐπὶ τῆς ΙΗ' δυναστείας. Ὁ τάφος ἀναπαρίσταται ἐν χιλιοστομέτροις καὶ διὰ χρωμάτων μετὰ θαυμασίας τέχνης· ἀποτελεῖται δὲ ἐκ στοῦς μετὰ κίονων, ἀνοιγόμενης πρὸς τὴν πεδιάδα καὶ ἐξ ἧς ἡ ψυχὴ τοῦ τεθνεῶτος ἤδύνατο, κατὰ τὰς τῶν Αἰγυπτίων δοξασίας, νὰ βλεπῇ ἔτι, ὁσάκις ἡρέσκειτο, τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν καὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἔζησε τὸ σῶμα, ἐν ᾧ αὐτὴ ἐσκήνου. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς στοῦς ἡνίογετο θάλαμος, εἰσδύων εἰς τὸν βράχον καὶ περιλαμβάνων τοὺς ἀνδριάντας τοῦ τεθνεῶτος καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Ἐπὶ τῶν τοίχων ὑπῆρχον σκηναὶ ἀλειείας, θήρας καὶ γεωργίας, ὁ κῆπος τοῦ τεθνεῶτος καὶ ἐν αὐτῷ λίμναι μετὰ ὀδάτων, ἐν τῷ θαλάμῳ αἱ μακραὶ σειραὶ τῶν θεραπόντων, οἷτινες ἐκόμιζον ἐν ὠρισμέναις ἡμέραις προσφοράς πρὸς διατροφήν τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶτος καὶ ἐτέλουν τὰς νενομισμένας τελετὰς κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ἐορτῆς ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Τοιαῦταί εἰσιν αἱ παραστάσεις, αἷτινες ἐξεικονίζονται ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ μετὰ ζωερῶν καὶ λαμπρῶν χρωμάτων, ὀφειλομένων εἰς δεξιᾶν γραφίδος.

Ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία.—Ὁ κ. Ἀμεδαῖος Χωβὲτ ἀνέγνω ἐγγράτως ὑπόμνημα περὶ τῶν ἀνασκαρῶν, αἷτινες ἐγένοντο τῷ 1890 καὶ 1891 ἐν τῷ ἐν Μαραθῶνι ἀρχαίῳ λοφίσκῳ, ὅστις, θεωρούμενος ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος ὡς ὁ τάφος τῶν συμμαχητῶν τοῦ Μιλτιάδου,

ἀνωφελῶς ἀνεσκάφη τῇ 1884 ὑπὸ τοῦ Σλήμαν, ὅστις ἰσχυρίζεται ὅτι προϊστορικὸν ἀπέτελε οὗτος κenoτάριον. Αἱ τελευταῖαι ἀνασκαφαί, περὶ ὧν ὁ κ. Χωβέτ ὠμίλησεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας, ἀπεκάλυψαν ἀπὸ κοινοῦ μετ' ὅστέων καὶ συντρίμματα ἀγγείων, ἄτινα, ὡς ἐκ τοῦ τύπου αὐτῶν, ἀνήκουσι μετὰ βεβαίωτητος εἰς τὸν ΣΤ' π. Χ. αἰῶνα καὶ καθιεροῦσι τὴν ἐκ παραδόσεως ἐπικρατοῦσαν γνώμην.

ΚΑΡΘΟΛΟΥ ΦΑΡΜΑΤΩ ΠΕΡΙΓΓΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΙΒΗΡΙΑΣ.

Οἱ Ὀστιάκαι : Ἀρχιτεκτονική, ἐνδυμασία, βιομηχανία, θρησκεία, τέχνη.

Ἀπὸ τοῦ Καζάν διήλθουμ, ἀπὸ τοῦ τέλους ἀρχόμενοι, τὸ ζῶν βιβλίον τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ. Βῆμα πρὸς βῆμα τοὺς διαφόρους λαοὺς τῆς ἀνατολικῆς Ρωσίας ἐπισκεπτόμενοι, παρηκολουθήσαμεν τοὺς διαφόρους κύκλους τῆς βραδείας ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπίνης προσόδου. Ἐν ταῖς ὄχθαις τοῦ Βόλγα, Φιλλανδοί, εἰδωλολάτραι εἰσέτι, ἐμύησαν ἡμᾶς εἰς τὸν τραχὺν βίον λαοῦ πρωτογόνων χωρικῶν, εἶτα δὲ ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Πεισχωρίας ἐμελετήσαμεν παρὰ τοῖς Ζυριανοῖς ποιμέσι καὶ κυνηγοῖς ἀρχαιοτέραν περίοδον τῆς τῶν κοινωνικῶν ἀναπτύξεως. Ἐν Σιβηρίᾳ, ἥδη μετὰ τῶν Ὀστιακῶν, φθάνομεν εἰς τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδοὺ ἡμεῖς οὕτως ἐν μέσῳ λαοῦ θηρευτῶν καὶ ἀλιέων, στερουμένων παντῶς πολιτισμοῦ, ὠπλισμένων διὰ τόξων καὶ βελῶν καὶ ἀποτελούντων ζώσαν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου τῶν πρώτων ἐποχῶν. Κατελθόντες τὰς κλιτύας τῶν Ουραλίων, ἐπηδύσαμεν εἰς παρελθόν, ἡ ἀρχαιότητος τοῦ ὁποῦ ἑκατοστίας αἰῶνων ἀριθμεῖ, καὶ ἀνεύρομεν ἐνταῦθα τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους μετὰ τῶν ἀγρίων τούτων, τῶν ἀγνοούντων τὴν χρῆσιν τοῦ σιδήρου καὶ ζώντων ἐν παρθένοις δάσσειν, ὡς οἱ τῶν γεωλογικῶν χρόνων ἡμέτεροι πρόγονοι.

Οἱ Ὀστιάκαι οὗτοί εἰσι Φιλλανδοῦγγροι, στενοὶ συγγενεῖς τῶν Οὐγγρων ἕμα καὶ Φιλλανδῶν, ἐλθόντες ὡς αὐτοὶ ἐκ τῶν Ἀλταίων, ἀλλὰ διαμείναντες ἐν τῇ ἀγρίᾳ καταστάσει, ἐνῶ οἱ ἐν Εὐρώπῃ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατέστησαν λαοὶ πεπολιτευμένοι. Αὐτοῖσι ζῶσι περὶ τοὺς εἰκοσακισχιλίους, διεσπαρμένοι κατὰ μικρὰς ομάδας ἀνὰ τὴν δυτικὴν Σιβηρίαν, ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ Ὄβιος μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν Ουραλίων. Οἱ γεωγράφοι διαιροῦσι τὸν λαὸν τούτον εἰς δύο φυλάς, τοὺς Ὀστιακάς καὶ τοὺς Βογούλους. Οὐδαμῶ ἀνεύρομεν δεδικαιολογημένην τὴν διάταξιν ταύτην. Οἱ ἔθνογράφοι ἐπενόησαν ἀνύπαρκτον φυλὴν !

Παρὰ τὸ πρακτορεῖον τοῦ κ. Σιβιριακόφ, ἔνθα ἀφικόμεθα μετὰ τὴν διάβασιν τῶν Ουραλίων, εὔρηται χωρίον Ὀστιακῶν. Τὸ χωρίον τοῦτο συγκεῖμενον ἐκ καλυθῶν ξυλίνων, χθαμαλῶν, ἡμαυρωμένων ὑπὸ τῆς παλαιότητος, διεσπαρμένων ἐπὶ γυμνοῦ χώρου, πλῆρων ὅμως ἱστορίας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἂν μὴ τὸσον γραφικόν, ἀποτελεῖ οὐχ ἤττον ἀληθὲς μάθημα πραγματογνωσίας. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρίου ὑπερμέγεθος λευκὸν κέρας ἀνεστραμμένον ἐπὶ τοῦ ἰδαίου ἀποτελεῖ ἕν τ σ ο ὄ μ, τὸ πρῶτον εἶδος κατοικίας, ὅπερ οἱ ἀρχέγονοι οὗτοι οἰκήτορες ἐφεύρον. Ἐν Σιβηρίᾳ, ὅπου ἐπὶ χιλιάδας ὅλας χιλιαμέτρων οὐδὲ εἰς βράχος ἀπαντᾷ, οὐδὲ εἰς ἔτι λίθος, οἱ ἰθαγενεῖς δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀνεύρωσι καταλύματι ἐν σπηλαιόσι, ὡς οἱ προϊστορικοὶ κάτοικοι τῶν ἡμετέρων χωρῶν καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κατασκευάσωσι προχείρους ἐκ κλάδων καὶ φυλλωμάτων καλύβας. Καταρτίσαντες λοιπὸν κώνους ἐκ μακρῶν καμάκων ἢ δοκῶν, συνεχάλυψαν αὐτοὺς διὰ τοῦ ἀδιαθρόου φλοιοῦ τῆς σημύδος καὶ κατεσκευάσαν οὕτω τὸ τ σ ο ὄ μ, τὸ μέγα κέρας, ὅπερ καθορώμεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρίου. Ἡ ἐκ φλοιοῦ αὐτῆς σκηνή εἶναι λεῖψανον τῶν προϊστορικῶν χρόνων. Ἀν ἐξετάσῃτε τὰς σκηνὰς τῶν Λαπώνων, θ' ἀναγνώρισῃτε πάραυτα ἀπόλυτον σχεδὸν ὁμοιότητα τῶν διαφορῶν τούτων κατασκευασμάτων πρὸς ἀλλήλα. Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν τολμηρὸς ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ κατοικία αὕτη χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ταύτης καὶ εἰκοσιν αἰῶνων βίον ἀριθμούσης ἐποχῆς, καθ' ἣν οἱ Φιλλανδοί, διεσπα-

μένοισι σήμερον ἀνὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν, ἔζων συννηνωμένοι ἐν Σιβηρίᾳ.

Παρὰ τὴν σκηνὴν ταύτην, ἰδοὺ καὶ ἕτερον ἵδρυμα ἤττον ἀρχαϊκόν, χθαμαλὴ καλύβη ἐπίσης ἐκ φλοιοῦ σημύδος μετὰ δύο στεγασμάτων αὕτη σημεῖσι τὴν ἀπὸ τῆς νομαδικῆς κατοικίας μετὰβασι εἰς τὴν ἐναῦθα ὑπὸ τῆς ἰ ο ὄ ρ τ α σ ὀριζομένην σταθερὰν κατοικίαν. Τὸ παράπρηγμα τοῦτο, ὁ τελειότατος τῶν τύπων τῆς ὀστιακῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἐν μόνον περιέχει τμήμα. Μέγα μέρος τοῦ θαλάμου καταλαμβάνεται ὑπὸ μακρᾶς πεδιῆς κλίνης, διαιρουμένης εἰς τρία διαμερίσματα, ὧν τὸ μὲν διατίθεται ὑπὲρ τοῦ πατρὸς τῆς οἰκογενείας, τὸ δεύτερον ὑπὲρ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ καὶ τὸ τρίτον ὑπὲρ τῶν παίδων ἢ τῶν πτωχῶν, οἵτινες θὰ ἤρχοντο νὰ διανυκτερεύσωσιν ἐκεῖ. Ἐν ταῖς ἀρχαίαις κοινωνίαις οἱ πάντες εἶναι φιλεῦσπλαγχοι, καὶ πάντοτε οἱ εἰδωλολάτραι ἐφαρμύζουσι τὰς εὐαγγελικὰς ἀρχάς, ἄς ὅμως ἀγνοοῦσιν. Ἡ ἐπιπλοσκευὴ συμπληροῦται ὑπὸ τινων σανίδων, κεκοσμημένων διὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀπλῶν οἰκιακῶν σκευῶν, κοχλιαρίων, πινακίων, ἀντλημάτων, πάντων ἐκ φλοιοῦ σημύδος. Διὰ τῆς ὕλης ταύτης οἱ Ὀστιάκαι κατασκευάζουσιν εὐφυῶς τὰ πλεῖστα τῶν σκευῶν αὐτῶν. Τὰ διάφορα δὲ ταῦτα ἀντικείμενα κοσμῶνται ὑπὸ ὠραιοτάτων γεωμετρικῶν σχημάτων, τεχνουργημένων τῇ βοηθεῖα χονδροειδοῦς μαχαίριου, ὁμοίων δὲ καθ' ὅλα πρὸς ἐκεῖνα δι' ὧν οἱ Οὐγγροι χωρικοὶ κοσμοῦσι τὰ χαρτώματα αὐτῶν, τοῦθ' ὅπερ προφανῆ ἀποτελεῖ μαρτυρίαν τῆς συγγενείας τῶν δύο λαῶν.

Κατὰ τὴν τῶν οἰκημάτων ἐπίσκεψιν ἡμῶν, οἱ τοῦ χωρίου κάτοικοι συνηροῖσθησαν. Ὑψίστε Θεέ ! Ὅποια δυσμορφία, ὅποια ράχη ἐπὶ τῶν ὡς τὰ ὑπὸ τοῦ καπνίσματος κιτρινωθέντα χοιρομήρια κιτρινωχρῶν τούτων ἀνθρώπων. Κατὰ τὸ θέρος, οἱ ἄνδρες φέρουσι στολὴν ἐκ χονδροειδοῦς πανίου : περισκελὴς, χιτῶν καὶ κἀνδύς, ὅμοιος πρὸς *red yachota*, ἀποτελοῦσι τὰ μόνα ἐνδύματα αὐτῶν κατὰ τὴν θερινὴν ἐποχὴν. Κατὰ τὸν χειμῶνα, ἀναλόγως τῆς δριμύτητος τῆς θερμοκρασίας, φοροῦσιν ἐν, δύο ἢ τρία ἐπάλληλα ἐνδύματα ἐκ δέρματος. Ἐν χύρῳ, ἐν ἣ τὸ θερμόμετρον κατέρχεται κατὰ 50 βαθμοὺς κάτω τοῦ 0, ἡ κυκλοφορία δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον δι' ἐνδυμασιῶν ἐρμητικῶς περιφρασσουσῶν τὸ σῶμα. Οὕτω τὰ ἐνδύματα τῶν ἰθαγενῶν δὲν ἔχουσιν ἄλλο ἀνοιγμα, εἰ μὴ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς διόδον τῆς κεφαλῆς. Ἐπὶ τοῦ περιλαϊμίου προσαρμόζεται κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, ἐπὶ δὲ τῶν περιχειρίδων χειρόκτια. Ὑπὸ τὸ φοιπλοῦν δερμάτινον περι κάλυμμα αὐτοῦ ὁ Ὀστιακῆς ὁμοιάζει μακρόθεν πρὸς δέμα μηλωτῶν. Τὸ θερινὸν ἐνδύμα τῶν γυναικῶν δὲν εἶναι καλλίτερον· εὐρὸ ἐνδύμα ἐκ δέρματος σκιουρού ἀνοικτὸν ἔμπροσθεν καὶ χωροῦν πρὸς τὰ κάτω τόσον ὥστε νὰ φαίνηται περισκελὴς, ἐκ δέρματος ἐπίσης. Πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιτυλίσσουσι τὸ πρόσωπον διὰ μακροῦ σαλίου ἐξ ἐρυθροῦ βαμβακίνου ὑφάσματος. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ὅμως ταύτην δὲν τηροῦσιν ἀπαραβάτως τὰς ἔξεις αὐτῶν οἱ Ὀστιάκαι. Ἐνώπιον τῶν ξένων αἱ γυναῖκες δύνανται νὰ ἐμφανίζωνται καὶ ἀποκεκαλυμμέναι, ἡ καλύπτρα ὅμως ἐπιβάλλεται ἀπαραίτητως, προκειμένου νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον μελῶν τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκογενείας. Ἡ συνήθεια αὕτη εἶναι βεβαίως παράδοξος, λαμβανομένη ὑπ' ὅτιν ὅτι, ἂν ὑπάρχῃ παρ' ἄλλοις, τοῦτο γίνεται μόνον εἰς προστασίαν τῶν γυναικῶν ἀρετῶν ἀπὸ τῆς ξένης ἐπιβουλῆς, ἀλλὰ παρὰ τοῖς Ὀστιάκαις, οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπάρξῃ τοιοῦτος φόβος, διότι ἡ δυσμορφία τῶν γυναικῶν αὐτῶν εἶναι ὁ φυσικὸς φρουρὸς τῶν συζύγων αὐτῶν· οὐδὲ μία ἦτο ὠραία ἐκ τῶν διακοσίων ἢ τριακοσίων, ἄσπερ εἶδομεν. Ὡς οἱ ἄνδρες καὶ αὐταὶ φέρουσι τὴν κόμην διηρημένην ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς εἰς δύο μακροὺς βοστρύχους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξαρτῶσι πρὸς κόσμον ὀρθοὺν παλαιῶν χαλκίνων κομβίων, κωδωνίσκων ἄνευ πλῆκτρων καὶ ἀγρήστον κλειδῶν. Ἐν τῇ χύρῳ ταύτῃ, ἔμποροι παλαιῶν σιδηρῶν εἰδῶν ἐπικερδοστᾶτην θὰ διεξήγουν ἐπιχειρήσιν. Αἱ τῶν Ὀστιακῶν γυναῖκες, ἀκριβῶς ὡς αἱ ἡμέτεραι, ἀρέσκονται νὰ ἐπιδεικνύωσιν ὠραίαν κόμην, αἱ δὲ μὴ εὐνοηθεῖσαι ὑπὸ τῆς τύχης ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην μεταχειρίζονται τ' αὐτὰ ταῖς παρ' ἡμῖν φιλαρέσκους τεχνάσματα. Παρατείνουσι π. χ. τὴν κόμην αὐτῶν δι' εὐφυοῦς συναρμογῆς ταινιῶν καὶ παρεμβολῆς ξένων τριχῶν οὕτως ὥστε γυνὴ σχεδὸν φαλακρὰ ἔχει συνήθως κόμην, κατερχομένην μέχρι τοῦ ἰδαίου.

Πολλοὶ τῶν Ὀστιακῶν ζῶσιν ἐκ τῆς ταρανδοτροφίας, τὸ δὲ θέρος πλανῶνται μετὰ τῶν ποιμνίων αὐτῶν ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν Οὐραλίων Οἰκογένειά τις ζῆ ἀνέτως ἐκ τοῦ προϊόντος 300 μόνων κτηνῶν. Οἱ ποιμένες οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς χώρας, οἱ δὲ λοιποὶ πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῆς ἀλιείας μὲν κατὰ τὸ θέρος, τῆς θήρας δὲ κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἴδετε τὰ σκάφη αὐτῶν, τεκμηριῶντα τὴν νηπιώδη κατάστασιν τῆς ναυπηγίας παρ' αὐτοῖς· ἀπλοῦς κορμὸς δένδρου λαξευθεὶς καὶ φέρων ἐκατέρωθεν δι' ἰμάντων προσδεδεμένην σανίδα πρὸς συγκράτησιν τῶν σχοινίων τοῦ ἱστού. Τὰ ἀσθενῆ ταῦτα σκαφίδια διευθύνουσιν οἱ ἰθαγενεῖς διὰ βραχείας πλατείας κώπης, μένοντες πάντοτε γονυκλινεῖς. Ἡ ἐλαχίστη ταραχώδης κίνησις ἀρκεῖ εἰς ἀνατροπὴν τοῦ σκαφιδίου· ἐν τούτοις τοιαυτῆ εἶναι ἡ δεξιότης τῶν λεμβούχων, ὥστε τὰ ἀτυχήματά εἰσι σπάνια. Τὸ τελειότερον τῶν ὄπλων τῶν Ὀστιακῶν εἶναι τὸ μετὰ πυρίτου λίθου πυροβόλον, πολλοὶ ὅμως μεταχειρίζονται ἔτι καὶ τόξα. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦ νὰ μὴ βλάψωσι ποσῶς τὴν μηλωτὴν τῶν ζῶων, ἅτινα φονεύουσι, μεταχειρίζονται βέλη, τὰ ἄκρα τῶν ὀπείων ἐντέχνως ἀντικαθιστῶσι δ' ὀστεινῆς ἢ ξυλίνης σφαιράς. Διὰ τῶν ὄπλων τούτων δεινὴν διεξέχουσι θήραν κατὰ τῶν ἀφθόνων ἐν τῇ γῶρᾳ σκιούρων, ὧν ἕκαστον ζεῦγος γεννᾷ κατὰ μῆνα τὸ θέρος δωδεκάδα νεογνῶν, ἅτινα πάλιν ἐν τῷ μέρει γεννῶσι κατὰ τὰ αὐτὰ μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἐβδομάδων. Ὁ διάσημος ῥώσος φυσιολόγος de Baer ὑπελόγησεν ὅτι ἐν τῷ τέλει δέκα ἐτῶν ἐν μόνον ζεῦγος τῶν μαστοφόρων τούτων θὰ ἠρίθμῃ ἀπογόνους ἐπὶ δισεκατομμύρια ζῶων, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει βεβαίως ὅτι θὰ ἔζωσι πάντα τὰ γεννηθέντα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου τούτου.

Ὁ ὀργανισμὸς τῆς ὀστιακῆς κοινωνίας εἶναι ἀπλούστατος. Ἐν τῇ πνεύματι τῶν θηρευτῶν τούτων οὐδεμίᾳ ὑπάρχει ἰδέα ἡθικότητος, φυλῆς καὶ φύλου ἔτι. Ζῶντες καθ' ὁμίλους οἰκογενειῶν τινων, ἔχουσιν ἀπλῶς τὴν ἰδέαν τῆς πατριᾶς. Παρ' αὐτοῖς ὡς παρ' ἅπασιν τοῖς πρωτογόνοις, οἱ δεσμοὶ τοῦ γάμου εἰσι λίαν χαλαροί. Ἡ σύζυγος τοῦ Ὀστιακοῦ διερμηνέως ἡμῶν ἐν μόνον εἶχε τέκνον, ὅπερ ἠγάπα τρυφερῶς· τὸ ἀτυχὲς ὅμως ἦτο ἀσθενές. Ἄν ἀποθάνῃ, εἶπεν ἡμῖν αὕτη φυσικώτατα, θὰ ἐγκαταλίπω τὸν σύζυγόν μου· εἰς οὐδὲν εἶναι ἀρμόδιος. Παρὰ τοῖς ἰθαγενεῖς τῆς Σιβηρίας κρατεῖ ἡ πολυγαμία· ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς μόνον οἱ πλοῦσοι ἔχουσι πολλὰς γυναῖκας. Πράγματι πρέπει νὰ ἦναι τις παρ' αὐτοῖς κάτοχος πολλῶν ταρανδῶν ἢ νὰ ἦναι πολὺ ἐπιτήδειος κυνηγός, ὥστε νὰ προβῆ εἰς τὴν πολυτέλειαν προσλήψεως καὶ δευτέρας συμπληρωματικῆς συζύγου, δι' ἣν ἀδρῶς πρέπει νὰ πληρῶσῃ. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ αἱ κόραι, συζευγύμεναι, ἐλαττοῦσι τὴν πατρικὴν περιουσίαν, παρὰ τοῖς Ὀστιακαῖς ὅμως ἀποτελοῦσι τὸν ἀντίον κεφάλαιον τῷ τῆς οἰκογενείας ἀρχηγῷ. Ὁ σύζυγος ἀγοράζει παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὴν κόρην. Κατὰ τὸν περιηγητὴν Σομμιέ, ἡ τιμὴ αὐτῆς ποικίλλει ἀπὸ 60 μέχρι 250 φράγκων καὶ πληρύνεται εἰς χρέματα, εἰς δέρματα καὶ εἰς ταρανδούς. Ἄλλοτε οἱ μὴ δυνάμενοι ν' ἀγοράσωσι σύζυγον ὤφειλον νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἰσχυρὰν τοῦ ἔρωτος βοήθειαν· καὶ ἂν μὲν κατώρθουν νὰ ἐμπνεύσωσι τρυφερὰ αἰσθήματα εἰς τὴν νεάνίδα, ἀπῆγον αὐτήν, ἢ δ' ἄρπαγῆ ἐνομιμοποιεῖ τὸν γάμον· ἀπὸ τίνος ὅμως χρόνου τὸ ἔθος τούτο δὲν τηρεῖται πλέον, μόνη δὲ ἡ ἀγορὰ τελεῖ τὸν γάμον, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν συνοικεσίων ἐμειώθη, ἀπὸ ἔτους δ' εἰς ἔτος ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὀστιακῶν διὰ τούτο ἐλαττοῦται.

Οἱ Ὀστιακαὶ εἶχον προσηλυτισθῆ εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ἀλλ' ὁ προσηλυτισμὸς οὗτος εἶναι καθαρῶς ὀνομαστικός, καὶ πάντες ἐξεκλουθοῦσιν ὡς καὶ ἐν τῷ παρελθόντι νὰ θύωσι τοῖς ψευδεῖς θεοῖς. Οἱ ἰθαγενεῖς οὗτοι ἔχουσιν ἱερὰ ἄλση, κ ε ρ ε μ ε τ, ἐν οἷς θύουσιν οἰκιακὰ ζῶα καὶ παραδίδονται εἰς ἐπικλήσεις ἐνώπιον βαναύσων ειδώλων. Ἄμ' ἀφικόμενος εἰς τὸ χωρίον Σου κ ε ρ ι α - Π ο υ Ὑ λ, ἐν τοῖς πρόποσι τῶν Οὐραλίων, ἢ τοιμαζόμην νὰ ἐπισκεφθῶ ἐν τῶν ἀλσῶν τούτων. Δυστυχῶς, ὡς οἱ ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ ἐγκατεστημένοι Ῥῶσοι μοὶ εἶπον, οἱ Ὀστιακαὶ ἐφρούρου μετὰ ζηλοτύπου μερίμνης τὰς θεότητας αὐτῶν, ἅτε τοῦ ὀρθοδόξου ἱερέως τοῦ χωρίου πυρπολήσαντος τὰ εἰδῶλα, ἄπερ κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ. Κατόπιν πολλῶν ἐρευνῶν οἱ ὁδηγοὶ κατώρθωσαν ν' ἀνακαλύψωσιν ἐν κ ε ρ ε μ ε τ. Τοῦτο ἦτο λαμπρὸν δάσος, κείμενον γραφικώτατα ἐν τῇ ὄχθῃ ποταμοῦ. Ἐν μέσῳ χώρῳ γυμνοῦ δένδρων εὕρισκοντο αἱ θεότητες, παριστανόμεναι ὑπὸ τινῶν κορμῶν ἐλατῆς, περιβαλλομένων

ὑπὸ ρακῶν ζωήρων χρωμάτων. Παρ' αὐτοῖς ἠγεῖετο μικρὰ καλύβη, στεγάζουσα δύο μεγάλας πλαγγόνας κατεσκευασμένας ἐκ τεμαχίων ἐριούχου περιτετυλιγμένων περὶ ἄλλήλα. Τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ἦν κατεσκευασμένον ἐκ τεμαχίου ὑφάσματος κιτρίνου, φέροντος τέσσαρας ὀπὰς, παριστάσας τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν ρίνα καὶ τὸ στόμα. Παρὰ τοῖς βαναύσοις τούτοις ειδώλοισι ἦσαν καταθεθειμένοι πόδες ἵππων, θυσιασθέντων πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν. Τέλος δένδρον τι τοῦ δάσους ἔφερε τύμπανον, ὅπερ κροτοῦσιν οἱ σα μ ἄ ν, ὅταν ἐπικαλῶνται τὰ πνεύματα. Οἱ σαμάν οὗτοι κατέχουσι θέσιν ἱερέων τινῶν ἐν τῇ ὀστιακῇ κοινωνίᾳ, πράγματι δὲ δύνανται μόνον νὰ διηγῶνται τερπνῶς εὐάρεστα συμβάντα.

Οἱ Ὀστιακαὶ, ἐκλέγοντες ὡς θέατρον τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν τελετῶν μεγαλοπρεπῆ δάση, ἀποδεικνύουσι τὸ ποιητικὸν πνεῦμα, ὅπερ διακρίνει πάντας τοὺς φιλλανθικούς λαοὺς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ Βορρᾶ ἀγρίων. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι εὐμοιροῦσι δημιουργικῆς φαντασίας καὶ καλαισθησίας. Κατώρθωσαν νὰ ἐφεύρωσι δύο μουσικὰ ὄργανα κίθαρίν τινα καὶ σεμβίκην (ἄρπαν) καὶ νὰ συνθέσωσι μουσικὰ τεμάχια, βαθεῖαν ἐμπνεόντα μελαγχολίαν. Κατὰ τὰς ὥραϊας τοῦ αὐγούστου νύκτας, ὅτε αἱ ἰθαγενεῖς καλλιτέχναι ἀνέκρουον τὰ ἄσματα αὐτῶν, μοὶ ἐφάνετο ὅτι ἤκουον παρερχόμενα τὰ παράπονα τοῦ λαοῦ τούτου, ὁ βίος τοῦ ὀποίου ἀποτελεῖται καθ' ὀλοκληρίαν ἐκ ταλαιπωριῶν καὶ στερήσεων.

Η ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ.

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἄρθρου **Εὐδαιμονία** τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον **ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΜΕΛΙΣΣΑ** ἀνεκδότου πονήματος τοῦ ἐκ τῶν συνεργατῶν ἡμῶν **κ. Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**).

α'. Τί ἐστὶν εὐδαιμονία.

1. Εὐδαιμονία ὁ τὸ μὲν δῶμα ὑγίης, τὴν δὲ ψυχὴν εὐμύχανος, τὴν δὲ φύσιν εὐπαιδευτος. **Ἴερον.**
2. Ἡ εὐδαιμονία δὲν εἶνε τὸ ἀποκτᾶν καὶ ἀπολαῦειν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἐπιθυμεῖν, διότι συνίσταται εἰς τὸ νὰ εἶνε τις ἐλεύθερος. **Ἐπίκτητος.**
3. Ἡ εὐδαιμονία δὲν εἶνε ἄλλο ἢ ὑγεία τῆς ψυχῆς. **BARTHÉLEMY.**
4. Ἡ εὐδαιμονία εἶνε ἐν γένει τὸ ἀποτελέσμα τῆς προσφύρου διαθέσεως τῶν καθ' ἡμᾶς. **RAYNAL.**
5. Εὐδαιμονία εἶνε ἢ ἐκ τῶν εὐαρέστων συναισθημάτων προκύπτουσα κατάστασις. **SENANOUR.**
6. Ἡ εὐδαιμονία εἶνε ὁ καρπὸς τῆς συνέσεως. **D. CARON.**
7. Ἡ εὐδαιμονία δὲν εἶνε ἄλλο ἢ τὸ συμφέρον ἐν γαλήνῃ. **DUBOUC.**
8. Εὐδαιμονία εἶνε ἢ ἀπουσία τῶν δεινῶν, ὡς ὑγεία εἶνε ἢ ἐλλείψις τῶν ἀσθενειῶν· εἶνε κατάστασις τις γαλήνης, μὴ ἐξαγγέλλουσα τὴν παρουσίαν αὐτῆς ὡς ἢ ἡδονὴ ἢ ἢ ὀδύνη. Τούτου ἕνεκα ἄνευ τῶν θλίψεων δὲν θὰ ἠσθάνετο τις ὅτι ἦτο εὐτυχής. **LAVIS.**
9. Ἡ εὐδαιμονία, οἷαν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν εἶνε στάσιμός τις κατάστασις· εἶνε πορεία· εἶνε ἢ κατάστασις, καθ' ἣν ἡδεῖα τις καὶ ὁμαλὴ συγκίνησις ὑποδτηρίζεται ἐν ἡμῖν διὰ τῆς ἐλπίδος. **MME NECKER DE SAUSSURE.**
10. Ἡ εὐδαιμονία εἶνε σφαῖρα, κατόπιν τῆς ὀποίας τρέχοντες, εἰς ὄδον κυλίεται, ἦν δὲ ὠθοῦμεν διὰ τοῦ ποδός, ὅτε ἴσταιται. **MME DE PUYSEUX.**

β'. Εἰς τί συνίσταται ἡ εὐδαιμονία.

1. Ἔστε τέλειος ὅπως ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι. **Ἰνδοῦς Χριστός.**

2. Η εὐδαιμονία συνίσταται εἰς τὸ νὰ καταστήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμοίους τῷ Θεῷ.
Πλάτων.

3. Η εὐδαιμονία συνίσταται ἐν τῇ ἐλευθέρῳ ἐξασκήσει τῶν δυνάμεων ἡμῶν καὶ ἐν τῇ συναισθήσει τῆς ἰσχύος καὶ εὐχερείας, μεθ' ἧς ἐνασκούμεν ταύτας.
STE - BEUVE.

4. Η εὐδαιμονία δὲν συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἔχη τις πολλά, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ ἐλπίζει καὶ νὰ ἀγαπᾷ πολὺ.
LAMENNAIS.

5. Η εὐδαιμονία, ἧς δύναται τις ν' ἀπολαύσῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, περιορίζεται εἰς τὴν καλὴν τοῦ πνεύματος διάταξιν καὶ τὴν καλὴν τοῦ σώματος διάθεσιν. Τὰ δύο ταῦτα πλεονεκτῶματα περιλαμβάνουσι πάντα τὰ λοιπὰ, δύναται τις δὲ νὰ εἴπῃ ὅτι τῷ κεκτημένῳ ἀμφοτέρω δὲν ὑπολείπεται μέγα τι νὰ ἐπιθυμήσῃ, ἐνῶ ὁ στερούμενος τοῦ ἑτέρου τούτων δὲν εἶνε σχεδὸν εὐδαίμων, ὡσὼν ὅποτε ἀγαθῶν καὶ ἂν ἀπολαύῃ ἄλλοθεν. Ἡ κυρία αἰτία τῆς εὐδαιμονίας ἢ εὐτυχίας τῶν ἀνθρώπων προέρχεται ἐξ αὐτῶν τούτων. Ὁ στερούμενος τῆς εὐθύτητος τοῦ πνεύματος οὐδέποτε θὰ εὖρη τὴν ἀληθῆ ὁδὸν τῆς εὐδαιμονίας, ὁ δὲ ἔχων τὸ σῶμα ἀσθενὲς καὶ καχεκτικὸν δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ προοδεύσῃ πολὺ.
LOCKE.

6. Οἱ ἄνθρωποι καταναλίσκουσι τὸν βίον αὐτῶν πρὸς εὕρεσιν τῆς εὐδαιμονίας, διότι δὲν ἐπέισθησαν ἰκανῶς ὅτι τὸ ἀποτελοῦν τὴν εὐδαιμονίαν οὐδαμῶς εἶνε ἢ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσις, ἀλλ' ὁ τρόπος τοῦ ἐξετάζειν τὴν εὐδαιμονίαν σχετικῶς πρὸς ἑαυτόν, ὅτι δηλαδὴ εὐρίσκεται ἐν ἡμῖν καὶ ὄχι ἐκτὸς ἡμῶν. Ἄλλ' ὡς ἡ δικαί, ἢ τὸ σῶμα παρακολουθοῦσα καὶ ἢν δὲν δύναται τις νὰ συλλάβῃ, ἢ εὐδαιμονία διαφεύγει ἡμᾶς, διότι ζητοῦμεν αὐτὴν ἐκεῖ, ἐνθα δὲν εἶνε, καὶ θέλομεν αὐτὴν ἐκεῖ, ὅπου δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ.
BOSSUET.

7. Η εὐδαιμονία συνίσταται εἰς τὸ νὰ αἰσθάνηται τις ἀγαθὴν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· οὐδαμῶς ἄλλαχού, κυρίως εἰπεῖν, εὐρίσκεται, τοῦτο δὲ δύναται καὶ ἐν αὐτῇ τῇ λύπῃ νὰ ὑπάρχῃ.
JOURBERT.

8. Τὰ στοιχεῖα τῆς εὐδαιμονίας εἶνε ἀγαθὴ συνειδήσις, τιμότης ἐν ταῖς προθέσει καὶ εὐθύτης ἐν ταῖς πράξεσι.
Σενέκας.

9. Η εὐδαιμονία συνίσταται κυρίως εἰς τὸ νὰ ἀρμόζῃ τις ἑαυτόν πρὸς τὴν τύχην αὐτοῦ, νὰ θέλῃ νὰ ἦνε ὅ τι εἶνε.
ERASME.

10. Η εὐδαιμονία συνίσταται πλεיותרον ἐν τῷ συναισθηματι ἢ ἐν τῇ θέσει τοῦ ἀτόμου, πλεיותרον ἐν τῇ ἐπόψει, ἀφ' ἧς τὰ πράγματα ἐξετάζονται, ἢ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασι.
WEISS.

11. Ὁ ἀνώτατος τῆς εὐδαιμονίας βαθμὸς συνίσταται εἰς τὴν τελειοποίησιν ἡμῶν αὐτῶν καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῶν ἡμετέρων ἐλαττωμάτων.
GÆTHE.

12. Τὸ ἐκτιμᾶν ἑαυτόν εἶνε εἰς τῶν πρώτων ὄρων τῆς εὐδαιμονίας.
DESCARTES.

13. Μικρά τις εὐπορία, ἐπιτρέπουσα τὴν βοήθειαν τῶν πτωχῶν, συνειδήσις ἡσυχίας, ἀγάπη πρὸς τὴν ἐργασίαν, μία ἐξοχικὴ οἰκία μεταξὺ αὐλῆς καὶ κήπου, καλὴ τις βιβλιοθήκη, ἰδοῦ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς καταρτισμὸν ἐπιγεῖου τινὸς παραδείσου. Ὁ μετὰ τῶν στοιχείων τούτων μὴ εὐριδύκωμος ἐν τῇ δυνατῇ εὐτυχίᾳ ἔχει ἐλάττωμα τι.
D. CARON.

γ'. Ποῦ κεῖται ἡ εὐδαιμονία.

1. Μακάριοι οἱ πραεῖς . . . οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες [τὴν δικαιοσύνην . . . οἱ εἰρηνοποιοί.
Ἰησοῦς Χριστός.

2. Ζητεῖτε τὴν εὐδαιμονίαν ἢ φύσις ἐθηκεν αὐτὴν πλησίον ἡμῶν· μόνον νὰ ὑποκύψητε εἰς τοὺς νόμους ταύτης ὄφειλετε, ἵνα εὖρητε αὐτὴν. Ἀπαλλάγητε τῶν ψυχικῶν διαταραξέων καὶ τῶν σωματικῶν ὀδυνῶν· ζητήσατε τὴν θελακτικὴν ἐκείνην κατάστασιν, ἐν ἣ ὁ ἄνθρωπος, ἀπληλαγμένους λύπης, διὰ τῆς κευκωνομένης πληρώσεως τῶν ἀναγκῶν, τῶν ὀρέξεων καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἃς ἡ φύσις ἔδωκεν ἡμῖν, ἀπολαύει ἐλευθέρως ἑαυτοῦ καὶ τῆς χριστεως καὶ ἀναπτύξεως πασῶν τῶν δυνάμεων αὐτοῦ· τοῦτο εἶνε ἡ εὐφροσύνη, τοῦτο ἡ εὐδαιμονία.
Ἐπίκουρος.

3. Ἀπόλαυσις τῆς εὐτυχίας εἶνε τὸ νὰ βλέπῃ τις ἀνεπιθρόως τὴν εὐτυχιάν τῶν ἄλλων καὶ εὐαρέστως τὴν κοινὴν εὐτυχιάν.
BOSSUET.

4. Μάτην ζητεῖ τις τὴν εὐδαιμονίαν μακρὰν ἑαυτοῦ, ὅταν ἀμελήῃ νὰ καλλιεργῇ αὐτὴν ἐν ἑαυτῷ, διότι ματαίως αὕτη θὰ ἦρκετο ἐξωθεν, δυναμένη νὰ καταστῇ ἐπαισθητὴ μόνον καθ' ὅσον εὐρίσκει ἐσωτερικῶς ψυχὴν ἰκανὴν πρὸς ἀπόλαυσιν αὐτῆς.
J. J. ROUSSEAU.

5. Ὅταν εὐρίσκη τις τὴν εὐδαιμονίαν αὐτοῦ ἐν ἑαυτῷ, ἐλάττωστον ἐκτιμᾷ τὴν δυναμένην νὰ ἐπέλθῃ αὐτῷ ἄλλοθεν.
OXENSTIERN.

6. Παρατῆρει πρὸ σεαυτοῦ καὶ αὐτόθι θὰ εὖρηε τὴν πηγὴν τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας, πηγὴν ἀνεξάντλητον, ἂν διηνεκῶς ἀνασκόπηε αὐτήν.
Μάρκος Αὐγὺλιος.

7. Ἡ κυρία βᾶσις τῆς εὐδαιμονίας ἐγκτεται ἐν τῇ εἰρήνῃ τῆς ψυχῆς καὶ ἐν τῇ ἐνδομύχῳ τῆς συνειδήσεως μαρτυρία.
D. CARON.

8. Οἱ ἄνθρωποι οὐδαμῶς πρέπει ν' ἀναμένωσι τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῶν παρ' ἄλλήλων· εἶνε παράδοξος τύφλωσις νὰ ζητῇ τις αὐτὴν ἀλλαχού ἢ ἐν τῇ εἰλικρινεῖ ἐξασκήσει τῆς ἀρετῆς.
DUPUY.

9. Ἄς ἀφήσωμεν ληροῦντας τοὺς πονηροὺς, οἵτινες ἐπιδικεύουσι τὴν περιουσίαν καὶ κρύπτουσι τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἃς ἡμεθα βέβαιοι ὅτι, ἂν ἐν μόνον παράδειγμα εὐδαιμονίας ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς γῆς, εὐρίσκεται παρὰ τῷ καλοκαγάθῳ ἀνθρώπῳ.
J. J. ROUSSEAU.

10. Ἡ ἀληθῆς εὐδαιμονία ἐγκτεται ἐν τῇ ψυχικῇ γαλήνῃ, ἐν τῇ συνέσει καὶ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων ἡμῶν.
MME DE LAMBERT.

11. Ἀγαθότης πρὸς πάντας, συγχώρησις τῶν σφαλμάτων, ἄφεςις τῶν πρὸς ἡμᾶς ἀμαρτημάτων τῶν ἄλλων, φαιδρότης καὶ εὐπράσθηγορία, τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν φιλοσοφικὴν λίθον τῆς εὐδαιμονίας.
MME NECKER.

12. Ἡ πηγὴ τῆς εὐδαιμονίας δὲν εὐρίσκεται ὀλόκληρος οὔτε ἐν τῷ ποθυμένῳ ἀντικειμένῳ, οὔτε ἐν τῇ κεκτημένῳ αὐτῷ καρδίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ σχέσει ἀμφοτέρων· ὡς δὲ πάντα τὰ ἀντικείμενα τῶν ἐπιθυμιῶν ἡμῶν δὲν εἶνε ἀρμόδια πρὸς παραγωγὴν τῆς εὐδαιμονίας, πᾶσαι αἱ τῆς καρδίας καταστάσεις δὲν εἶνε ἐπιτήδειαι εἰς αἰσθησιν αὐτῆς. Ἄν ἡ καθαρωτάτη ψυχὴ μὴ ἐπαρκῆ μόνι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς εὐδαιμονίαν, βεβαιότερον εἶτι εἶνε ὅτι πάντα τὰ θέληντρα τῆς γῆς δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐργασθῶσι τὴν τῆς διεφθαρμένης καρδίας· διότι ἀμφοτέροθεν ὑπάρχει ἀναγκαῖα τις προπαρασκευὴ, συνδρομὴ τις, ἐξ ἧς προκύπτει τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο αἰσθημα, παρὰ πάντων θηρεύμενον, πάντοτε δὲ ἀγνοούμενον ὑπὸ τοῦ ψευδοδόφου, ὃς ἐφίσταται πρὸ τῆς στιγμιαίας ἡδονῆς ἐξ ἀγνίας διαρκούς τινος εὐδαιμονίας.

Εἰς τί θὰ ἐχρησίσμευε λοιπὸν ἢ πρόσκτησις ἐνός τῶν ἀγαθῶν ἐκεῖνον δαπάνη τοῦ ἄλλου, τὸ νὰ κερδήσῃ τις ἐκτός, ἵνα πλείονα ἀπολέσῃ ἐντός, καὶ νὰ προμυθευθῇ τὰ μέσα τῆς εὐδαιμονίας, στερούμενος τῆς τέχνης τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὰ; Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν πολὺ προτιμότερον, ἂν ἡμεθα ἠναγκασμένοι νὰ ἐκλέξωμεν ἐν μόνον ἐκ τῶν δύο, νὰ θυσιάσωμεν ἐκεῖνο, ὅπερ ἢ τύχη δύναται ν' ἀποδώσῃ ἡμῖν, εἰς ἐκεῖνο, οὔπερ, ἀπολεσθέντος ἀπαξ, ἢ ἀνάκτησις εἶνε ἀδύνατος;

Θέλειε νὰ ζῆς εὐδαιμόνως καὶ σοφῶς; Μὴ προσκολληῖς τὴν καρδίαν σου ἢ μόνον εἰς τὸ ἄφραστον κάλλος· ἢ κατάστασις σου ἃς διαγράβῃ τὰ ὄρια τῶν ἐπιθυμιῶν σου· τὰ καθήκοντά σου ἃς προηγῶνται τῶν κλίσεών σου· ἐκτεῖνε τὸν νόμον τῆς ἀνάγκης εἰς τὰ ἠθικὰ πράγματα· ἐθίζου εἰς τὴν ἀπόλειαν ἐκεῖνου, ὅπερ δύναται νὰ σοι ἀφαιρεθῇ· ἐθίζου νὰ καταλείπῃς τὰ πάντα, ὅταν ἡ ἀρετὴ τὸ ἐπιτάσῃ, νὰ ἴστασαι ὑπεράνω τῶν συμβεβηκότων, ν' ἀποσπᾷς τὴν καρδίαν σου, χωρὶς νὰ διασχίζῃς αὐτήν, νὰ ἦσαι θαρραλὸς πρὸς τὰ δυστυχήματα, ἵνα μήποτε περιέλθῃς εἰς ταλαιπωρίαν, νὰ ἦσαι σταθερὸς εἰς τὸ καθήκόν σου, ἵνα μήποτε ἀποβῆς ἐγκληματίας. Τότε θὰ ἦσαι εὐδαίμων καὶ ἀκούσις τῆς τύχης, τότε θὰ ἦσαι σοφὸς καὶ τῶν παθῶν ὑπαρχόντων. Τότε θὰ εὐρίσκη ἐν αὐτῇ τῇ κτίσει τῶν φθαρτῶν ἀγαθῶν ἡδονήν, ἢν οὐδὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ταραξῇ· θὰ ἦσαι κύριος αὐτῶν, χωρὶς νὰ κυριεύσῃαι ὑπ' ἐκείνων, καὶ θὰ αἰσθανθῆς ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὄν τὰ

πάντα διαφεύγουσιν, ἀπολαύει μόνον ἐκείνων, ὧν γινώσκει νὰ στερεῖται. Δὲν θὰ ἔχῃς φαντασιοπληξίας, εἶνε ἀληθές, οὐδὲ φαντασιώδεις ἡδονάς, ἀλλ' ὡσαύτως θὰ ἦσαι ἀππλάγαμενος καὶ τῶν ὀδυνῶν, τοῦ καρποῦ αὐτῶν· ἐν τῇ ἀνταλλαγῇ ταύτη θὰ κερδήσῃς πολὺ, διότι αἱ μὲν ὀδυνάαι αὐταὶ συχναί εἶνε καὶ πραγματικαί, αἱ δὲ ἡδοναὶ σπάνιαι καὶ μάταιαι. Νικητὴς τοσοῦτων σφαλερῶν γνωμῶν, θὰ ἦσαι τοιοῦτος καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀποδίδουσαν ὑπεροβολικὴν ἀξίαν εἰς τὴν ζωὴν. Θὰ διανύσῃς τὸν βίον σου ἀταράχως καὶ θὰ περατώσῃς αὐτὸν ἄνευ φροῖκῃς· θ' ἀποσπάσῃς ἀπ' αὐτοῦ σεαυτὸν, ὡς ἀπὸ πάντων τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. Ἄλλοι, ὑπὸ φροῖκῃς καταλαμβάνομενοι, ἄς σκέπτονται καταλείποντες αὐτὸν ὅτι παύουσιν ὑπάρχοντες· σύ, γινώσκων ἀκριδῶς τὴν μηδαμινότητα τῆς ἐπιγείου ὑπάρξεως, θὰ πιστεύσῃς ὅτι ἄρχεσαι ὑπάρχων. Ὁ θάνατος εἶνε τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ πονηροῦ καὶ ἡ ἀφετηρία τῆς τοῦ δικαίου.

J. J. ROUSSEAU.

13. Τὸ ἐπιθυμεῖν τὴν εὐδαιμονίαν δὲν εἶνε μωρία, εἶνε φυσικόν, εἶνε ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ σοφία συνίσταται εἰς τὸ γὰρ μὴ ἀφαιρῆ τις ἀπὸ τοῦ πόθου τούτου ὅτι ἄοριστον καὶ ἀπομεμακρυσμένον ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Δέον νὰ ἔχῃ τις πρὸς τὴν ἐλπίδα συννημένον αἰώνιον συμβόλαιον ἐκ φόβου μὴ ἀποχαιρετίσῃ αὐτὴν· δέον νὰ συμμορφουῖται τις πρὸς τὸ παρὸν, νὰ καλῶν ἄνθρωπος, ὅταν δύναται, καὶ νὰ μὴ πρόπτη ὡς πράττουσιν οἱ λαίμαργοι ἐκεῖνοι, οἱ μὴ γενυματίζοντες, ἵνα κάλλιον δειπνήσωσι. Δυστυχὴς ὁ κατακλινομένης ἐνίοτε νῆστις ἢ θνήσκων μεταξὺ δύο δειπνῶν, οὐδετέρου αὐτῶν μεταλαβῶν.

ABEL DUFRESNE.

14. Εὐδαίμων ἄνθρωπος εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις τὸ ἀγαθὸν βλέπει μόνον ἐν τῇ τιμῷτι καὶ τὸ κακὸν ἐν τῇ ἀτιμῷτι, ὅστις τὴν ἀληθῆ ἡδονὴν εὐρίσκει ἐν τῇ περιφρονήσει τῶν ἡδονῶν, ὅστις, ἐραστὴς τῆς τιμῷτιος καὶ φίλος τῆς ἀρετῆς, οὕτε ὑψοῖται, οὕτε καταπίπτει ὑπὸ τῆς τύχης, ὅστις ἀπολαύει τῶν ἀγαθῶν τῆς τύχης, χωρὶς νὰ γίνηται δοῦλος αὐτῶν. Τοῦ τοιοῦτου ἀνθρώπου ὁ κληρὸς ἐστὶ ἀναγκαῖως χαρὰ ἀσφάλῃς καὶ ἀμετάδλητος, δινηκὴς ἡσυχία καὶ ἀνεξαρτησία, ἀναλλοίωτος εἰρήνη καὶ ἀναλλοίωτον μεγαλεῖον ψυχῆς.

Σενέκας.

15. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε εὐτυχὴς μόνον καθ' ὅσον εἶνε ἠθικῶς χρηστός, εἶνε δὲ χρηστός μόνον καθ' ὅσον ἡ φρόνησις διευθύνει τὰς πράξεις αὐτοῦ· πρέπει ἄρα νὰ κανονίζῃ πᾶσαν πράξιν αὐτοῦ κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς φρονήσεως, ἥτοι ὀφείλει μηδὲν νὰ πράττῃ ἄνευ σκέψεως καὶ οὐς τύχῃ. Τοῦτου ἕνεκα ὀφείλομεν παιδιόθεν νὰ ἐθιζώμεθα ὅπως σκεπτώμεθα πᾶν ὃ τι πράττομεν, μάλιστα δὲ νὰ κατανοώμεν ἐντελῶς ὅτι ἔχομεν καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσωμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ἵνα καλῶς προσφέρωμεθα. Τὰ καθήκοντα ταῦτα οὐδὲν ἄλλο ἢ οἱ κανόνες τῆς φρονήσεως εἶνε, διότι ἡ φρόνησις εἶνε ἡ διδάσκουσα αὐτοῦς, ἡ δὲ πείρα ἐπικυροῖ αὐτοὺς μόνον.

BONNIN.

16. Ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται ἐν τῷ θεαλήτρῳ τοῦ προσδοκωμένου.

ALIBERT.

(Ἐκολουθεῖ).

ΚΑΜΙΛΛΟΥ ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ

ΑΣΤΡΩΛΑ ΟΝΕΙΡΑ

(Διήγημα).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΕΡΟΣ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

II.

Γ Ο Φ Α Σ Μ Α.

Ἡ πρώτη των συνάντησις ὑπῆρξε τῷ ὄντι παράδοξος. Ἐνθέρμος παρατηρητῆς τῶν καλλοῶν τῆς φύσεως, πάντοτε ἔκδοτος εἰς μελέτην

τῶν μεγάλων θαυμάτων ὁ νέος φυσιοδίφης, εἶχεν ἐπιχειρήσει κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος τὸ εἰς Νορβηγίαν ταξείδιον, σκοπῶν νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς μονήρεις ἐκείνας ἀκτᾶς, ἐνθα κρημνίζεται ἡ θάλασσα, καὶ τὰ ὄρη ἐκεῖνα τὰ μὲ χιονοσκεπῆς κορυφᾶς, ἕτινα ἀνυψοῦσιν ὑπερέφελα τὰ ἄσπικα μέτωπά των, καὶ πρὸ πάντων κατεχόμενος ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς ἐπιθυμίας νὰ ποιησῆται ἰδιαιτέρων μελέτην ἐπὶ τοῦ βορείου σέλαος, τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκείνης ἐκδηλώσεως τῆς ζωῆς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Τὸν συνώδευον εἰς τὸ ταξείδιον ἐκεῖνο. Αἱ δύσεις τοῦ ἡλίου πέρα τῶν σιγηλῶν καὶ ἀποτόμων ἀκτῶν, αἱ ἀνατολαὶ τοῦ λαμπροῦ ἄστρου ἐπὶ τῶν ὄρεων κατέθελλον μέχρις ἀνεκφράστου βαθμοῦ συγκινήσεως τὴν ποιητικὴν καὶ καλλιτέχνιν ψυχὴν του. Διεστρίψαμεν ἐκεῖ πλῆστον τοῦ μηνὸς διατρέχοντες τὴν γραφικὴν χώραν, ἧτις ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Χριστιανίας μέχρι τῶν Σκανδιναυκῶν Ἁλπεων· ἡ Νορβηγία λοιπὸν ἦτο ἡ πατρίς τοῦ τέκνου ἐκείνου τοῦ Βορρᾶ, ὅπερ ἔμελλε νὰ ἐξασκήσῃ τοσοῦτον ταχεῖαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς μήπω ἀφυπλισθείσης καρδίας του. Ἦτον ἐκεῖ ἐκείνη εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ὁμως μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεως μας ἡ τύχη, ἡ θεὰ αὐτῆ τῶν ἀρχαίων, ἡδῶκεσε νὰ τοὺς φέρῃ εἰς συνάντησιν.

Τὸ φῶς τῆς πρωίας ἐχρύσου τὰς ἀπογευματινὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων. Ἡ Νορβηγιανὴ νεᾶνις ὠδηγήθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς της ἐπὶ ἐνὸς τῶν ὄρεων ἐκείνων, ὅπου πολλὰί γίνονται ἐκδρομαί, ὡς εἰς τὸ Ρίγιον τῆς Ἐλβετίας, πρὸς θέαν τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου, ἐξαισίου τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ Ἰακέα ἀπεμακρύνθη μόνη εἰς ἀπόστασιν μέτρων τινῶν, ἐπὶ ἐνὸς μεμονωμένου λόφου, ὅπως διακρίνη κάλλιον λεπτομερείας τινὰς τοῦ χωρίου, ὅτε στραφεῖσα, τὸ πρόσωπον ἔχουσα ἀντιθέτως πρὸς τὸν ἥλιον, ὅπως περιλάβῃ διὰ τοῦ βλέμματος ὀλόκληρον τὸν ὀρίζοντα, παρετήρησεν οὐχὶ πλῆστον ἐπὶ τοῦ ὄρους ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν τὴν εἰκόνα της, τὸ πρόσωπόν της ὀλόκληρον, τὸ ὅποιον ἰδύνατό τις νὰ διακρίνη. Φωτεινὴ τις στεφάνη περιέβαλλε τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὄμους ὡς στεφάνη ἀστράπτουσα περὶ τὴν κεφαλὴν ἀγίου καὶ μέγας ἀερώδης κύκλος ἀσθενῶς χρωματιζόμενος διὰ τῶν ἀποχρώσεων τοῦ οὐρανοῦ τῶς περιέβαλλε τὸ μυστηριώδες φάσμα.

Ἐκθαμβος καὶ συγκινηθὴς διὰ τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος, διατελοῦσα ἔτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐντυπώσεως τῆς αἰγλης τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου, δὲν ἀντελήθη ἀμέσως ὅτι καὶ ἄλλη μορφή καὶ ἄλλη πλαγία ὕψις κεφαλῆς ἀνθρώπου συνήπτετο μετὰ τῆς ἑαυτῆς, σκιὰ ἀκινήτου ὀδοιπόρου, θεωμένου ἐνώπιον αὐτῆς, ἀναμνησκουσα τὰ εἰδῶλα τῶν ἁγίων ὄρθια ἐπὶ τῶν στηλῶν τοῦ ναοῦ· ἡ ἀρρενωπὸς ἐκείνη μορφή καὶ ἡ ἑαυτῆς περιεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀερώδους κύκλου· παρετήρησε πάραυτα τὴν παράδοξον ἐκείνην ἐκ πλαγίου ὄψιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἀέρα, ἐνόμισεν ὅτι ἦτο παίγιον φανταστικῆς ὀπτασίας καὶ ἐκθαμβος ἔκαμε μορφασμὸν τινὰ ἐκπλήξεως καὶ σχεδὸν φροῖκῆς· ἡ ἑναερίος μορφή της παρέστησε τὸν αὐτὸν μορφασμὸν καὶ εἶδε τὸ φάσμα τοῦ ὀδοιπόρου φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ πῆλου καὶ ἀποκαλυπτόμενον ὡς εἰς οὐρανίον χαριετισμὸν, εἶτα ἐκλείπουσαν τὴν ζωηρότητα τοῦ χρωματισμοῦ του καὶ ἐξαφανιζόμενον σχεδὸν συγχρόνως μετὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς εἰκόνας.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαῶρ μεταμόρφωσις, ὅπου οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ εἶδον αἴφνης ἐν τῷ οὐρανῷ τὴν μορφήν τοῦ Διδασκάλου καὶ μετ' αὐτῆς τὰς τοῦ Μωϋσεως καὶ Ἡλιοῦ, δὲν ἐνέβαλεν εἰς μεγαλειτέραν ἔκστασιν τοὺς μαθητὰς ἐκείνους ἢ ἡ ἔκστασις, εἰς ἣν ἐβουθίσθη ἡ ἀθάνατος παρθένος τῆς Νορβηγίας ἀπέναντι τῆς ἀντηλίας ἐκείνης, ἧς ἡ θεωρία εἶνε γνωστὴ παρ' ὄλων τῶν μετεωρολόγων.

Τὸ φάσμα ἐκεῖνο ἐνετυπώθη ἐπὶ τοῦ ἑσωτάτου τῆς διανοίας της ὡς ὄνειρον θαυμάσιον. Ἐκέλεσε τὸν πατέρα της, ὅστις ἔμενον εἰς μικρὴν τινὰ ἀπόστασιν ὀπισθεν τοῦ βουνοῦ, ἀλλ' ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖνος, τὸ πᾶν εἶχεν ἐξαφανισθῆ. Ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο ἐπέτυχε παρ' αὐτοῦ ἢ τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν ἀρησίαν σχεδὸν τῆς πραγματικότητος τοῦ φαινομένου. Ὁ ἔξοχος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ἀρχαῖος ἀνώτατος ἀξίωματικός, ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνην τῶν διακεκριμένων πυρρωνιστῶν, οἵτινες ἀρνοῦνται ἀπλοῦστατα πᾶν ὅ,τι ἀγνωστοῦν ἢ δὲν ἐνοσοῦσι. Μάτην τὸ χαριτόβρυτον πλάσμα τὸν διεβεβαίου ὅτι εἶδε τὴν εἰκόνα της εἰς τὸν ἀέρα καὶ μάλιστα τὴν εἰκόνα ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον ἔκρινεν ὅτι ἦτο νέος καὶ κομψὸς τὸ σχῆμα. Μάτην

διηγείτο τὰς λεπτομερείας τοῦ φάσματος καὶ προσέθετεν ὅτι αἱ μαρφαὶ τῇ ἐφαίνοντο μεγαλειότεραι τοῦ φυσικοῦ μεγέθους καὶ παρωμοιάζον πρὸς κολοσσαίαις σκιαγραφίαις. Ἐκεῖνος μετ' αὐθεντίας ἀπεφάνετο ὅτι ἦτον ὁ τι ὀνομάζουσιν ὀπτικὴν ἀπάτην, παραγομένην ὑπὸ τῆς φαντασίας, ὁποῦν κακῶς ἔκοιμήθη τις, μάλιστα κατὰ τὰ ἔτη τῆς νεότητος.

Ἄλλὰ τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἐνῷ ἐπεθαίνομεν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, παρετήρησα νεάνιδά τινα μὲ κόμην κατὰ τι ἄτμωδῃ προσβλέπουσαν μὲ ὕφος ἀφελούς ἐκπλήξεως τὸν φίλον μου. Ἴστατο ἐπὶ τῆς προκουμαίας δεξιουμένην τὸν πατέρα της ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ ἔμεινε ἀκίνητος ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Ὀπτ μεταβληθεῖσα εἰς στήλην ἄλός. Ἐδείξα αὐτὴν εἰς τὸν φίλον μου, μόλις δὲ ἐκεῖνος στρέψαντος πρὸς αὐτὴν τὸ πρόσωπον, παρετήρησα τὰς παρειὰς τῆς νεάνιδος πορφουρούμενας μὲ αἰφνῆδιον ἐρύθημα καὶ αὐτὴν παρρυθὺς ἀποστρέψουσαν τὸ βλέμμα, ὅπως τὸ διευθύνῃ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον ἤρchiσε νὰ κινήται. Ἀγνοῶ ἐὰν ὁ Σπέρος ἔδωκε προσοχήν. Πράγματι τὴν πρωΐαν οὐδὲν εἶδομεν οὔτε ἐγὼ οὔτε ἐκεῖνος ἐκ τοῦ ἑναερίου φαινομένου, τούλάχιστον καθ' ἣν στιγμὴν ἢ νεῖνις μᾶς ἐπλησίασε καὶ ἐκρύπτετο ὄπισθεν σωροῦ θάμνων. Μᾶς προσεῖλκυσε πρὸ πάντων τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, ἢ μεγαλοπρέπεια τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ἐν τούτοις ἀπεχαιρέτισεν ὁ Σπέρος τὴν Νορθηγίαν, τὴν ὁποίαν ἐγκατέλιπε μετὰ λυπηροῦ πόθου, διὰ τοῦ αὐτοῦ σχήματος, μετ' οὗ εἶχε χαιρετίσει τὸν ἀνατέλλοντα Ἥλιον, ἢ δὲ ἄγνωστος ἐξέλαβε τὸν χαιρετισμὸν τοῦτον ὡς δι' αὐτῆν.

Δύο μῆνας μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς Παρισίους ὁ κόμης Κ. . . ὑπεδέχεται πολυάριθμὸν τινα ἑταιρίαν ἐπὶ τῷ προσφάτῳ νέῳ θριάμβῳ τῆς συμπολιτίδος τοῦ Χριστινῆς Νίλσωνος. Ἡ Νορθηγιανὴ νεῖνις καὶ ὁ πατήρ της ἐλθόντες εἰς Παρισίους, ὅπως διέλωσι μέρος τοῦ χειμῶνος, ἦσαν μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων. Ἀπὸ πολλοῦ ἐγνωρίζοντο ὡς συμπολίται, διότι ἡ Σουηδία καὶ Νορθηγία εἶναι ἀδελφαί. Τὸ καθ' ἡμᾶς ἤρχομεθα ἐκεῖ τὸ πρῶτον, καὶ ἡ πρόσκλησις μάλιστα ὀφείλεται εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ τελευταίου βιβλίου τοῦ Σπέρου, διαφημισθέντος ἤδη ἐπὶ λαμπρῇ ἐπιτυχίᾳ. Ρεμβωδῆς, σύννους, μεμορφωμένη διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἀνατροφῆς τῶν βορείων χωρῶν, ἀπληστος τοῦ μανθάνειν ἢ Ἰκλέα εἶχεν ἀναγνώσει ἤδη μετὰ περιεργίας τὸ κατὰ τι μυστηριώδες βιβλίον, ἐν ᾧ ὁ νεαρός μεταφυσικός εἶχεν ἐκθέσει τὰς ἀγωνίας τῆς ψυχῆς του, μὴ ἐπαναπαυομένης ἐκ τῶν σκέψεων τοῦ Πασχάλ. Προσθετέον ὅτι καὶ αὐτὴ πρὸ πολλῶν μηνῶν ὑπέστη μετ' ἐπιτυχίας τὰς ἐξετάσεις τοῦ ἀνωτάτου πτυχίου καὶ ὅτι παραινθεῖσα τῶν σπουδῶν τῆς ἱατρικῆς, ἦτις κατ' ἄρχὰς τὴν προσεῖλκυσε, ἤρchiσε νὰ μνηστὴρ μετὰ τινος περιεργίας εἰς τὰς ὕλως νέας ἐρεύνας τῆς ψυχολογικῆς φυσιολογίας.

Εὐθὺς ὡς ἀπηγγέλθη τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου, τῇ ἐφάνη ὅτι ἄγνωστός τις φίλος, σχεδὸν ἔμπιστός τις τοῦ πνεύματός της εἰσιτῆθεν. Ἄνεσχιρτήσεν οἰνοὶ προσβληθεῖσα ὑπὸ ἤλεκτρικῆς συγκινήσεως. Ἐκεῖνος, ἄνθρωπος οὐχὶ πολὺ τοῦ κόσμου, συνεσταλαμένος καὶ στενοχωρούμενος ἐκ τῆς συναντήσεως ἀγνώστων προσώπων, μὴ ἀρεσκόμενος οὔτε εἰς τὸν χορὸν, οὔτε εἰς τὰ παίγνια, οὔτε εἰς τὰς συνδιαλέξεις, ἐκάθητο ἐν τῇ αὐτῇ γωνίᾳ τῆς αἰθούσης πλησίον φίλων τινῶν ὅλως ἀδιάφορος εἰς τὸ βάλσι καὶ τὰς κατρίλλιας, μᾶλλον προσέχων εἰς δύο ἢ τρία ἀριστουργήματα τῆς νεωτέρας μουσικῆς μετ' αἰσθημάτων ἀποδιδόμενα, καὶ ὀλόκληρος ἢ ἐσπερὶς διέτλετο χωρὶς νὰ τὴν πλησιάζῃ, καίτοι τὴν εἶχε παρατηρήσει καὶ δὲν ἔβλεπεν ἄλλο καθ' ὅλην τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἑσπερίδα παρ' αὐτῆν. Τὰ βλέμματά των πλεον ἢ ἅπαξ συνητήθησαν. Περὶ τὸ τέλος δέ, κατὰ τὴν δευτέραν τῆς πρωΐας ὥραν, ὅτε ἡ συναθροῖσις ἐγένετο οἰκειότερα, ἐτόλμησε νὰ τὴν πλησιάζῃ χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἀπειθῆναι λέξιν. Πρῶτὴ αὐτῇ τῷ ἀπηύθυνε τὸν λόγον, ὅπως τῷ ἐκφράσῃ ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τοῦ συμπεράσματος τοῦ βιβλίου του.

Κολλακθεῖς ἄλλὰ μᾶλλον ἐκπλαγεῖς, διότι ἔβλεπεν ὅτι αἱ περὶ μεταφυσικῆς ἐσελίδες του εἶχον καὶ μίαν ἀναγνώστριαν—καὶ ἀναγνώστριαν τοιαύτης ἡλικίας—ὁ συγγραφεὺς ἀπήνησεν οὐχὶ τοσοῦτον ἄθρως ὅτι αἱ μελέται του ἦσαν σοβαραὶ πῶς διὰ μίαν γυναῖκα. Ἐκεῖνη ἀπήνησεν ὅτι αἱ γυναῖκες καὶ αἱ νεάνιδες δὲν καταπονοῦνται μόνον ἀσχολούμεναι περὶ τὸ κομψῶς καὶ φιλαρέσκως ἐνδύεσθαι, ἀλλ' ὅτι ἐγνωρίζετινας, αἵτινες σκέπτονται ἐνίοτε, ἐρευνῶσιν, ἐργάζονται καὶ μελετῶσιν.

Ἦμίλει δὲ μετὰ τινος ζωηρότητος, ὅπως συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν, ἐναντίον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπάρσεως ἀνδρῶν τινῶν, καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν δικαιοδικὴν τῶν δεξιότητων, καὶ ἀκόπως ἐκέρδησε τὴν ὑπόθεσιν, εἰς ἣν ἄλλως τε καὶ ὁ μετ' οὗ συνδιαλέγεται δὲν ὑπῆρχε κατ' οὐδένα τρόπον ἀντίπαλος.

Τὸ νέον τοῦτο βιβλίον, οὐτινος ἢ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἄμεσος καὶ λαμπρά, μετ' ὅλην τὴν ἐμβριθεῖαν τοῦ θέματος, εἶχε περιβάλλει τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου Σπέρου δι' ἀληθοῦς δόξης, καὶ εἰς τὰς αἰθούσας πανταχοῦ ὁ ἔξοχος συγγραφεὺς ἐδεξιοῦτο μετὰ ζωηρᾶς συμπαθείας. Μόλις οἱ δύο νέοι ἀντήλλαξαν λέξεις τινὰς καὶ ὁ Σπέρος ἀπέβη τὸ σημεῖον, εἰς ᾧ συνεκροτήθη ἢ προσοχὴ τῶν φίλων τῆς οἰκίας, καὶ ἠναγκάζετο νὰ ἀπαντᾷ εἰς διάφορα ζητήματα, ἅτινα διεκόπτον τὴν κατὰ μόναν συνέντευξίν των. Εἰς τῶν ἐξοχωτέρων κριτικῶν τῆς ἡμέρας εἶχεν ἀφιερῶσει ἀκριβῶς μακρὸν ἄρθρον εἰς τὸ νέον σύγγραμμον, καὶ τὸ θέμα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου κατέστη ἐν μίᾳ στιγμῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς γενικῆς συνδιαλέξεως. Ἡ Ἰκλέα ἔστη μακρὰν ἤσθάνετο ὅτι ὁ ἥρωας τὴν εἶχε παρατηρήσει, ὅτι ἡ σκέψις του ἦτον ἠδῆ συνδεθεμένη μετὰ τῆς αὐτοῦ δια τινος ἄρατου δεσμοῦ καὶ ὅτι ἀπαντῶν εἰς τὰ προτεινόμενα αὐτῷ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον κοινὰ ζητήματα δὲν εἶχε τὸ πνεῦμά του ἐστραμμένον ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν συνδιάλεξιν. Ὁ πρῶτος οὗτος ἑσωτερικὸς θρίαμβος ἤρchiε δι' αὐτὴν δὲν ἐπεθύμει ἄλλους.

Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ἐκεῖνος τῇ ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του διὰ τὰς ἐξαισίας τοποθεσίας τῆς Νορθηγίας καὶ τῇ ἀφηγήθη τὸ ταξιδεῖον ἢ Ἰκλέα ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ ἀκούσῃ μίαν μόνον λέξιν, ἕνα ὑπαινιγμὸν οἰονδήποτε περὶ τοῦ ἑναερίου ἐκεῖνου φαινομένου, ὅπερ τοσοῦτον τὴν ἐξέπληξε, καὶ δὲν ἐνόει τὴν περὶ τούτου σιγὴν καὶ ἐπιφύλαξιν του. Ἄλλ' ἐκεῖνος, ἐπειδὴ δὲν παρετήρησε τὴν ἀνηγίαν, καθ' ἣν στιγμὴν καὶ αὐτῆς ἢ εἰκὼν κατωπτρίζετο εἰς τὸν ἀέρα, δὲν ἐξεπλάγη ἰδιαιτέρως διὰ φαινόμενον, ὅπερ πολλάκις ἦδη καὶ ὑπὸ καλλιτέρας περιστάσεις ἐμελέτησεν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς λέμβου τοῦ Ἀεροστάτου, καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν πρωτοφανῆς παρετήρησεν, οὐδὲν εἶχε νὰ εἴπῃ περὶ τούτου. Ἡ στιγμὴ τῆς ἐπιβίσεως ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου δὲν ἀνεκλήθη ἐπίσης εἰς τὴν μνήμην του. Καίτοι δὲ ἡ ξανθὴ κόρη δὲν τῷ ἐφάνη ὅλως ξένη, δὲν ἐθυμείτο ὅμως ὅτι τὴν εἶδε ποῦ. Τὸ κατ' ἐμέ, τὴν ἀνεγνώρισα ἄμεσως. Ἦμίλησε περὶ τῶν λιμνῶν, τῶν ποταμῶν, τῶν ἀκτῶν, τῶν ὄρεων, ἔμεινον παρ' αὐτῆς ὅτι ἡ μητέρα της ἀπέθανε νεωτάτη ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, ὅτι ὁ πατήρ της προὔτιμα τὴν ζωὴν τῶν Παρισίων παντὸς ἄλλου μέρους καὶ ὅτι ἀναμφιβόλως αὐτὴ σπανίως θὰ ἐπανεστρέφεν εἰς τὴν πατρίδα της.

Ταχέως αἱ σχέσεις συνήφθησαν μεταξύ των. Ἡ Ἰκλέα, ἀναθεραμμένη κατὰ τὸν ἀγγλικὸν τῆς ἀγωγῆς τρόπον, εἶχε τὴν ἀνεξαρτησίαν ἐκείνην τοῦ πνεύματος καὶ τὴν περὶ τὸ πράττειν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποῖαν μόνον μετὰ τὸν γάμον γνωρίζουσιν αἱ γυναῖκες τῆς Γαλλίας, καὶ δὲν ἠσθάνετο ἑαυτὴν δεσμευομένην ὑπ' οὐδεμιᾶς τῶν κοινωνικῶν ἐκείνων συνθηκῶν, αἵτινες θεωροῦνται παρ' ἡμῖν προωρισμένοι νὰ προστατεύσασιν τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν ἀρετὴν. Δύο μάλιστα φίλοι τῆς αὐτῆς ἡλικίας μὲ αὐτὴν ἦλθον εἰς Παρισίους, ὅπως συμπληρώσασιν τὰς περὶ τὴν μουσικὴν σπουδὰς των, καὶ ἔζον ὁμοῦ ἐν μέσῳ Βαυλῶνι, ἐν πάσῃ ὅμως ἀσφαλείᾳ, χωρὶς ποτε νὰ φοβηθῶσι κινδύνους, ὧν γέμουσιν, ὡς τινες ἀξιοῦσιν, οἱ Παρίσιοι. Ἡ νεῖνις ἐδέχθη τὰς ἐπισκέψεις τοῦ Γεωργίου Σπέρου, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ της θὰ τὰς ἐδέχετο, καὶ ἐντὸς ἐβδομάδων τινῶν ἢ συγγένεια τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν διαθέσεων τοὺς συνήκωσεν εἰς τὰς αὐτὰς μελέτας, εἰς τὰς αὐτὰς ἐκζητήσεις. Καθ' ἐκάστην σχεδὸν μετὰ μεσημβρίαν φερόμενος ὑπὸ μυστηριώδους τινὸς ἔλξεως ὁ Σπέρος μετέβαινε ἀπὸ τῆς λατινικῆς συνοικίας τοῦ πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάνα μέχρι τοῦ Τροκαδερό καὶ διήρχετο πολλὰς ὥρας μετὰ τῆς Ἰκλέας εἴτε ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ, εἴτε ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ κήπου, εἴτε εἰς περίπατον ἐντὸς τοῦ δάσου.

Ἡ πρώτη ἐντύπωσις, ἢ γεννηθεῖσα ἐκ τοῦ ἑναερίου ἐκεῖνου φάσματος, διέμενε ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Ἰκλέας. Ἐθεώρει τὸν νεαρὸν σοφὸν ὡς ἄνθρωπον πολὺ ἀνώτερον τῶν συγχρόνων του, ἂν οὐχὶ ὡς θεὸν ἢ ὡς ἥρωα ἢ ἀνάγκωσις τοῦ συγγράμματος του ἐνίσχυσε τὴν ἐντύπωσιν ἐκείνην καὶ εἴτι μᾶλλον τὴν ἠῤῥησεν. Ἠσθάνετο δι' αὐτὸν πλεον τι ἢ θαυμασμόν, ἀ-

ληθές σέβας. "Ότε προσωπικῶς ἐγνωρίσθη μετ' αὐτοῦ, ὁ μέγας ἀνὴρ δὲν κατῆλθεν ἐκ τοῦ στηλοβάτου του. Τόσον ἀπλοῦν τὸν εὑρίσκεν ἐκείνη, τόσον εὐλικρινῆ, τόσον ἀγαθὸν καὶ τόσον μειλίχιον πρὸς ὄλους καὶ συγγρόνως ἤκουε κριτικούς τινας τῶν ἀντιπάλων του τόσον ἀδίκους πρὸς αὐτόν, ὡς τε συνέλαβε σχεδὸν μητρικὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην. Τὸ αἶσθημα λοιπὸν τοῦτο τῆς προστατευτικῆς ἀγάπης ὑπάρχει ἤδη ἐν ταῖς καρδαίαις τῶν νεανίδων; πιθανόν· ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἡ Ἰκλέα τὸν ἡγάπα μὲ τοιαύτην ἀγάπην πρὶν ἢ τὸν ἀγαπήσῃ μὲ ἔρωτα. Εἶπον, νομίζω, ἀνωτέρω, ὅτι κατὰ βάθος ὁ χαρακτήρ τοῦ σοφοῦ ἐκείνου ἦτο μελαγχολικὸς ὀλίγον καὶ τοιαύτης ψυχικῆς μελαγχολίας, περὶ ἧς ὄμιλετ' ὁ Πασχάλ καὶ ἥτις εἶνε, ὡς ἡ νοσταλγία τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπεζῆγτει τῷ ὄντι διηνεκῶς τὴν λύσιν τοῦ αἰωνίου προβλήματος «Εἶναι ἢ μὴ εἶναι» τοῦ Ἀμλέτου. Ἐνίστο ἡδύνατό τις νὰ τὸν ἴδῃ ἀθυμοῦντα, καταβεβλημένον μὲχρι θανάτου. Ἀλλὰ, κατὰ παραδόξον ἀντίθεσιν, ὅταν αἱ μαῦραί του σκέψεις κατηγαλίσκοντο, οὕτως εἶπεῖν, ἐν τῇ ἐρέυνῃ, ὅταν ὁ ἐξηνητημένος ἐγκέφαλός του ἀπέβαλλε πλεονετὴν δύναμιν τοῦ συνεχῶς δονεῖσθαι, ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ εἶδος τι ἀναπαύσεως, εἶδος γαλήνης· ἡ κυκλοφορία τοῦ βαθέος ἐρυθροῦ αἵματός του ἀνέφλεγε τὴν ὀργανικὴν ζωὴν του, ὁ φιλόσοφος ὑπεχώρει, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐβλεπετε παιδίον σχεδὸν ἀφελές, μὲ παιδρὸτητα περισσὴν, διασκεδάζον μὲ κάθε τι, ἔχον γυναικείας σχεδὸν κλίσεις, ἀγαπῶν τὰ ἄνθη, τὰ ἀρώματα, τὴν μουσικὴν, τὸν ρεμβασμὸν καὶ δεικνύον ἐνίστο φοβερὰν ἀμεριμνησίαν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. ΗΛΙΑΔΗΣ.

Ο ΕΜΠΙΣΤΟΣ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

I.

— Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία εὐρίσκονταν ἐν τῷ κήπῳ, εἶπεν ὁ ἱπποκόμος λαμβάνων τοὺς χαλινούς ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Οὐβέρτου. Ἐπρωγευμάτισεν ἐπὶ τοῦ ἀνδρῆου, ἐάν ὁ κύριος ἐπιθυμῆ ν' ἀναγγεῖλωμεν τὴν ἔλευσίν του.

— Εἶναι περιττόν, ἀπάντησεν ὁ νεαρός ἀνὴρ, διότι μὲ περιμένουν.

Ὁ ὑπρέτης ἀπήγαγε τὸν ἵππον, ὁ δὲ Οὐβέρτος παρέκαμψε τὴν γωνίαν τῆς κομφῆς ἐξοχικῆς οἰκίας. "Ότε ἐφθασεν εἰς σημείον, καθ' ὃ δὲν ἐφαίνετο ἐκ τῶν τῆς οἰκίας, ἔστη ἐπὶ τόπου, ἀνήσυχός πως καὶ ἀναποφάσιτος ἔτι, μεθ' ὅλας τὰς ἀπειραρίθμους καὶ πολλαπλᾶς ἀποφάσεις, ἄς ἀπὸ τῆς πρωίας εἶχε λάθει. Τί ἤρχετο νὰ κάμῃ; Τί θὰ ἔλεγε; Πρὸς τί ἦλθε;

Διατί; Δὲν εἶχεν ἀνάγκην πολλῶν πρὸς τοῦτο λόγων! Ἦλθε μόνον καὶ μόνον διότι κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν ἡ ώραία κόμησσα Βελλοᾶ κατελίμπανε τὴν ἐξοχικὴν αὐτῆς οἰκίαν διὰ νὰ μεταβῆ μετὰ τοῦ γέροντος στρατηγοῦ καὶ συζύγου αὐτῆς εἰς τὰς θέρμας τοῦ Βισού, οὐχὶ βεβχίως δι' αὐτήν ἀφορμὴν ἦν τὸ ἦπερ τοῦ στρατηγοῦ, ὅπερ, ἀπὸ τινος καιροῦ, ἀπέβαινε ἀιτία ἀνησυχίας διὰ τὸ ἀνδρόγυνον.

Ἀπῆρχετο λοιπὸν... Ἐκεῖνος ἐλάμβανε ὀλίγον ὑπ' ὄψιν τὸν στρατηγόν, σκεπτόμενος ὅτι οὗτος, ὡς ἀνώτερος ἀξιωματικός, εἶχεν ἀποδώσει ἰκανὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα ὅπως ἐπὶ τέλους κατὰ στή ἄξιος ὀριστικῆς συντάξεως ὅτε πλέον τὸ ἦπαρ αὐτοῦ δὲν θὰ τὸν ἐβασάνιζεν. Ἐκείνη ὁμως ἀπερχομένη συναπέφερε καὶ τὴν χαρὰν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, πλεον τούτου μάλιστα, συναπέφερε μέρος τοῦ βίου αὐτοῦ.

— Πόσον εἶναι ἀνόητον νὰ εἶναι τις ἐρωτευμένος! εἶπε κα-

θ' ἑαυτὸν ὁ Οὐβέρτος, ἀνορθῶν τὸν μύστακα αὐτοῦ. Ἀνόητον εἶναι ν' ἀφῆναι τις τὴν καρδίαν του νὰ συλλαμβάνηται οὕτως, ἀνόητον νὰ μὴ δύναται νὰ ὑπερασπισθῆ ἑαυτόν, ἀνόητον νὰ καθίσταται ἔρμαιον παραλόγου εὐαισθησίας!... Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν συμβαίνουν ἀλλ' ἢ μόνον εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης, παρὰ τὰς παροχθίους τῶν ποταμῶν πρασιᾶς... Ἐπρεπε νὰ προσέχῃ τις, ἢ νὰ μὴ ἐρρηται εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἀλλ' ἢ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κυνηγίου, ὅταν δὲν ἀπομνήνῃ καιρὸς νὰ ρεμβάζῃ βλακωδῶς.

Ἡ ἰδέα ὅτι εἰς τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπηρετῶν ἡδύνατο νὰ τὸν παρατηρήσῃ καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τί ἔκαμνε ἐκεῖ, ἰστάμενος ἐν πλήρει ἡλίῳ ἰουλίῳ κατὰ τὴν θερμοτέραν ὥραν τῆς ἡμέρας, ἠνάγκασε τὸν Οὐβέρτον νὰ προχωρήσῃ, ἔστη δὲ πλησίον σκιαδὸς ἀποτελουμένης ἐκ καστανεῶν καὶ ἤρξατο νὰ παρατηρῆ.

Ἐν μικρᾷ ἀποστάσει, ὑπὸ λεπτόν ἰκρίωμα ξύλινον ἐπικαλυπτόμενον ἐξ ὀλοκλήρου ἐξ ἐρπόντων φυτῶν, ὧν τὸ πυκνὸν φύλλωμα ἠμυπόδιζε πᾶσαν ἡλιακὴν ἀκτίνα νὰ εἰσδύσῃ, ἐκάρητο ἐν τῇ σκιᾷ οἱ κάτοικοι τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας. Ὁ ἄνεμος ἔσεισεν ἐλαφρῶς τοὺς ἠνθισμένους κλάδους, οἵτινες κατέπιπτον περίξ ὡς ἄλλα διαφανῆ παραπετάσματα. Αἱ ἀένναοι ὁμως κινήσεις αὐτῶν δὲν κατῶρθον ν' ἀποκρούψωσιν ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ τοῦ ἐταστικοῦ βλέμματος τοῦ νεωστὶ ἐλθόντος τὰ ὀπισθεν αὐτῶν πρόσωπα.

— Ὁ Κάρολος εἶναι ἐκεῖ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Οὐβέρτος. Τί διάβολον ἦλθε νὰ κάμῃ ἐδῶ; Βέβαια! Τὸ ἴδιον πρᾶγμα ποῦ ἦλθε νὰ κάμω καὶ ἐγώ! Ἦλθε νὰ τοὺς ἀποχαιρετίσῃ, ἡδύνατο ὁμως νὰ ἐκλέξῃ ἄλλη στιγμὴν!

Καταρώμενος οὕτω τὸν ἐν ἀκαταλλήλῳ στιγμῇ ἐλθόντα ἐπισκέπτην ὁ Οὐβέρτος προὔχωρει βαθμηδόν. Μετ' ὀλίγον ἐπλησίασε πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς πρασιᾶς κεκαλυμμένον περίπτερον, ἐξ οὗ ἀπεχώριζον αὐτὸν βαθμίδες μόνον τινὲς τὰς ὁποίας ὄφειλε νὰ κατέλθῃ. Ἐκ τῶν ἐντὸς οὐδεὶς ἐφάνη παρατηρήσας αὐτόν, ὅστις αἰσθανόμενος στενοχωρίαν τινά, ὡσεὶ ἀνεκάλυψεν ἐξαπίνης μυστικόν τι, προητοιμάζετο νὰ βῆξῃ ὅπως καταστήσῃ γνωστὴν τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ, ὅτε παρετήρησεν ὅτι ἡ νεαρά γυνὴ ἔστρεψεν ἐλαφρῶς τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἀπέναντι αὐτῆς καθήμενον Κάρολον Σεράν, συνάμα δὲ ὅτι ὁ στρατηγὸς ἐκοιμάτο ἐπὶ τῆς ἐπιμήκουσ αὐτοῦ ἔδρας.

Οἱ γλαυκοὶ ἐκεῖνοι ὀφθαλμοὶ! Ἄ! ποσάκις ὠνειρεύθη αὐτοὺς στρεφόμενος πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐκφράσεως μεθ' ἧς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐστράφησαν πρὸς τὸν ἄλλον! Πόσον ἦσαν εὐγενεῖς, ὠραῖοι, διαυγεῖς καὶ μελαγχολικοὶ! Ὅποια θλίψις περιεκλείετο ἐν τῷ βλέμματι ἐκείνῳ ἐναρέτου καὶ τιμίας γυναικὸς ἀφωσιωμένης εἰς τὸ ἀνοικτήριμον αὐτῆς καθήκον, ἀλλὰ καὶ ὅποια αἰσθησις δι' ἐκείνον, ὃν παρετήρησεν οὕτως!

Ὁ Οὐβέρτος ἡσθάνθη ἰσχυρὸν κλονισμὸν καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ σῶμα καὶ ἡ συνειδησις αὐτοῦ ἐξεκόλλησε τὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους προσκολληθέντα ποῦν αὐτοῦ. Προὔχωρησε τότε πρὸς τὸ περίπτερον διὰ βήματος ἤττον σταθεροῦ καὶ βαρυτέρου τοῦ συνήθους, τοὺς ὀφθαλμούς ἔχον προσηλωμένους πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ, ὅστις αἴφνης ἀπέβη ἀντίπαλος. Ἀφοῦ ἐρριψε βλέμμα προφυλάξεως πρὸς τὸν στρατηγόν, ὁ Κάρολος ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸς τὴν νεαρὰν γυναῖκα, καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, ὑγροῖς ὡσεὶ ἐκλαίεν, ἡ αὐτῆ ἐπεφάνη ἐκφρασις θλίψεως, λύπης καὶ τρυφερότητος.

— Ἄ! οἱ δυστυχεῖς! ἐσκέψατο ὁ Οὐβέρτος, πόσον ἀγαπῶνται! Καὶ πόσον πρέπει νὰ υποφέρουν!

Ὁ κρότος τοῦ βηματισμοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν βαθμίδων ἀφύπνισε τοὺς πάντας. Ἐρύθημα ἀποτόμως διεχύθη ἐπὶ τῶν παρειῶν, τοῦ λαιμοῦ καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν βραχιόνων τῆς κομήσεως. Ὁ Κάρολος ἔλαβεν ἀμέσως ἦθος ἀνθρώπου τοῦ κόσμου, ὅστις στενοχωρεῖται καὶ δὲν ἀποδεικνύει τοῦτο, ὁ δὲ στρατηγὸς, ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς, ἀνέκραξεν.

— Ἄ! εἶσθε σεις, Ριβελαί; Ἐκάματε καλὰ! Εἶναι τόσος

καίρος ποῦ σᾶς περιμένομεν! Καὶ δὲν ἠμποροῦσθε τάχα νὰ ἔλθετε ὀλίγον ἐνωρίτερον νὰ προγευματίσωμεν μαζῆ; αἱ;

— Στρατηγέ, ἤρξατο ὁ Οὐβέρτος, ἐάν ἐφρόνουν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἀδιακρισία . . .

— Ναί, ἀλλὰ ἰδοὺ ὅτι ἐφρονήσατε οὕτω καὶ δὲν ἤλθετε. Ἄ- παραλλάκτως ὅπως καὶ ἀπ' ἐδῶ ὁ κύριος. Αὐτοὶ οἱ νέοι εἶναι ὅλοι οἱ ἴδιοι, φοβοῦνται μήπως στενοχωρεθοῦν μ' ἕνα γέρω παρ- πονιάρη.

— ὦ! στρατηγέ! ἀνέκραξαν διαμαρτυρόμενοι ἀμφοτέρω ἀνέμοι, οἱ ὅποιοι ἐπὶ μίαν στιγμὴν εἶχον συνδιαλεχθῆ.

"Ὅλοι ἤρξατο τότε γελῶντες, ἡ κόμησσα ὅμως οὐδένα παρε- τήρει. Ἀφοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τὸν Οὐβέρτον, ἀπέστρεψεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον μετὰ προφανοῦς ἐκφράσεως στενοχωρίας.

— Ἐνόησεν ὅτι τοὺς εἶδα, ἐσκέπατο ὁ Οὐβέρτος.

"ἤρξατο νὰ κόμωι τότε κατὰ τύχην περὶ πάντων τῶν γνωστῶν ζητημάτων, προσπαθῶν ν' ἀπασχολήσῃ τοὺς φίλους καὶ ἑαυτὸν. τὸ πνεῦμα ὅμως αὐτοῦ, ὅπερ φύσει ἦν ἀγχίστροφον καὶ ζωηρὸν, ἦτο στεῖρον. Ἐλεγε μὲν πολλὰ ἀλλὰ συνήθη, ἀνευ πνεύματος, αἰσθανθεὶς δὲ τὸ πρᾶγμα, αὐτὸς οὗτος ἐσίγησεν αἴφνης. Ὁ στρα- τηγὸς ἐπληξῆε τότε διὰ τοῦ γρόνου μικρὰν τράπεζαν παρ' αὐτὸν εὐρισκομένην καὶ ἀμέσως ἐφάνη εἰς ὑπηρετίας.

— Ποίαν ὄραν περνᾷ τὸ τραῖνο, Μαρία; ἠρώτησεν ὁ στρατη- γός, ἀνακαθήμενος μετὰ κόπου ἐπὶ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ ἕδρας.

— Εἰς τὰς τέσσαρας καὶ δέκα, ἀπήντησεν ἐκείνη χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ αὐτόν.

— Ἐλα, Σεράν, πᾶμε νὰ σᾶς δώσω τὰς ὁδηγίας μου. Καὶ ἀνηγέρθη, οὐχὶ χωρὶς νὰ μαρψάσῃ, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὑπηρετοῦ, ὃν ἐκράτησεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος. Ἐδώσα ἐδῶ ἕν ἑκατομμύριον δια- ταγῶν, αἱ ὅποιαι δὲν θὰ ἐκτελεστοῦν, εἶμαι βέβαιος, ἐκτὸς ἐάν ἐπιστατήσῃ καὶ ἐργασθῆς σύ.

— Ἐρχομαι μαζῆ σας, εἶπεν ἡ κόμησσα μετὰ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε δειλοῦ ὕφους.

— Ὡ! ἔλθῃς; διατί; μείνει ἐδῶ νὰ κἀμὲς συντροφιά εἰς τὸν Ριβελαί, ἐνόσω ἐγὼ ἀσχολοῦμαι εἰς τὰς ἐργασίας. Συγγνώ- μην, αἱ; Ριβελαί; Πᾶμε, Κάρολε!

Ἐνῷ ὁ ἀσθενὴς διηυθύνετο μετὰ κόπου πρὸς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν ἢ μᾶλλον τὸν πύργον, ὁ Σεράν ἐστράφη ταχέως, ὁ δὲ φί- λος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀστραπιαῖῳ ἐκείνῳ βλέμματι παρατήρησε τὴν αὐτὴν ἐκφρασίαν θλίψεως καὶ σεβασμοῦ, ἣν πρὸ ὀλίγου εἶχε πα- ρατηρήσει διὰ πρώτην φοράν ἐν τῷ βίῳ του.

Μείνας μόνος μετὰ τῆς κομησσης ἠσθάνθη ὅτι μετὰ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐπάτησε τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας ἐκείνης καὶ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁλόκληρος εἶχε καταρρεύσει κόσμος, πᾶν ὅ, τι ὡνειρεύθη κατέρρεεν ἐν τῇ ἀδύσσει, ἡ γυνή, ἣν ἠγάπησε καὶ τὴν ὅποιαν ἀνευ πολλοῦ ἀπανθρώπου ἐγωισμοῦ εἶχεν ἐλπίσει ὅτι θὰ ἐγίνετο σύζυγός του ἕως ὅς ἀναπόφευκτος καὶ προσε- χῆς θάνατος τοῦ στρατηγοῦ ἀπέδιδεν αὐτῇ τὴν ἐλευθερίαν, ἡ γυνὴ ἐκείνη ἔκειτο νῦν τὸσον μακρὰν αὐτοῦ, ὅσον ἡ ἀργυρὰ ἡμισέλη- νος ἡ ὑπὸ τῆς σελήνης ἀμυδρῶς διαζωγραφιζομένη ἐν διαυγεῖ οὐρανῷ ἑαρινῆς μεταμεσημβρίας.

Καὶ ὅμως ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦτο ἐκεῖ παρούσα καὶ ἐκάλητο ἀπέ- ναντι αὐτοῦ, ἀνοιγοκλείουσα διὰ νευρικῆς χειρὸς τὸ ριπίδιον αὐτῆς.

— Κύριε, εἶπεν αἴφνης διὰ σοβαρᾶς φωνῆς, ἦν οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ἀκούσει.

— Κύριε, ἐπανέλαθε, τί ἄρᾳ γε σκέπτεσθε περὶ ἐμοῦ;

— Ἀλλὰ, κυρία μου, πᾶν ὅ, τι καλόν! ἀπήντησε ὁ Οὐβέρ- τος, ὅστις ἐν τούτοις ἐνόησε τὴν σημασίαν τῆς ἐρωτήσεως.

Ἐκείνη ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν.

— Ὅχι, εἶναι ἀδύνατον.

— Καὶ διατί, ἀγαπητὴ κυρία, ἔχετε ὑπονοίας περὶ ἐμοῦ;

Ἐσίγησεν ἐκείνη καὶ ἐκίνει ἔτι νευρικώτερον τὸ ριπίδιον αὐ- τῆς, εἶτα δὲ, προσηλοῦσα ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἐνῷ τὸ αὐτὸ

κατηραμένον ἐρύθημα περιέχει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ἠρώτησε:

— Μὲ εἶδατε πρὸ ὀλίγου, ὅταν παρετήρησα τὸν κ. Σεράν;

— Μάλιστα, κυρία, ἀπεκρίθη μετὰ σταθερότητος πιεζού- σης αὐτόν.

— Λοιπὸν τί ἐσκέφθητε;

Ἐκείνη ἀνέπευσε εἰς ὅλον αὐτοῦ τὸ θάρος καὶ ὠχρίασας εἶπεν:

— Ἐσκέφθητι ὅτι εἶχετε θλίψιν τινα.

Ἐκείνη ἀνέπευσε ἰσχυρῶς ὥσει μέγα βῆρος ἀφηρέθη ἐκ τοῦ στήθους αὐτῆς.

— Δὲν ἐσκέφθητε ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἔχω νὰ προσάψω εἰς ἐμαυτὴν ἀδυναμίαν τινὰ; ἠρώτησε, παρατηροῦσα αὐτόν μετὰ τοῦ αὐτοῦ βλέμματός, ἀγνόητα καὶ σταθερότητα ἐκφράζοντος.

— Ὅχι, κυρία, εἶπε, μετὰ τοῦ αὐτοῦ παρατηρῶν αὐτὴν βλέμματός.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐφάνη ἐνδοιάζουσα, εἶτα δὲ ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ ἐκφρασίς γαλήνης καὶ ἐμπιστο- σύνης ἀπέδιδον αὐτῇ ἅπαντα αὐτῆς τὸν φυσικὸν χαρακτήρα.

— Κύριε . . . σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπεν ἀπλῶς.

Τότε ἐξελύθησαν τὰ νεῦρα αὐτῆς καὶ ὁλόκληρος ὁ κορμὸς τοῦ σώματος αὐτῆς ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου τῆς ἕδρας αὐτῆς. Τοῦτο ὅμως μίαν μόνην διήρκεσε στιγμὴν, μεθ' ἧς, λαβοῦσα αἴφνης ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ἐξηκολούθησεν.

— Ἀφοῦ ἡ τύχη ἠθέλησε νὰ σᾶς καταστήσῃ γνωστὴν πράγ- ματος, ὅπερ προετίμων νὰ κρατήσω μυστικόν, θὰ σᾶς εἶπω τὰ πάντα, ὅπως μὴ ἀπομένη ὑμῖν οὐδεμία ἀμφιβολία.

— ὦ κυρία! ἀνέκραξεν ὁ Οὐβέρτος διαμαρτυρόμενος.

Ἐκείνη ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἀκούσῃ.

— Πρὸ τινῶν μηνῶν παρετήρησα, εἶπεν, ὅτι ὁ Κάρολος μὲ ἠγάπα. Δὲν μοι εἶπε τίποτε, κύριε, σᾶς βεβαιῶ, τίποτε, διότι μεγάλη δυσαναλογία τοῦ πλοῦτος μεταξὺ ἡμῶν ἐπέβαλλεν αὐτῷ τὸ καθῆκον νὰ κρύπτῃ τὰ αἰσθηματὰ του, ἐνῷ ἀπ' ἐτέρου ἡ ἐμὴ θέσις . . .

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ τὰ δάκρυα ἐπλήρῶσαν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς νεαρᾶς γυναικὸς μεθ' ὅσας τὰς προσπάθειάς αὐτῆς ὅπως τὰ συγ- κρατήσῃ. Ἐν τούτοις κατάρθρωσε ν' ἀνακόψῃ τὸν ροῦν αὐτῶν καὶ ταπεινοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς ἐξηκολούθησεν.

— Ἡ παρούσα θέσις μου μοι ἀπαγορεύει νὰ ἔχω τοιαῦτα αἰσθηματὰ, εἶναι ὅμως περιττὸν νὰ προσποιηθῶ ὅτι ἀγνοῶ ὅτι αἱ ἡμέραι τοῦ στρατηγοῦ εἶναι ἠριθμημέναι. Αὐτὸ εἶναι λίαν κακόν, ἀλλὰ, κύριε, τί δύναμαι νὰ πράξω; Σᾶς ὀρκίζομαι ὅτι ἔπραξα πᾶν ὅ, τι δυνατόν ὅπως μὴ σκέπτομαι περὶ αὐτοῦ. Ἄλλ' εἶναι τις κύριος τῶν σκέψεών του; Σᾶς παρακαλῶ, ἀπαντήσατέ με, κύριε. Δύναται τις νὰ μὴ σκέπτεται περὶ πράγματος ἀναπο- φεύκτου, ὅπερ θὰ σᾶς ἔδιδεν . . .

Δὲν εἶπεν ὅμως τί τὸ ἀναπόφευκτον ἐκεῖνο πρᾶγμα θὰ τῇ ἔδιδε, ἀλλὰ παρετήρησε μεθ' ἰκετευτικοῦ βλέμματός τὸν Οὐβέρ- τον, ὅστις, καίτοι τεθλιμμένος, δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ με- διάμα ἐπὶ τῇ ὄλως παιδικῇ ταύτῃ ἐπικλήσει.

— Ναί, κυρία, εἶπε, δὲν εἶναι τις κύριος τῶν διαλογισμῶν του. Γινώσκω τοῦτο ἐξ ἀτομικῆς πείρας.

— Δὲν ἔχει οὕτως; ὑπέλαβεν ἐκτάκτως εὐαρεστηθεῖσα. Εἶ- πον λοιπὸν κατ' ἐμαυτὴν ὅτι ἀργότερον, ὅταν θὰ εἶμαι ἐλευθέρα, θὰ δυνηθῶ ἀνευ τύψεων συνειδότητος νὰ σκεφθῶ περὶ νέας ὑπάρ- ξεως. Μέχρι τοῦδε ἡ ὑπαρξίς μου δὲν ὑπῆρξεν εὐχάριστος. Ὑ- πανδρεύθη νευρᾶτα, καὶ ὁ στρατηγὸς προσφέρεται ἐκτάκτως λαμπρῶς πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ . . .

— Βεβαίως δὲν ἀποτελεῖτε, ὅπως λέγουν συνήθως, κατάλ- ληλον ἀνδρόγυνον, εἶπεν ὡς ἐν συμπεράσματι ὁ Οὐβέρτος, συνο- δεύσας τὴν ἐκφρασίαν αὐτοῦ μετὰ μειδιάματος, ὅπερ ἐνεθάρρουν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν νεαρὴν γυναῖκα.

— Δὲν εἶναι ἀληθές; Ὅταν λοιπὸν παρετήρησα ὅτι ὁ Κά- ρολος μὲ ἠγάπα, αὐτὸ μὲ νῦχάρισθησε, τὸ ὁμολογῶ . . . Δὲν ἔχει περιουσίαν, ὁ στρατηγὸς ὅμως τὸν ἀγαπᾷ πολὺ καὶ θὰ τῷ ἀρίστη

κάτι τι, έπειδή είναι μικρανεψιός του. Αξίζει όμως πλείοτερον τούτου, δέν είναι άληθές; Και έπειτα, επί τέλους . . . τόν άγαπώ.

— Μόνος αυτός ό λόγος άρκει, ειπεν ό Ουβέρτος μετά γλυκότητας.

— Και άν ήξεύρετε πόσον είναι καλός! πόσον λεπτός, πόσον γενναίόφρων!

Και ήρξάτο πλέκουσα πανηγυρικόν υπέρ του Κάρλου Σεράν, τοιοϋτον οίον μόνον γυνή άγαπώσα δύναται νά πλέξη. Ό Ουβέρτος, τήν καρδιάν έχων πεπιεσμένην, έλεγε καθ' έαυτον άνά πᾶσαν στιγμῆν.

«Όχι! δέν είναι τοιοϋτος, οίον τόν νομίζει! Όχι ό Κάρλος δέν είναι ό άγνός, καθαρός και γενναίόφρων άνήρ, όν φαντάζεται. Είναι καλός άνθρωπος, μή έχων ούτε άρετής, ούτε κακίας, άλλ' ήρωας, ώς τόν φαντάζεται ή ένάρετος αϋτη γυνή, ουδέποτε! Όχι, ό Κάρλος δέν είναι τοιοϋτος! . . .»

Έκεινή ώμίλει μεταμορφωθείσα όλως έκ τής χαράς του άνυψούν τόν άνδρα, όν ήγάπα, ό δ' Ουβέρτος, κατά μέρος τιθεμένω πικρός έγωισμοϋ, ήκουσεν αϋτης μετά θλίψεως.

«Όποίαν παράδοξον διάθεσιν έχουσιν αί γυναίκες, εκέπτετο ό Ουβέρτος, νά φαντάζονται τόν άρέσκοντα αϋτοις άνδρα όπως θέλει αϋτόν ή φαντασία αϋτών! Έάν εκπροσείαζον τόν έραστήν αϋτης υπό τήν άληθῆ αϋτού ψήν, θα με απέκάλει φιλοκατήγορον και θα με απέδιώκεν έντευθεν δια παντός!»

Η νεαρά γυνή έν τῇ έκφοράσει του προσώπου του πρós όν έξεμυστηρεύετο άνέγνω μέρος των σκέψεων αϋτού τούτων, διότι αίφνης έστη άνήσυχος.

— Τι σκέπτεσθε, κύριε; ήρώτησε, παρατηρούσα αϋτόν με ύφος προδίδον ταραχήν.

— Έσκεπτόμην ότι εισθε πολύ καλή και πρós πάντων δεικνυτε πολλήν έμπιστοσύνην και ότι, έπομένως, αξίζετε νά εισθε εύτυχῆς.

— Άλήθεια; ήρώτησεν έν συγκινήσει, διατί με λέγετε ότι δεικνύω πολλήν έμπιστοσύνην;

— Διότι μοι έξεμυστηρεύητε μυστικόν, και βεβαίως τό μεγαλείτερον μυστικόν του βίου σας, τούτο δέ χωρίς νά με γνωρίζετε καλά κλά.

Έκεινή άνέκραξε μετά διαχύσεως σχεδόν παιδικῆς.

— Ω! ναί! σας γνωρίζω καλώς! από δέκα οκτώ ηδη μηνών βλέπομεθα πολύ συχνά, και από τής πρώτης στιγμῆς σας έκρινα ως άνθρωπον αξιον πάσης έμπιστοσύνης.

Ό Ουβέρτος ήσθάνθη έαυτόν οϋ μόνον κολακευθέντα άλλά και συγκινήθέντα έκ τής εκτιμήσεως ταϋτης.

— Άλλως τε, υπέλαθε, μή άρίνουσα αϋτῷ καιρόν ν' άπαντήση, ύστερον άφ' όσα είδατε, μοι ήτο άδύνατον, ναί, άδύνατον νά υποφέρω ότι ήδύνασθε νά έχητε τήν παραμικράν άμφιβολίαν έν τῷ πνεύματι υμών.

— Έστε βεβαία, κυρία . . .

— Όχι, όχι, διότι είχετε παρατηρήσει βλέμμα, όπερ ήδύνατο νά παράσχῃ υμίν ύπονοίας περί πραγμάτων . . . περί πραγμάτων τά όποια δέν έγέγοντο, σας τό όρκίζομαι.

— Μή με τά λέγετε αϋτά, ειπεν ό Ουβέρτος ήσύχως, μή ταπεινούτε τόν έμπιστόν σας, νομίζουσα αϋτόν αξιον νά συλλάβῃ κακήν σκέψιν.

Άμφότεροι έμειδίων και ειχον όφθαλμούς υγρούς. Αίφνης ή νεαρά γυνή έτεινε τήν χείρα πρós τόν νέον αϋτης φίλον, όστις έσφιγγεν αϋτήν έκ καρδίας, ήγήρθησαν άμφότεροι και έμενον όρθοί άπέναντι άλλήλων.

— Τις θα μοι έλεγε πρós μιᾶς ώρας, υπέλαθεν ή Μαρία, ότι τό άγαπητόν μου μυστικόν δέν θα έγίνωσκον μόνη έγώ και ότι θα ήσθάνομην έμαυτήν τόσον ήχαριστημένην, διότι τό απέκάλυψα;

— Δέν λυπείσθε λοιπόν δια τούτο;

— Όχι, τούναντίον μάλιστα, μοι φαίνεται ότι, έμπιστευο-

μένη εις τρίτον τό όνειρον του βίου μου, έξήγνισα αϋτό και τό έθεσα υπό άποτελεσματικῆν προστασίαν.

Ηρθηρίασεν όλόκληρος, τās τελευταίας ταϋτας άπαγγέλουσα λέξεις, και απέστρεψε τό πρόσωπον.

— Έννοώ, εκείψατο ό Ουβέρτος. Τι γενναία καρδιά! Ηδη εάν εκινδύνουε νά πάθῃ τι, θα έθεώρει έαυτήν ύπόχρεων νά με ειδοποιήσῃ . . .»

Έπεθύμει νά γελάσῃ, άλλά νά γελάσῃ γέλωτα τρυφερότητος, πλήρη οίκτου, όν θα έπεσφράγιζε θωπιεία, ως πράττουσιν αί μητέρες, όταν τά τέκνα αϋτών είπωσι χονδροειδή τινα άνοησίαν.

Η νεαρά γυνή δια του άχρου του δακτύλου προσψάουσα τό έριούχον, τό καλύπτον τόν βραχιώνα αϋτού, έξηκολούθησε χαμηλοφώνως.

— Δέν δύναμαι, κύριε, νά ζήσω, γινώσκουσα ότι τρίτος τις δύναται νά έχῃ ύπονοίας, πολλῶ δ' ήττον εάν έγίνωσκον ότι ή ύπόνοια εκείνη δύναται νά περικλείῃ και αίσχος . . .

— Σας έννοώ, άπήνησεν εκείνος χωρίς νά ύψώσῃ πρós αϋτήν τούς όφθαλμούς, ύπάρχουσι γυναικες ομοιόζουσαι πρós μετέωρα. Είναι σπανιώταται δυστυχώς, σεις όμως εισθε μία τούτων.

Απέσυρε τόν δάκτυλον αϋτης, εξέβαλε βαθείαν στοναχήν και διηυθύνθη πρós τόν πύργον.

Μετά μίαν ώραν ό Ουβέρτος έγκατελίμπανε τούς ξερίζοντας αϋτόν, άφεις αϋτοις τόν Κάρλον Σεράν, όπως τούς οδηγήσῃ εις Πικρίσιους και τούς τοποθετήσῃ έν τῇ άμαξοστοιχίᾳ. Έπιστρέφων εις τήν έν μικρά άποστάσει κειμένην κατοικίαν αϋτού ό νεαρός άνήρ, εκέπτετο πρós παντός περι τής κομήσεως. Αί εκμυστηρεύσεις τής Μαρίας, διαλύσασαι ως πομπόλυγας τās συγκεχυμένες έτι έλπίδας αϋτού, έτάραξαν αϋτόν μάλλον ως πρós εκείνην, ή ως πρós έαυτόν.

— Ό Κάρλος δέν είναι άνθρωπος νά επιδιώξῃ επί μακρόν τόν άληθῆ και εύγενῆ έρωτα, έλεγε καθ' έαυτόν. Δια νά μή θελήσῃ από εξαμηνίας ήδη νά προχωρήσῃ επί μάλλον και κερδήσῃ τήν έμπιστοσύνην τής καλῆς αϋτης γυναίκος, πρέπει κάτι τι ισχυρότερον του έρωτος αϋτού νά παρενετέθῃ. Καθώς γνωρίζω έγώ, ό φίλος μου Σεράν δέν είναι άνθρωπος των ισχυρών και έν σιωπῇ διαρρεόντων παθών . . . Ν' άμφισβέλλω περι τής ειλκρινείας τής κομήσεως είναι αδύνατον, επίσης αδύνατον είναι νά πιστεϋσω ότι ό εξαίρετος εκείνος νέος πρέφει έν τῷ νῷ ιδεώδη ρεμβασμόν. Τότε λοιπόν τί άρχῃ γε νά τρέχῃ;

Αίφνης ό Ουβέρτος άπηθύβεν έαυτῷ επίθετον ολίγον κολακευτικόν. Βεβαίως ουδέποτε εύαρεστείται τις άνευρίσκων έν έαυτῷ ένιοτε δόσιν ήλιθιότητος, ό δέ Ουβέρτος δέν ήδυνήθη νά μή παρατηρήσῃ τῇ φορᾷ ταϋτη ότι απέλιπεν αϋτόν ή όξυδέρκεια.

— Τι ζῶν ποϋ είμαι! αϋτή ή ταλαίπωρος κόμησα θα γείνη πολύ πλουσία, διότι ό σύζυγός τις δια του γαμηλίου συμβολαίου έξησφάλισεν αϋτη σχεδόν άπασαν τήν περιουσίαν του, ό δέ Κάρλος θέλει νά επανρθώσῃ τό σφάλμα τούτο του συγγενούς του. Αϋτό είναι άπλούστατον! Άφ' έτέρου εάν προϋχώρει επί πολύ από του νῦν, ήδύνατο νά επέλθη κατόπιν έρις, διαφωνία τις πρós τής ψυχολογικῆς στιγμῆς, και ό Κάρλος θα έβλεπε φεύγουσαν τήν τύχην. Αϋτό είναι, αϋτό είναι!

Ό Ουβέρτος δι' ισχυράς μαστιγώσεως ώθησε πρós τά εμπρός τήν κομήσῃν φορέαδα, ήν ήπεινε και ήτις ήρξάτο καλπάζουσα.

— Σϋ, έχεις δίκαιον, Φαιά μου, ειπε, προσπαθών νά καθησυχάσῃ τόν ήππον, προσψάων τήν χαίτην αϋτού, έγώ δέ δέν είμαι άλλ' ή εις βλάξ. Νομίζω όμως ότι ό φίλος μου Σεράν εις αϋτήν τήν ύπόθεσιν παιζει πολύ άσχημον πρόσωπον, και όμως έφαινετο ως έρωτευμένος. Πραγματικῶς ό βίος είναι γρίφος!

(Άκολουθεϊ).

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ.